

Πτυχιακή Εργασία:

**ΑΠΟΨΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΡΙΩΝ/ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΓΙΑ
ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΙΚΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗ
ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ**

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΕΛΕΝΗ

των:

ΚΑΛΟΕΙΔΑ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΤΣΕΧΙΛΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΦΩΤΑΚΙΔΟΥ ΣΤΥΛΙΑΝΗ

Περιεχόμενα

Περίληψη.....	4
Abstract	5
ΜΕΡΟΣ Α΄	6
1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΒΙΑΣΜΟΥ	6
2. ΜΟΡΦΕΣ ΣΞΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΙΑΣΜΟΥ	7
Α. Βιασμός Γυναικών	7
Β. Βιασμός στο γάμο	8
Γ. Βιασμός σε συνθήκες πολέμου	9
Δ. Βιασμός ανδρών	10
Ε. Βιασμός στη φυλακή	10
3. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	13
4. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΘΥΤΗ-ΘΥΜΑΤΟΣ	15
4.1 Χαρακτηριστικά θύτη-θύματος	15
4.2 Χαρακτηριστικά θυμάτων	16
5. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ	18
6. ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ	20
Α. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις	20
Β. Ψυχολογική προσέγγιση	20
Γ. Ανθρωπολογική προσέγγιση	20
Δ. Φεμινιστική προσέγγιση	21
7. Μύθοι και στερεοτυπικές αντιλήψεις	22
8. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ	28
9. ΣΞΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	30
10. ΔΙΚΤΥΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	32
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΡΕΥΝΑ	34
1. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΈΡΕΥΝΑΣ	34
1.1 Εισαγωγή	34
1.2 Σκοπός και στόχοι της έρευνας	34
1.3 Ερευνητικά ερωτήματα	34
1.4 Πεδίο μελέτης	35
1.5 Δειγματοληψία	35
1.6 Τεχνικές συλλογής στοιχείων	35
1.7 Ερευνητικό εργαλείο	35
1.8 Στατιστική ανάλυση	36
2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	37
2.1 Δημογραφικά στοιχεία δείγματος	37
2.2 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για το βιασμό γενικά	43
2.3 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα κίνητρα του βιασμού	49
2.4 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη	54
2.5 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος	59
2.6 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού	66
3. ΣΥΣΧΕΤΙΣΕΙΣ ΜΕΤΑΒΛΗΤΩΝ	75
4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ	78
4.1 Δημογραφικά στοιχεία	78
4.3 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα κίνητρα του βιασμού	80
4.4 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη	82

4.5 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος βιασμού...	83
4.6 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού	85
5. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	88
6. ΕΠΙΛΟΓΟΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	88
Βιβλιογραφία	91
Παράρτημα	94
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	94
Αναλυτικά Αποτελέσματα SPSS.....	114

Περίληψη

Στην παρούσα εργασία μελετήθηκαν οι απόψεις φοιτητριών και φοιτητών δύο Τμημάτων Ψυχολογίας για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις που αφορούν στο βιασμό.

Όπως ήταν αναμενόμενο όσον αφορά στις γενικές απόψεις των ερωτώμενων για το βιασμό, η πλειοψηφία απάντησε με σωστό τρόπο αμφισβητώντας στις στερεοτυπικές αντιλήψεις. Όμως υπήρχε ένα ποσοστό ερωτώμενων (13,3% έως και 41,1%) που είχαν στερεοτυπικές αντιλήψεις ή απαντούσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν.

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων, αμφισβήτησε μύθους και στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα κίνητρα του βιασμού, εκτός από την τοποθέτηση ότι «το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» όπου η πλειοψηφία συμφώνησε ή δεν είχε άποψη. Σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων είχε στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση όσον αφορά στα πραγματικά κίνητρα του βιασμού, συνδέοντας το κίνητρο του δράστη με την σεξουαλικά επιθυμία, την σεξουαλική στέρηση και τον σεξουαλικό ερεθισμό.

Όσον αφορά στα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη, η πλειοψηφία των ερωτώμενων, έδειξε να αναγνωρίζει μύθους γύρω από το προφίλ των θυτών και να τους αμφισβητεί εκτός από ένα ποσοστό ερωτώμενων (24,4% έως και 53,4%) που συμφώνησε ή δεν τοποθετήθηκε.

Όσον αφορά στα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος, η πλειοψηφία των ερωτώμενων γνώριζε πλήρως το προφίλ των θυμάτων βιασμού, όμως υπήρξε και ένα μικρό ποσοστό (13,3% έως και 27,8%) που αποδεχόταν τις στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε άποψη.

Η πλειοψηφία των ερωτώμενων αμφισβήτησε σε μεγάλο βαθμό στερεοτυπικές αντιλήψεις, για το θύτη και το θύμα του βιασμού, υπήρξε δε και ένα ποσοστό ερωτώμενων (14,4% έως και 42,2%) που συμφώνησε ή δεν εξέφρασε σαφή τοποθέτηση.

Καθώς οι ερωτώμενοι είναι αυριανοί επαγγελματίες που εμπλέκονται στη στήριξη των θυμάτων βιασμού είναι απαραίτητο μέσω της εκπαίδευσης να συνεχισθεί η προσπάθεια για να διασαφηνισθούν πλήρως οι μύθοι και στερεοτυπικές αντιλήψεις για το βιασμό, το θύτη, το θύμα ιδιαίτερα δε για τα κίνητρα του βιασμού.

Abstract

In this paper we studied the views of students of two classes of psychology on myths and stereotypical perceptions of rape.

As was expected, the views about rape in general, for the majority of participants, were correct questioning stereotypical perceptions. However, there was a percentage of respondents (13.3% up to 41.1%) who followed stereotypes or replied that they neither agreed nor disagreed.

Most of the respondents questioned myths and stereotypical perceptions of motives behind rape, apart from the statement that "the primary motive of the rapist is to fulfill his sexual desire" where a significant number of students agreed or never expressed an opinion. A big percentage of respondents had stereotyped perceptions or did not have a clear position on the actual motives of rape, linking the actor's motives to sexual desire, deprivation, and stimulation.

Regarding to the characteristics and responsibility of the perpetrator, most of the respondents appeared to have knowledge of the myths around the profile of the victims and challenge them, except for a percentage of respondents (24.4% up to 53.4%) who agreed or choose a side.

Regarding the characteristics and responsibility of the victim, the majority of the respondents were fully aware of the profile of the victims of rape, but there was also a small percentage (13.3% up to 27.8%) who accepted stereotypical perceptions or had no opinion.

Most of the respondents strongly questioned stereotypical perceptions about the perpetrator and the victim of rape, and there was also a percentage of respondents (14.4% up to 42.2%) who agreed or did not express a clear position.

As respondents are tomorrow's practitioners involved in supporting rape victims, it is necessary through education to continue the effort to fully clarify the myths and stereotypes surrounding the rape, the perpetrator, the victim and especially the motives of rape.

ΜΕΡΟΣ Α΄

1.Ορισμός βιασμού

Η κακοποίηση πλέον είναι ένα συχνό φαινόμενο το οποίο συμβαίνει σε όλες τις χώρες του κόσμου. Οποιοσδήποτε άνθρωπος οποιαδήποτε στιγμή ανεξαρτήτως χρώματος, φυλής, ηλικίας, φύλου και θρησκείας μπορεί να γίνει θύμα κάποιου βίαιου επεισοδίου. Υπάρχουν πολλές μορφές κακοποίησης εξίσου σοβαρές και σημαντικές όπως είναι η πολιτισμική, λεκτική, ψυχολογική, οικονομική, σωματική και σεξουαλική κακοποίηση. Αν και θύματα βιασμού μπορεί να είναι και άνδρες, (καθώς σε αυτή την περίπτωση θύτες μπορεί να είναι άνδρες ή σε μερικές περιπτώσεις γυναίκες) σε αυτή την πτυχιακή εργασία θα αναφερθούμε συγκεκριμένα στον βιασμό ως μορφή σεξουαλικής κακοποίησης που μπορεί να δεχτεί μια γυναίκα είτε από τον σύντροφο της είτε από τον σύζυγο της η ακόμα και από κάποιο άγνωστο άτομο.

«Ο βιασμός είναι μια συνειδητή, εχθρική, στοχευόμενη και εξευτελιστική για το θύμα πράξη παραβίαση της σωματικής, συναισθηματικής και γνωστικής ακεραιότητας. Το τραύμα που βιώνει μια γυναίκα από τον βιασμό εξαρτάται από τις συνέπειες που έχει το βίαιο επεισόδιο στο τρόπο που αντιλαμβάνεται μια γυναίκα τον εαυτό της. Μια γυναίκα που έχει υποστεί βιασμό χάνει την εικόνα που είχε δημιουργήσει για τον εαυτό της και τους άλλους ως ικανά και ευπρόβλεπτα άτομα. Η απώλεια της αυτονομίας και η αίσθηση της αδυναμίας είναι από τα πιο δυνατά συναισθήματα που βιώνει» (Αρσέλ, 2011).

Ο βιασμός αποτελεί μια αποτρόπαια πράξη άσκησης σεξουαλικής βίας καθώς παραβιάζει τα δικαιώματα των γυναικών. Ο βιασμός συνοδεύεται σχεδόν πάντα με την άσκηση και άλλων μορφών βίας από τους δράστες, διώκεται ως έγκλημα και προβλέπεται η αυτεπάγγελτη δίωξη του από τις εισαγγελικές Αρχές (Παπαδακάκη, 2011).

Όπως αναφέρει η Μ. Στρατηγάκη (2007) η βία κατά των γυναικών συνιστά παραβίαση των θεμελιωδών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα της σωματικής, ψυχολογικής και διανοητικής ακεραιότητας τους. Στην Ελλάδα μετά τη μεταπολίτευση η βία κατά των γυναικών και ιδιαίτερα η συζυγική βία και ο βιασμός καταγγέλθηκε ως κοινωνικό πρόβλημα και αποτέλεσε αντικείμενο κινητοποιήσεων του γυναικείου φεμινιστικού κινήματος. Επιπλέον η βία κατά των γυναικών θεωρήθηκε πράξη κατά τις ισονομίας και της κοινωνικής ευημερίας, καθώς και εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη τους.

2.Μορφές Σεξουαλικής Επιθετικότητας και Βιασμού

A. Βιασμός Γυναικών

Η σεξουαλική κακοποίηση είναι η βιαιότερη μορφή επιθετικότητας ενώ φαίνεται πως είναι συχνά ανεξέλεγκτη και ατιμώρητη. Σχετικά με τις διαπροσωπικές μορφές βίας η Maruani (2008: 197) αναφέρει πως «οι βίαιες πράξεις, ανεξάρτητα από το χαρακτήρα και τους πρωταγωνιστές τους, αποτελούν προσβολή της σωματικής και της ψυχικής ακεραιότητας της προσωπικότητας». Παγκοσμίως, μία στις πέντε γυναίκες είναι πιθανό να πέσει θύμα βιασμού ή απόπειρας βιασμού στη ζωή της. Υπάρχουν κράτη τα οποία δεν έχουν καθόλου νόμους σχετικά με τη βία κατά των γυναικών και άλλα στα οποία υπάρχουν ελλιπείς νόμοι για μερικές μόνο μορφές βίας. Το 2003 για παράδειγμα 54 χώρες τουλάχιστον, διατηρούσαν νόμους που κάνουν διακρίσεις κατά των γυναικών (στο Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Στην Αμερική σύμφωνα με τον Οργανισμό RAINN (Rape, Abuse and Incest National Network) κάθε 98 δευτερόλεπτα βιάζεται μια γυναίκα. Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο χρήσιμα στοιχεία σχετικά με το θέμα της βίας κατά των γυναικών εξήχθησαν από έρευνα που πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) το 2012, ανάμεσα στα 28 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία βασίστηκε σε 42.000 προσωπικές συνεντεύξεις σε τυχαίο δείγμα γυναικών. Γενικότερα τα στοιχεία της έρευνας δείχνουν πως ο ρυθμός της βίας κατά των γυναικών (ενήλικων αλλά και ανήλικων κάτω των 15 ετών) είναι παρόμοιος ανάμεσα στα κράτη της ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, «περίπου 3,7 εκατομμύρια γυναίκες στην ΕΕ έχουν υποστεί σεξουαλική βία κατά τους 12 μήνες που προηγήθηκαν των συνεντεύξεων της έρευνας, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 2% των γυναικών ηλικίας 18-74 ετών στην ΕΕ». Επίσης, από την ίδια έρευνα φαίνεται πως 1 στις 10 γυναίκες έχει πέσει θύμα κάποιας μορφής σεξουαλικής βίας (από την ηλικία των 15 ετών και άνω) και 1 στις 20 γυναίκες έχει πέσει θύμα βιασμού (από την ηλικία των 15 ετών και άνω).¹

Στη χώρα μας, τα στοιχεία έρευνας² που διεξήχθη από την Ελληνική Ιατροδικαστική Εταιρεία το 2016 σχετικά με τα περιστατικά βίας (σωματικής και σεξουαλικής) δείχνουν πως το 6% των γυναικών έχουν υποστεί σεξουαλική βία (5% από το σύντροφο και 1% από άλλο άτομο). Σύμφωνα πάλι με την ίδια εταιρεία τα περιστατικά βιασμών στην Ελλάδα ανέρχονται στα 5.000

¹ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_el.pdf

² <http://www.lifo.gr/now/world/122727>

τον χρόνο αλλά μόνο τα 150 από αυτά ακολουθούν τη νομική οδό κυρίως λόγω ελλείψεων στις ιατροδικαστικές δομές.³

Σχετικά με τις επιπτώσεις των περιστατικών σεξουαλικής βίας στις γυναίκες φαίνεται πως αυτές νιώθουν φόβο, θυμό και ντροπή γι' αυτό που τους έχει συμβεί. Στις περιπτώσεις που ο δράστης ήταν άλλο άτομο εκτός από σύντροφος ανέφεραν επίσης υψηλά επίπεδα κλονισμού (σοκ) ενώ στις περιπτώσεις που ο σύντροφος τους είναι ο δράστης έχουν περισσότερες πιθανότητες να βιώσουν μακροπρόθεσμες ψυχολογικές επιπτώσεις σε σχέση με τις πρώτες. Για παράδειγμα, μπορεί να υποφέρουν από έλλειψη αυτοπεποίθησης, να είναι ευάλωτες και ανήσυχες.⁴

B. Βιασμός στο γάμο

Σε πολλές περιπτώσεις οι γυναίκες που εξαναγκάζονται να έρθουν σε σεξουαλική επαφή με τον σύντροφο τους δεν αντιλαμβάνονται αυτή την πράξη ως βιασμό ενώ φαίνεται πως βρίσκουν διάφορες δικαιολογίες προκειμένου να αποφύγουν να αντιμετωπίσουν την σκληρή πραγματικότητα. Η πιο συχνή μορφή συζυγικού βιασμού είναι ο βιασμός συνοδευόμενος από σωματική κακοποίηση (Battering Rape) όπου η σεξουαλική βία είναι μόνο μια πτυχή της γενικότερης κακοποίησης. Οι δράστες προχωρούν σε πράξεις που εξευτελίζουν τις γυναίκες τους (χτυπήματα, σπρωξίματα και άλλα) με στόχο όχι την ικανοποίηση των σεξουαλικών τους αναγκών αλλά την απόκτηση ελέγχου και την επιβολή πάνω στο θύμα. Από την άλλη πλευρά, στην περίπτωση δηλαδή του βιασμού χωρίς σωματική κακοποίηση (Non Battering Rape) ο δράστης φαίνεται πως «χρησιμοποιεί τόση δύναμη, όση είναι αρκετή για να εξαναγκάσει τη γυναίκα του να κάνει σεξ μαζί του». Με άλλα λόγια στόχος του δράστη είναι η συνουσία και όχι η κακοποίηση της συζύγου (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Πιο συγκεκριμένα, τα αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη από το «Nova Southeastern University's College of Psychology» υπο την εποπτεία της κ. Walker L. δείχνουν πως η ζωή μιας γυναίκας μέσα σε ένα περιβάλλον ενδοοικογενειακής βίας μπορεί να έχει ψυχολογικές επιπτώσεις στο θύμα οι οποίες και ονομάζονται «Σύνδρομο Κακοποιημένης Γυναίκας» (Battered Woman Syndrome). Το σύνδρομο αυτό μπορεί να αναγνωριστεί εάν το θύμα παρουσιάζει τους παρακάτω 7 παράγοντες:

- Αναβίωση του τραύματος
- Υψηλά επίπεδα διέγερσης και άγχους
- Υψηλά επίπεδα αποφυγής και ψυχική νωθρότητα

³ <http://www.lifo.gr/now/world/122727>

⁴ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_el.pdf

- Γνωσιακές δυσκολίες
- Διαταραχές στις διαπροσωπικές σχέσεις
- Προβλήματα υγείας και σωματικής εικόνας
- Θέματα σεξουαλικής υγείας και οικειότητας

Οι πρώτοι τέσσερις παράγοντες είναι ενδεικτικοί της μετατραυματικής διαταραχής οπότε θεωρείται πως το «σύνδρομο της κακοποιημένης γυναίκας» είναι ουσιαστικά υποκατηγορία της διαταραχής αυτής. Οι επόμενοι τρεις παράγοντες που ακολουθούν προήλθαν από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας (Walker, 2016).

Σε ποσοστά, από την έρευνα του FRA, προκύπτει πως το 22% των γυναικών που συμμετείχαν σε αυτήν έχουν υποστεί σωματική και/ή σεξουαλική βία. Πρόταση τους είναι πως «το κράτος πρέπει να αντιμετωπίζει τη βία από στενό σύντροφο ως ζήτημα δημόσιας και όχι ιδιωτικής φύσεως». Από τις γυναίκες που ανέφεραν πως έχουν υποστεί βιασμό από τον νυν σύντροφο τους περίπου το ένα τρίτο, το 31% δηλαδή, δήλωσε επίσης πως έχουν υποστεί έξι ή περισσότερα περιστατικά βιασμού. Με άλλα λόγια, ο βιασμός στα πλαίσια του γάμου είναι μια πραγματικότητα για τις γυναίκες αυτές και αυτό που προτείνει ο FRA είναι πως η νομοθεσία σε όλα τα κράτη της ΕΕ θα πρέπει να αντιμετωπίζει τις παντρεμένες γυναίκες όπως τις ανύπαντρες σε θέματα βιασμού.⁵

Γ. Βιασμός σε συνθήκες πολέμου

Από έρευνες που έχουν γίνει σε διάφορες χώρες που βγήκαν από εμπόλεμη κατάσταση έδειξαν πως κατά τη διάρκεια του πολέμου μεγάλα ποσοστά γυναικών αλλά και αντρών πέφτουν θύματα σεξουαλικής κακοποίησης. Μερικές από τις χώρες στις οποίες διαπράχθηκαν ομαδικοί βιασμοί είναι η Βοσνία – Ερζεγοβίνη, η Καμπότζη, η Λιβερία, το Περού και άλλες. Παρόλο που σχετικά με τον βιασμό των γυναικών υπάρχουν ενδεικτικά ποσοστά, στο Κόσοβο για παράδειγμα το 30% των γυναικών βιάστηκαν από τις Σερβικές δυνάμεις, δεν συμβαίνει το ίδιο και για τους άντρες καθώς ο αριθμός των περιστατικών αυτών παραμένει άγνωστος (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Σε ορισμένες περιπτώσεις φαίνεται πως οι στρατιώτες κατά τη διάρκεια του πολέμου είναι πιθανότερο να πέσουν θύμα σεξουαλικής κακοποίησης παρά να σκοτωθούν. Αυτό συμβαίνει διότι στους εθνικιστικούς κυρίως πολέμους, ο βιασμός χρησιμοποιείται ως «τρομοκρατικό όπλο» για να εκτοπίζουν τις εθνότητες. Τα ποσοστά τέτοιων περιστατικών αυξάνονται όταν οι εχθροπραξίες σταματούν για λίγο ή έχουν παύσει οπότε ξεκινά ο κύκλος της σεξουαλικής κακοποίησης και του βιασμού. Αναφορικά με τις κυβερνήσεις αυτές δείχνουν να εθελουφλούν για το θέμα αυτό. Οι βιασμοί στη διάρκεια εμπόλεμης κατάστασης δεν παίρνουν ποτέ τον δρόμο της δικαιοσύνης και οι

⁵ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_el.pdf

θύτες συχνά δεν μπαίνουν καν στη διαδικασία να σκοτώσουν τα θύματα τους ώστε να μην υπάρχουν μάρτυρες των περιστατικών (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Σύμφωνα με έκθεση της UNESCO με σχετικό θέμα «οι βιασμοί γυναικών είναι άρρηκτα συνδεδεμένοι με την παραφορά που δημιουργεί ο πόλεμος. Υφίσταται η πεποίθηση ότι ο βιασμός αποτελεί ένα χρέος, μια οφειλή που πρέπει να πληρώσει η πόλη, το χωριό που κατακτήθηκε, το οποίο συμμετέχει στην ανταμοιβή του στρατιώτη». Στην διάρκεια εμπόλεμης κατάστασης η επιθετικότητα των ανδρών εναντίον των γυναικών θεωρείται ανεκτή ή και επιδιωκόμενη. Με άλλα λόγια οι γυναίκες αυτές θεωρούνται πως ενσαρκώνουν την τιμή της φυλής, της κοινότητας ή της εθνότητας τους οπότε όταν η καταστροφή αυτής τις τιμές αποτελεί στρατιωτικό στόχο η ύπαρξη βίας νομιμοποιείται. Κάποιες αιτίες ακόμα των ομαδικών βιασμών είναι η πεποίθηση ότι μέσω της κακοποίησης καταστρέφεται η επόμενη γενιά του εχθρού, η χρησιμοποίηση του βιασμού ως τμήμα της στρατηγικής εθνοκαθάρσεων (οι γυναίκες βιάζονταν για γεννήσουν παιδιά των «εχθρών») ή ως μέθοδο τρομοκρατίας και ταπείνωσης γυναικών. Γενικότερα λοιπόν, φαίνεται πως ο βιασμός δεν αποτελεί μια συνέπεια του πολέμου αλλά μέθοδος προκειμένου να αποσταθεροποιήσει και να απειλήσει τμήμα του πληθυσμού και τελικά ολόκληρη την κοινότητα.⁶

A. Βιασμός ανδρών

Η σεξουαλική κακοποίηση των ανδρών αποτελεί ένα φαινόμενο η συχνότητα του οποίου είναι πιο μεγάλη απ' ό,τι πιστεύεται. Πιο συγκεκριμένα, μέχρι την ηλικία των 12 ετών τα ποσοστά σεξουαλικής κακοποίησης αγοριών και κοριτσιών είναι σχεδόν τα ίδια. Στις περισσότερες περιπτώσεις οι δράστες αυτών των βιασμών είναι ετεροφυλόφιλοι και η συμπεριφορά τους δεν είναι απόρροια της σεξουαλικής έλξης αλλά της ανάγκης άσκησης εξουσίας πάνω στο θύμα. Δράστες αυτών των βιασμών μπορεί να είναι όχι μόνο συγγενικά πρόσωπα ή πρόσωπα από τον στενό οικογενειακό κύκλο του θύματος αλλά και ξένοι, άτομα που γνωρίζουν τα παιδιά από το σχολείο ή έχουν σχέση με κάποια άλλη δραστηριότητα τους (για παράδειγμα αθλητική ομάδα). Οι ψυχολογικές επιπτώσεις που αντιμετωπίζουν τα θύματα τέτοιων περιστατικών είναι οι ίδιες με αυτές που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες θύματα βίας. Μερικές από αυτές είναι: αίσθημα ενοχής, χαμηλή αυτοεκτίμηση, σύγχυση και αγωνία ως προς τη σεξουαλική τους ταυτότητα, και μετατραυματικό σύνδρομο (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

E. Βιασμός στη φυλακή

Γενικότερα σχετικά με τον βιασμό στις φυλακές τα ποσοστά δείχνουν πως 1 στους 5 φυλακισμένους άνδρες έχει υποστεί βιασμό κατά τη διάρκεια του εγκλεισμού του. Τα περιστατικά αυτά σπάνια καταγγέλλονται κυρίως λόγω του φόβου των θυμάτων για τα αντίποινα που θα

⁶ http://www.astynomia.gr/images/stories/periodiko/280_1.pdf

υποστεί από τον δράστη. Η περισσότερη ευάλωτη ομάδα είναι οι νεαροί σε ηλικία κρατούμενοι ενώ σε πολλές περιπτώσεις οι κρατούμενοι αυτοκτονούν αδυνατώντας να αντέξουν το ψυχολογικό τραύμα που υπέστησαν (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Κάποιες από τις ομάδες υψηλού κινδύνου για βιασμό είναι οι νεαροί σε ηλικία, αυτοί που έχουν μικρόσωμη κατασκευή ή κάποια φυσική αδυναμία, οι ομοφυλόφιλοι, αυτοί που φυλακίζονται για πρώτη φορά, που έχουν θηλυπρεπή χαρακτηριστικά, παθητικότητα, μη βίαιη συμπεριφορά, ντροπαλότητα και αυτοί που έχουν καταδικαστεί για παιδοφιλία ή παιδική κακοποίηση. Από την άλλη πλευρά οι δράστες των βιασμών φαίνεται πως είναι μέχρι 35 ετών, είναι φυσικά και σωματικά δυνατότεροι από τα θύματα τους, μπορεί να είναι μέλη κάποιας συμμορίας (εντός ή εκτός της φυλακής), ή έχουν καταδικαστεί για περισσότερο βίαια εγκλήματα. Οι ίδιοι δεν θεωρούν τους εαυτούς τους ομοφυλόφιλους αφού βλέπουν τα θύματα τους ως «υποκατάστατο της γυναίκας» ενώ εκτός φυλακής προτιμούν τις ετεροφυλοφιλικές σχέσεις. Συμπερασματικά, ο βιασμός εντός της φυλακής χρησιμοποιείται ως ένα μέσο επιβολής δύναμης και εξουσίας πάνω στο θύμα ο οποίος συχνά είναι ο πιο αδύναμος ή ανυπότακτος. «Είναι η σεξουαλική έκφραση της βίας και όχι η βίαιη έκφραση της σεξουαλικότητας» (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

ΣΤ. Βιασμός με δράστη γυναίκα

Στην κοινή γνώμη επικρατεί μια στερεοτυπικά διαμορφωμένη αντίληψη ότι μια γυναίκα από τη φύση της δεν είναι επιθετική και βίαιη άρα δεν θα μπορούσε να κακοποιήσει σεξουαλικά. Το ποσοστό κακοποίησης με δράστες γυναίκες είναι ιδιαίτερα χαμηλό καθώς οι άνδρες θύματα επιλέγουν να μην παραδεχτούν πως έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση από μια γυναίκα (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Από την άλλη πλευρά, για τον βιασμό μεταξύ γυναικών υπάρχουν επίσης πολύ λίγα διαθέσιμα στοιχεία. Τα θύματα αντιμετωπίζουν τις ίδιες ψυχολογικές επιπτώσεις όπως και όταν ο δράστης είναι του αντίθετου φύλου. Τα «τραύματα» αυτά μπορεί να γίνουν χειρότερα σε περίπτωση που η δράστης είναι η σύντροφος του θύματος, οπότε στην περίπτωση αυτή το θύμα νιώθει επίσης συναισθηματικά «προδομένη». Τα αποτελέσματα ερευνών σε λεσβίες γυναίκες έδειξαν πως τουλάχιστον οι μισές από αυτές έχουν βιώσει ένα περιστατικό σεξουαλικής κακοποίησης από τη σύντροφο τους (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Η πρώτη περίπτωση, ο βιασμός αντρών από γυναίκες, γίνεται πλέον όλο και πιο συχνά αντικείμενο μελέτης. Ο βιασμός θεωρούνταν πάντα ανδρική υπόθεση αλλά οι έρευνες δείχνουν πως ο ρόλος των γυναικών σε αυτό το κομμάτι είναι επίσης σημαντικός και γι' αυτό προσπαθούν να αναλύσουν την «έμφυλη συμμετρία» που υποδηλώνει η ύπαρξη του φαινομένου ανάμεσα σε άντρες αλλά και γυναίκες (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Εστιάζοντας στην ψυχολογία των αντρών μετά την κακοποίηση τους φαίνεται πως αυτοί αισθάνονται ντροπή και απέχθεια προς τον εαυτό τους, αμφισβητούν τον ανδρισμό τους και κατ' επέκταση το φύλο τους και επιλέγουν τη σιωπή. Η κοινωνική αντίληψη θεωρεί πως ένας άνδρας θα πρέπει οπωσδήποτε να απολαμβάνει τέτοια περιστατικά και αν η γυναίκα επιδιώκει πρώτη την σεξουαλική επαφή θα πρέπει να το θεωρεί ευκαιρία που δεν πρέπει να χάσει, διαφορετικά θεωρείται προβληματικός. Στην περίπτωση που αναγνωριστεί πραγματικά σεξουαλική κακοποίηση άντρα από γυναίκα εκείνος θεωρείται αδύναμος, πράγμα που επιτείνει την κατάσταση της ψυχολογίας του. Γενικότερα ο μύθος ότι ένας άνδρας αποκλείεται να βιαστεί από μια γυναίκα είναι μια κοινωνική αντίληψη που επικρατεί σε διάφορες κουλτούρες (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

3. Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τη διπλωματική εργασία της Κ. Κακαζάνη (2013-2014) με θέμα «το αδίκημα του βιασμού – Άρθρο 336 ΠΚ» όσον αφορά στο βιασμό στα πλαίσια του γάμου (πριν τη νομοθετική μεταβολή που επήλθε από το ν. 3500/2006), «βιασμός θεωρείτο όποιος με σωματική βία η με απειλή σπουδαίου και άμεσου κινδύνου εξαναγκάζει άλλον σε συνουσία εξώγαμη η σε άλλη ασελή πράξη η σε ανοχή της». Για να θεωρηθεί «βιασμός» δεν θα έπρεπε να υπάρχει οποιαδήποτε σχέση ανάμεσα στο δράστη και στο θύμα. Ο εξαναγκασμός του ενός συζύγου από τον άλλον σε συνουσία δεν στοιχειοθετούσε το αδίκημα του βιασμού. Παλαιότεροι συγγραφείς κάνουν λόγο για καθήκον του συζύγου να αξιώνει τη συνουσία με τη σύζυγο του και για αντίστοιχη υποχρέωση της συζύγου να απαντά καταφατικά.

Η τροποποίηση που επέφερε ο ν. 3500/2006 ήταν εξάλειψη του προσδιορισμού «εξώγαμη» από τον ορό «συνουσία». Στη διάταξη του άρθρου 336 ΠΚ υπήρξε καθοριστικής σημασίας καθώς το έννομο αγαθό της γενετήσιας ελευθερίας συνίσταται στο δικαίωμα του κάθε ατόμου ξεχωριστά να επιλεγεί το αν, το ποτέ, και το με ποιον θα συνάψει γενετησία σχέση οποιασδήποτε μορφής. Με βάση τον ορισμό αυτό η γενετησία ελευθερία περιλαμβάνει τέσσερις συνολικά πτυχές: την επιλογή της τέλεσης η μη της γενετήσιας σχέσης, την επιλογή του χρόνου και του είδους της σχέσης αυτής, καθώς και την επιλογή του προσώπου με το οποίο το άτομο θα συνάψει την γενετησία σχέση. Ο εξαναγκασμός του συζύγου από τον σύζυγο σε συνουσία δεν συνιστά προσβολή του εννόμου αγαθού της γενετήσιας ελευθερίας του. Πρόσβαλε όμως το δικαίωμα της επιλογής χρόνου της γενετήσιας επαφής και προσβάλλει γενικότερα τη προσωπική ελευθερία του προσώπου αυτού πραγματοποιώντας τη νομοτυπική μορφή του εγκλήματος της παράνομης βίας. (330 ΠΚ)

Σύμφωνα με τα παραπάνω μπορεί να διαπιστωθεί πως η προσβολή μιας τουλάχιστον από τις παραπάνω εκφάνσεις εξαναγκασμού του ατόμου συνιστά πρώτον προσβολή του εννόμου αγαθού της γενετήσιας ελευθερίας. Αναμφίβολα ανάμεσα στις συζυγικές υποχρεώσεις καθίσταται και η σαρκική επαφή όμως αυτό δεν σημαίνει ότι το κάθε άτομο έχει την υποχρέωση να διάκειται θετικά στις προτάσεις του άλλου για σαρκική επαφή. Δεύτερον η γενετησία ελευθερία συνιστά σε κάθε περίπτωση ειδικότερα έκφανση της προσωπικής ελευθερίας και τρίτον θα πρέπει να λάβουμε υπόψη πως με την προσθήκη του όρου «εξώγαμη» στη συνουσία που υπήρχε στο άρθρο 336 ΠΚ οριζόταν ότι «εκείνος που χρησιμοποιώντας σωματική βία η απειλή εξαναγκάζει κάποιον άλλο σε συνουσία να απειλείται με ποινή κάθειρξης» (5-20) έτη , ενώ «εκείνος που με τα ίδια μέσα εξαναγκάζει τη σύζυγο του σε συνουσία» να απειλείται με ποινή φυλάκισης 10 ημέρες έως 2 έτη. Γι' αυτό σωστά ο Έλληνας νομοθέτης απάλειψε τον προσδιορισμό της συνουσίας ως εξώγαμης

από τη νομοτυπική μορφή του άρθρου 336 ΠΚ, παρέχοντας μια ικανοποιητική λύση στα παραπάνω ζητήματα (Κακαζάνη, 2013-2014).

4.Χαρακτηριστικά θύτη-θύματος

4.1Χαρακτηριστικά θύτη-θύματος

Σύμφωνα με τον Γιωτάκο (2004) υπάρχουν κάποια ιδιαίτερα ψυχολογικά χαρακτηριστικά στα άτομα που εμφανίζουν σεξουαλική επιθετικότητα. Η ποσότητα και η ποιότητα αυτής της επιθετικότητας είναι που διαφοροποιεί τους θύτες που χρησιμοποιούν την ισχύ τους προκειμένου να κάμψουν την αντίσταση του θύματος. Ένας ισχυρός προγνωστικός παράγοντας για υποτροπή της σεξουαλικής παραπτοματικότητας θεωρείται η παρορμητικότητα η οποία παραμένει σταθερή στη διάρκεια της ζωής και σχετίζεται με ποικίλες ψυχιατρικές διαστάσεις. Ένας άλλος τομέας που ερευνείται είναι κατά πόσο οι θύτες εμφανίζουν παράλογες πεποιθήσεις ή και γνωσιακές διαστρεβλώσεις αλλά και η ψυχοπαθητικότητα. Η ψυχοπαθητικότητα σχετίζεται με την έλλειψη τύψεων και ενοχών για την πράξεις τους αλλά και την έλλειψη ενσυναίσθησης ως προς τα αισθήματα και τα δικαιώματα των θυμάτων. Οι βιαστές παρουσιάζουν συννοσηρότητα με καταχρήσεις ουσιών (αλκοόλ, ναρκωτικά), ψυχικές διαταραχές (διαγωγής, ελαττωμένης προσοχής, αγχώδη – καταθλιπτική, κοινωνική με συνοδό στις κοινωνικές δεξιότητες) και παραφυλίες.

Σύμφωνα με τους Hall και Hirschman (στο Γιωτάκος, 2004) οι κύριες παράμετροι της σεξουαλικής βίας είναι η σεξουαλική διέγερση, η διαδικασία αντίληψης, η δυσκολία ελέγχου συναισθημάτων και τα προβλήματα προσωπικότητας. Η πιο εμφανής από αυτές τις παραμέτρους είναι αυτή που σχετίζεται με τη διαδικασίες αντίληψης. Οι βιαστές εμφανίζουν διαστρεβλωμένες στάσεις και απόψεις σχετικά με τους ρόλους των γυναικών στο σεξ και τη συμπεριφορά τους. Για παράδειγμα ο θύτης μπορεί να ερμηνεύει τις αντιδράσεις του θύματος ως εκδηλώσεις ευχαρίστησης ή ερωτικής επιθυμίας και έτσι αδυνατεί να κατανοήσει και να αποδεχτεί την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά του. Γενικότερα, οι θύτες παρουσιάζουν έναν αριθμό πεποιθήσεων οι οποίες οδηγούν στην ανάπτυξη σεξουαλικής επιθετικότητας όπως είναι η τάση συμφωνίας με τους μύθους που σχετίζονται με το βιασμό, η έντονη εχθρότητα απέναντι στις γυναίκες και η αποδοχή εκλογικεύσεων που αφορούν τη βία έναντι των γυναικών. Εμφανίζουν έτσι υψηλότερη σεξουαλική διάθεση, κυριαρχικότητα έναντι των γυναικών, χαμηλότερη ενσυναίσθηση απέναντι στα θύματα και ιστορικό επανάληψης βιασμών κατά το παρελθόν. Είναι συχνά ανίκανοι να κατανοήσουν τα συναισθήματα των άλλων και το μέγεθος του τραύματος που προκαλούν ή να δείξουν ενσυναίσθηση προς τα θύματα τους. Δυο από τα βασικά κίνητρα των βιαστών τα τελευταία χρόνια φαίνεται πως είναι η ανάγκη κυριαρχίας και η επίδειξη δύναμης έναντι των γυναικών. Τα κίνητρα σχετίζονται άμεσα με τη συναισθηματική κατάσταση που βρίσκεται το άτομο. Πρόσφατες έρευνες έχουν δείξει ότι εμφανίζουν προσκολλησεις που υποδεικνύουν ανασφάλεια. Έτσι βιώνουν αισθήματα αναξιότητας, αντιμετωπίζουν επιφυλακτικά τις στενές

σχέσεις και επιλέγουν καταστάσεις που δεν απαιτούν μεγάλη συναισθηματική και διαπροσωπική εμπλοκή (Γιωτάκος, 2004).

4.2 Χαρακτηριστικά θυμάτων

Στη πρόσφατη βιβλιογραφία φαίνεται πως δεν υπάρχουν αρκετές αναφορές σχετικά με το προφίλ των γυναικών που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση, πιθανόν επειδή από τις έρευνες που έχουν διεξαχθεί προκύπτει ότι αυτές ανήκουν σε διαφορετικά κοινωνικοοικονομικά στρώματα, ηλικιακές ομάδες, θρησκείες και μορφωτικό επίπεδο (Κέντρο Ερευνών και Ανάπτυξης Intercollege για τη Συμβουλευτική Επιτροπή Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια, 2000). Παρόλα αυτά υπάρχουν κάποια κοινά χαρακτηριστικά που εμφανίζουν μεταξύ τους οι γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας και μπορούν έως ένα βαθμό να δώσουν μια εικόνα για το προφίλ τους. Για παράδειγμα σε έρευνα που διεξήχθη το 2014 στην Κύπρο από τη Συμβουλευτική Επιτροπή για την πρόληψη και καταπολέμηση της βίας στην οικογένεια με θέμα «Έκταση, Συχνότητα, Μορφές και Επιπτώσεις της Ενδοοικογενειακής Βίας κατά των Γυναικών στην Κύπρο» μπορούμε να δούμε κάποια από αυτά τα χαρακτηριστικά.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής δείχνουν πως πρώτα απ' όλα υπάρχει σχέση ανάμεσα στην ηλικία της γυναίκας και την κακοποίησης της καθώς το 35,9% των γυναικών αυτών ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των 45 – 64 ετών. Ακόμη, φαίνεται να υπάρχει σχέση ανάμεσα στην οικογενειακή τους κατάσταση και την κακοποίηση τους αφού ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό (71,2%) δήλωσαν πως είναι διαζευγμένες. Γενικότερα φαίνεται πως οι γυναίκες αυτές δεν έχουν αυτοπεποίθηση, θεωρούν τον εαυτό τους μια αποτυχία και αντιμετωπίζουν προβλήματα στις σχέσεις τους με τον υπόλοιπο κόσμο. (Ματσάκη, 2007) Αυτό αποδεικνύεται και από την συγκεκριμένη έρευνα καθώς το 98,9% των γυναικών πιστεύουν ότι μπορεί να ευθύνονται για την κακοποίηση τους, το 98,1% απάντησε πως ντρέπεται για το τι θα πει ο κόσμος και το 97,1% δήλωσε πως φοβάται τις κοινωνικές συνέπειες.⁷

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό το οποίο φαίνεται να είναι κοινό ανάμεσα στις γυναίκες που συμμετείχαν στην έρευνα αυτή είναι η οικονομική εξάρτηση τους από τον σύζυγο, έτσι δεν τολμούν να καταγγείλουν τον βιασμό τους για «οικονομικούς λόγους». Αυτό συμβαίνει διότι σε πολλές περιπτώσεις «η γυναίκα χάνει την αυτοδυναμία της» αφού ο σύντροφος της έχει τον απόλυτο έλεγχο σχετικά με τα οικονομικά του σπιτιού, αφαιρώντας της ουσιαστικά το δικαίωμα να διαχειρίζεται τον μισθό της ή μέρος των εσόδων του σπιτιού (Βαρδάκου, 2009). Πέρα από την οικονομική εξάρτηση ένας ακόμη λόγος για τον οποίο δίσταζαν να αναφέρουν την κακοποίηση τους στους αρμόδιους φορείς ήταν η ύπαρξη παιδιών. Το 97,4% των θυμάτων απάντησαν πως δεν

⁷ http://www.familyviolence.gov.cy/upload/research/erevna_2012oct_viol-ag-women_nov2014.pdf

προχωρούσαν σε διαδικασίες για να μην διαλύσουν την οικογένεια τους σκεπτόμενες τα παιδιά τους και το τι συνέπειες θα είχε η απόφαση τους αυτή σε εκείνα.⁸

Συμπερασματικά λοιπόν φαίνεται πως «η ακριβής έκταση του φαινομένου του βιασμού είναι άγνωστη» και τα επίσημα στοιχεία δεν παρουσιάζουν ακριβώς το μέγεθος του προβλήματος. Τα θύματα για διάφορους λόγους όπως η έλλειψη οικονομικών μέσων, η έλλειψη ειδικών κέντρων, η ανησυχία για τα παιδιά, η συναισθηματική εξάρτηση τους από τον σύντροφο αλλά και ο φόβος μήπως αυτός τις εκδικηθεί με κάποιον τρόπο, επιλέγουν να μην αναφέρουν το γεγονός (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

⁸ http://www.familyviolence.gov.cy/upload/research/erevna_2012oct_viol-ag-women_nov2014.pdf

5. Ψυχολογία κακοποιημένης γυναίκας

Κάθε μορφή κακοποίησης που δέχεται ένας άνθρωπος επιφέρει ένα τραύμα στο σώμα ή στη ψυχή (συναίσθημα). Ο άνθρωπος όμως λειτουργεί ως όλον, ο νους και το σώμα δεν διαχωρίζονται και γι' αυτό κάθε τραύμα που θα υποστεί στο σώμα ή στο συναίσθημα θα επιφέρει και σωματικό και ψυχικό πόνο. Μερικές γυναίκες που έχουν κακοποιηθεί παρουσιάζουν αργότερα μετατραυματική διαταραχή άγχους τα συμπτώματα της οποίας περιλαμβάνουν τις αναδρομές στο παρελθόν και εφιάλτες για το γεγονός. Άλλα συμπτώματα που μπορεί να παρουσιάσουν είναι: πονοκέφαλοι, διαταραχές ύπνου, επιθέσεις ανησυχίας ή πανικού, νευρική κούραση, οξυθυμία, σεξουαλικά προβλήματα, κατάθλιψη, επιθετικότητα και αυτοκαταστροφικές σκέψεις (Χατήρα, 2006).

Ένα κακοποιημένο άτομο είναι πιθανόν να προσπαθήσει να αποφύγει ότι του υπενθυμίζει τις εμπειρίες που είχε με το διαχωρισμό των σκέψεων του από το συναίσθημα επιλέγοντας μόνο να σκέφτεται και όχι να αισθάνεται και την αποσύνδεση του από τον κόσμο. Στην περίπτωση αυτή το άτομο φαίνεται στους υπόλοιπους σαν να είναι συνεχώς αφηρημένο. Μπορεί να αποφεύγει οποιαδήποτε επαφή με γιατρούς, οδοντίατρους, κλινικές και νοσοκομεία και να αισθάνεται ανησυχία, άγχος και αγωνία όταν υπάρχει κάτι που του υπενθυμίζει το τραύμα του. Μπορεί να αποφεύγει τα πλήθη, να απομονώνεται στο σπίτι του και να υιοθετεί επιβλαβείς τρόπους συμπεριφοράς όπως η κατάχρηση ουσιών (Χατήρα, 2006).

Πιο συγκεκριμένα, η μετατραυματική διαταραχή άγχους που μπορεί να βιώσει μια γυναίκα που έχει υποστεί κακοποίηση περιλαμβάνει τα εξής συμπτώματα:

- Αναδρομές στο παρελθόν, μνήμες και εφιάλτες που σε μερικές περιπτώσεις το άτομο μπορεί να πιστέψει ότι το τραύμα συμβαίνει ξανά.
- Διαταραχές ύπνου.
- Απομάκρυνση από τους ανθρώπους και τις καταστάσεις
- Απώλεια ενδιαφέροντος για τη ζωή
- Ανησυχία και νευρική κούραση
- Ανικανότητα ή απόγνωση
- Οξυθυμία, επιθετικότητα και θυμό
- Βαριά κατάθλιψη
- Αίσθημα αβεβαιότητας για το μέλλον
- Ψυχοσωματικές διαταραχές
- Αυτοκτονικό ιδεασμό

Σύμφωνα με τον Freud (στο Χατήρα 2006) «το τραύμα ως ένα οξύ φαινόμενο συμβαίνει σε ελάχιστο χρονικό διάστημα και έχει ως αποτέλεσμα τη συναισθηματική κατάρρευση. Το μυαλό έχει κατακλυστεί από ένταση και ανάμεικτα συναισθήματα». Γενικότερα όμως φαίνεται να υπάρχει μια περίοδος αφάνειας ανάμεσα στο τραύμα και τα αποτελέσματα του αφού υπάρχει μια καθυστερημένη περίοδος θλίψης στις περιπτώσεις χρόνιας κακοποιημένων ατόμων.

Κατά τη διάρκεια της κακοποίησης οι γυναίκες είναι φοβισμένες ή και τρομοκρατημένες, ταπεινωμένες και μπερδεμένες. Η οργή τους κατευθύνεται όχι μόνο προς τον βιαστή τους αλλά και προς οποιονδήποτε τις υποτιμήσει ή αγνοήσει τον πόνο τους όπως οικεία πρόσωπα, επαγγελματίες υγείας, αστυνομικοί και νομικοί. Είναι πιθανόν ακόμη και αν εξοργιστούν σε περίπτωση που κερδίσουν τη διαμάχη στα δικαστήρια επειδή συνειδητοποιούν ότι αυτό δεν απαλύνει καθόλου το εσωτερικό μαρτύριο που περνάνε. Οδηγούνται λοιπόν σε μια «συναισθηματική αστάθεια» αφού κάποιες περιόδους ο τρόμος και η οργή για ότι τις συνέβη τις κατακλύζει και άλλες φαίνονται να είναι σαν να είναι συναισθηματικά «κλειστές». (Χατήρα, 2006) Έτσι χάνουν την αυτοπεποίθησή τους και δημιουργούνται προβλήματα στις σχέσεις τους με τον υπόλοιπο κόσμο. Συχνά οι γυναίκες αυτές θεωρούν τον εαυτό τους ότι είναι μια αποτυχία και χάνουν την πίστη τους στο κόσμο (Ματσάκη, 2007).

6.Ερμηνευτικές προσεγγίσεις

A. Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις

Σχετικά με το φαινόμενο του βιασμού έχουν διατυπωθεί αρκετές ερμηνείες στο πλαίσιο των κοινωνικών επιστήμων. Οι πιο σημαντικές κοινωνιολογικές θεωρίες είναι εκείνες του υποπολιτισμού της βίας και της κοινωνικής αποδιοργάνωσης. Σύμφωνα με το παραπάνω όσον αφορά τον υποπολιτισμό τα άτομα που μειονεκτούν κοινωνικά συνήθως έχουν την τάση να χρησιμοποιούν την βία ως μέσο με το οποίο θα μπορέσουν να ικανοποιήσουν τις δικές τους ανάγκες. Ενώ όσον αφορά τη θεωρία της κοινωνικής αποδιοργάνωσης αναφέρεται πως λόγω της αποδυνάμωσης των κανονιστικών κανόνων αυξάνονται ολοένα τα φαινόμενα της βίας. Επίσης, έχει παρατηρηθεί πως και άλλοι παράγοντες μπορεί να οδηγήσουν στην αύξηση του φαινομένου της βίας και κυρίως στην πράξη του βιασμού. Η αύξηση του μεταναστευτικού ρεύματος, οι οικονομικές δυσκολίες και η πολιτισμική ετερογένεια μπορεί να συμβάλουν σε σημαντικό βαθμό στην αύξηση των επιθέσεων βιασμού (Στρατηγάκη, 2007).

B. Ψυχολογική προσέγγιση

Η ψυχολογική προσέγγιση προσπαθεί να αναζητήσει και να επεξηγήσει το φαινόμενο του βιασμού σε παράγοντες ατομικούς και όχι σε κοινωνικούς. Υποστηρίζει πως οι ψυχοπαθολογικές προσωπικότητες που υπάρχουν από άτομα που έχουν αρκετά απωθημένα στη ζωή τους, με άτομα που δεν έχουν την σεξουαλική ζωή που θα επιθυμούσαν, άτομα που έχουν ομοφυλοφιλικές τάσεις καθώς και άτομα που έχουν υποστεί στο παρελθόν σεξουαλική παρενόχληση η που ενδεχομένως έχουν σκληρές μνήμες από την παιδική τους ηλικία (όσον αφορά την συμπεριφορά της μητέρας τους απέναντι τους) τείνουν να μισούν το γυναικείο φύλο, να διαπράττουν τον βιασμό και να συμπεριφέρονται επιθετικά απέναντι στις γυναίκες (Στρατηγάκη, 2007).

Γ. Ανθρωπολογική προσέγγιση

Η ανθρωπολογική προσέγγιση επικεντρώθηκε κυρίως στο είδος, στον τρόπο και στις δομές κοινωνικού έλεγχου που έχουν δημιουργηθεί κατά καιρούς σε διάφορες κοινωνίες με αποτέλεσμα να δημιουργούνται πιο εύκολες συνθήκες εκδήλωσης της βίας και κυρίως εκδήλωση της πράξης του βιασμού. Ως προς το είδος του κοινωνικού έλεγχου οι κοινωνίες διαφοροποιούνται και ποικίλουν από την ακραία περίπτωση της κοινωνίας στην οποία το φαινόμενο του βιασμού είναι μια άγνωστη πράξη μέχρι την περίπτωση της κοινωνίας όπου ο ομαδικός βιασμός αποτελούσε ένα είδος τιμωρίας απέναντι στις γυναίκες οι οποίες ήταν άπιστες απέναντι στους συζύγους τους καθώς και μέσο άσκησης κοινωνικού έλεγχου απέναντι στη γυναίκες που είχαν υιοθετήσει μια παρεκκλίνουσα συμπεριφορά (Στρατηγάκη, 2007).

Δ. Φεμινιστική προσέγγιση

Η φεμινιστική προσέγγιση υποστηρίζει πως ένας βιασμός δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί αποτέλεσμα μιας πιθανής παρεκκλίνουσας ψυχοπαθολογικής συμπεριφοράς κάποιων ανδρών αλλά ένα εργαλείο διατήρησης της υποταγής του γυναικείου φύλου απέναντι στο ανδρικό φύλο μέσα σε ένα άνισο κοινωνικό σύστημα που επικρατεί εις βάρος των γυναικών. Γενικά η φεμινιστική προσέγγιση θεωρεί πως το ανδρικό φύλο επιθυμεί αρκετά συχνά να συμπεριφέρεται με υποτιμητικό τρόπο απέναντι στις γυναίκες διότι με αυτό τον τρόπο θεωρούν πως ενισχύουν τον έμφυτο ρόλο τους, σύμφωνα με τον οποίο η γυναίκα πρέπει να είναι κυρίαρχη του άνδρα και να μην χρησιμοποιεί το δικαίωμα που έχει να εκφράζει την άποψη της αλλά αντιθέτως θα πρέπει να ικανοποιεί τις επιθυμίες του χωρίς να φέρνει αντιρρήσεις. Πολλές μελέτες που έχουν γίνει κατά καιρούς έχουν ασχοληθεί και με τον τρόπο κατά τον οποίο θα μπορούσε να καλλιεργηθεί η βία των ανδρών μέσα από κάποια λαϊκά άσματα είτε μετά από την παρακολούθηση κάποιας κινηματογραφικής ταινίας καθώς και μετά από την παραμονή των ανδρών στον στρατό. Σύμφωνα με την φεμινιστική προσέγγιση τα επεισόδια βιασμών θα αυξάνονται όσο οι γυναίκες θεωρούν τον εαυτό τους και το σώμα τους σεξουαλική και αναπαραγωγική ιδιοκτησία των ανδρών. (Στρατηγάκη, 2007).

7. Μύθοι και στερεοτυπικές αντιλήψεις

Υπάρχουν μύθοι για την κακοποίηση των γυναικών. Κακοποιημένες γυναίκες βρίσκονται σε όλες τις ομάδες ηλικιών, φύλων, εθνοτήτων και θρησκειών (Walker, 1993). Πολλές γυναίκες που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση, δεν αποκαλούν την εμπειρία τους ως «βιασμό», παρόλο που η εμπειρία τους εμπίπτει στο νομικό ορισμό του «βιασμού», αυτό συμβαίνει λόγω του ότι η σεξουαλική κακοποίηση μπορεί να είναι τόσο τρομακτική που να έχει στιγματίσει τόσο έντονα το θύμα. Οι περισσότερες γυναίκες δεν γνωρίζουν όλο το εύρος των πράξεων που ορίζουν την σεξουαλική κακοποίηση. Οι απόψεις των γυναικών γύρω από το τι είναι ένας «πραγματικός» βιασμός διαφέρουν λόγω των μύθων που κυριαρχούν μέσα στην κοινωνία όσον αφορά τη σεξουαλική κακοποίηση (Ματσάκη, 2007).

Παρακάτω παρατίθενται κάποιοι από τους πιο διαδεδομένους μύθους όσον αφορά τον βιασμό.

- *Ο αριθμός των σεξουαλικών επιθέσεων μειώνεται*

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία, προκύπτει ότι οι σεξουαλικές επιθέσεις έχουν χαρακτηριστεί ως το πιο ταχύτερο αυξανόμενο έγκλημα στις ΗΠΑ. Παρόλα αυτά δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία που να δείχνουν με ξεκάθαρο τρόπο αν σήμερα οι γυναίκες δέχονται περισσότερες επιθέσεις απ' ότι παλαιότερα ή αν τα ποσοστά που παρουσιάζονται προκύπτουν από την μεγαλύτερη διάθεση των γυναικών να καταγγέλλουν το έγκλημα. Βέβαια είναι ξεκάθαρο πως η σεξουαλική κακοποίηση δεν αποτελεί ένα σπάνιο συμβάν στις μέρες μας, αλλά μια αρκετά διαδεδομένη τακτική. Σύμφωνα με έρευνες και συμπεριλαμβανομένων όλων των ειδών της σεξουαλικής κακοποίησης, προκύπτει ότι το 25% των Αμερικανίδων έχουν υποστεί κακοποίηση στην ζωή τους και ότι το 1/4 με 1/3 βιώνουν επιθέσεις οι οποίες καλύπτουν ή απλώς πλησιάζουν τον νομικό ορισμό του βιασμού. Χρησιμοποιώντας λοιπόν τον νομικό ορισμό των ΗΠΑ για τον βιασμό εκτιμάται πως μία στις πέντε γυναίκες βιάζεται καταρρίπτοντας έτσι τον μύθο πως οι σεξουαλικές επιθέσεις των γυναικών μειώνονται (Ματσάκη, 2007).

- *Οι σεξουαλικές επιθέσεις είναι συνήθως απρογραμμάτιστες, αυθόρμητα εγκλήματα τιμωρίας*

Οι περισσότερες σεξουαλικές επιθέσεις είναι προγραμματισμένες εκ των προτέρων, πράγμα που σημαίνει πως ο θύτης σκόπευε να επιτεθεί σεξουαλικά σε κάποιον. Η πράξη αυτή είναι

προμελετημένη και το θύμα τείνει να επιλέγεται με βάση τη διαθεσιμότητα και την ευπάθεια του.⁹

- *Οι γυναίκες συχνά λένε ψέματα για το βιασμό*

Οι γυναίκες εδώ και πολλά χρόνια κατηγορούνται ότι ψεύδονται για το βιασμό που καταγγέλλουν, και πράγματι κάποιες γυναίκες παρουσιάζουν ψευδείς κατηγορίες για σεξουαλικές επιθέσεις όπως και για σωματική κακοποίηση. Υπάρχουν στοιχεία που δείχνουν πως οι καταγγελίες αυτές είναι ψευδείς ή δεν έχουν επαρκή στοιχεία που να το αποδεικνύουν σε σχέση με άλλα εγκλήματα. Σύμφωνα με τις φεμινιστικές απόψεις το ποσοστό αυτό έχει να κάνει με το ότι οι αστυνομικές αρχές τείνουν να θεωρούν κάποιους τύπους βιασμών ως λιγότερο «πραγματικούς» όπως τις επιθέσεις που μπορεί να δεχτεί κάποια γυναίκα από παλαιότερους συντρόφους της ή από γνωστούς της και άλλα πολλά. Παρόλο λοιπόν που υπάρχει ένα ποσοστό καταγγελιών για το βιασμό το οποίο είναι πράγματι ψευδείς, αυτό αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα που υπάρχει γύρω από ότι οι γυναίκες ψεύδονται συχνά για το βιασμό που υπέστησαν (Ματσάκης,2007).

- *Οι περισσότεροι βιασμοί αναφέρονται*

Τουλάχιστον το 50% των περιπτώσεων βιασμού σύμφωνα με αστυνομικά δεδομένα και εθνικές έρευνες δείχνουν πως δεν καταγγέλλονται. Ένας και μοναδικός κανόνας ο οποίος θα πρέπει να υπάρχει είναι στο ότι το αδίκημα της σεξουαλικής κακοποίησης καταγγέλλεται λιγότερο από όλα τα άλλα εγκλήματα στις ΗΠΑ και πρωτίστως με μεγάλη διαφορά. Σύμφωνα με τον Τσιγκρή (2001) ο βιασμός είναι ένα από τα ελάχιστα αναφερόμενα εγκλήματα στην αστυνομία, από τους 100 βιασμούς που διαπράττονται στην Ελλάδα μόνο οι 6 φτάνουν στην αστυνομία (Ματσάκη, 2007).

- *Μόνο οι ωραίες γυναίκες βιάζονται*

Άλλος ένας πολύ διαδεδομένος μύθος που κυριαρχεί στην κοινωνία είναι πως όταν μια γυναίκα πέφτει θύμα βιασμού το φταίξιμο ρίχνεται στην εξωτερική της εμφάνιση. Η ωραία εμφάνιση δεν αποτελεί πρόσκληση για σεξουαλική κακοποίηση. Γυναίκες όλων των ηλικιών και σωματότυπων κακοποιούνται καθημερινά, και ως εκ τούτου καταλαβαίνουμε πως η εξωτερική εμφάνιση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αιτία βιασμού. Βασικός κανόνας, μια γυναίκα επιλέγεται ως

⁹http://www.colgate.edu/docs/d_offices-and-services_deanofthecollege_biassexualmisconductresources_sexualviolencesupportresourceseducation/myths-and-facts-about-sexual-violence-1-10-13.pdf?sfvrsn=2

θύμα από τον θύτη της, περισσότερο με κριτήριο το πόσο ευάλωτη ή διαθέσιμη δείχνει, παρά με βάση την εξωτερική της εμφάνιση (Ματσάκη, 2007).

- *Μόνο τα «κακά» κορίτσια κακοποιούνται σεξουαλικά*

Αυτός ο μύθος φανερώνει τα διπλά μέτρα και σταθμά στη σεξουαλικότητα, προβάλλοντας πως η σεξουαλική όρεξη και έκφραση αποτελείτο αποδεκτή για τους άντρες όχι όμως για τις «καλές» γυναίκες. Παρόλο που οι εποχές έχουν αλλάξει και τέτοιου είδους απόψεις οι οποίες ήταν τόσο διαδομένες στο παρελθόν, δείχνουν να μην έχουν εξαφανιστεί ακόμη και σήμερα (Ματσάκη, 2007).

- *Σε όλες τις γυναίκες αρέσει να τις βιάζουν που και που*

Ο μύθος αυτός έχει δημιουργηθεί γύρω από τον καθημερινό βομβαρδισμό των μέσων μαζικής ενημέρωσης από πορνογραφικό ή ημιπορνογραφικό υλικό, που παρουσιάζουν τις γυναίκες να ηδονίζονται με τη σεξουαλική τους θυματοποίηση, μέσα από λαϊκά τραγούδια, σαπουνόπερες, μυθιστορήματα και άλλα πολλά. «Όπως εξηγεί ο Russell (1975), οι γυναικείες φαντασιώσεις με το βιασμό έχουν περισσότερο να κάνουν με τη σεξουαλική τους καταπίεση παρά με την επιθυμία τους να βιαστούν. Αν δεν υπήρχαν διπλά μέτρα, οι γυναίκες δεν θα χρειαζόταν να βλέπουν την επίθεση ως μέσο για σεξουαλική ικανοποίηση. Όπως και οι άνδρες, θα μπορούσαν να απολαύσουν τη σεξουαλικότητά τους χωρίς ενοχές, όσο συχνά ήθελαν» (Ματσάκη, 2007).

- *Ο βιασμός σε ραντεβού δεν είναι πραγματικός βιασμός*

Ο βιασμός από σύζυγο, φίλο ή κάποιο πρόσωπο το οποίο βγήκε το θύμα ραντεβού αποτελεί το ίδιο τραυματικό γεγονός όπως και αν επρόκειτο για κάποιο άγνωστο πρόσωπο. Έρευνες που έχουν διεξαχθεί δείχνουν πως γυναίκες οι οποίες έχουν κακοποιηθεί από άγνωστο άτομο τείνουν να νιώθουν περισσότερο φόβο και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα απ' ότι οι γυναίκες που έχουν κακοποιηθεί από γνωστά άτομα και οι οποίες τείνουν να υποφέρουν από αμφισβήτηση του εαυτού τους (Ματσάκη, 2007).

- *Αν δεν έφερρες αντίσταση, θα έπρεπε να το ήθελες*

Υπάρχουν πολλοί λόγοι οι οποίοι εμποδίζουν μία γυναίκα θύμα σεξουαλικής κακοποίησης να αντεπιτεθεί απέναντι στο θύμα. Οι λόγοι αυτοί λοιπόν είναι τα ψυχολογικά εμπόδια που αντιμετωπίζει το θύμα παρά τα σωματικά. Η κάθε περίπτωση σεξουαλικής κακοποίησης είναι διαφορετική και δεν υπάρχουν ενδείξεις για το τι θα ήταν καλύτερο για το θύμα, να αντιστέκεται ή να είναι παθητικό; Πολλές γυναίκες που προσέγγισαν το θύτη προσφέροντάς του κάποιο

χρηματικό ποσό απέτρεψαν την κακοποίησή τους, άλλες πάλι που πάλεψαν εξαργίωσαν το δράστη, πράγμα που επέφερε πιο άγρια χτυπήματα. Υπάρχουν λοιπόν πολλές παράμετροι γύρω από την αντίσταση που μπορεί να εκφράσει το θύμα, στις οποίες κάποιες μπορεί να τους βγει σε καλό και σε κάποιες άλλες περιπτώσεις όχι (Ματσάκη, 2007).

- *Οι γυναίκες θύματα προκαλούν την καταχρηστική συμπεριφορά*

Η βίαιη συμπεριφορά συμβαίνει ανεξάρτητα από τις πράξεις και τα λεγόμενα μιας γυναίκας η οποία πέφτει θύμα. Αυτό λοιπόν αποτελεί έναν ακόμη μύθο γύρω από την σεξουαλική κακοποίηση. Η ελκυστικότητα ή η εξωτερική εμφάνιση δεν αποτελούν παράγοντες που μπορεί να έχουν προκαλέσει την σεξουαλική παρενόχληση σε αντίθεση με την ευπάθεια ή την έλλειψη δύναμης (Αρτινοπούλου και Φαρσεδάκης, 2003).

- *Κάτι θα του έκανε για να την κακοποιήσει*

Συχνά η ευθύνη πέφτει στην ίδια την γυναίκα που κακοποιείται. Αυτή η άποψη εκφράζεται τόσο από το ίδιο το άτομο που την κακοποιεί όσο ακόμη και από τον περίγυρό της. Αυτό μπορούμε να το διαπιστώσουμε σε περιστατικά όπως όταν μια γυναίκα πει σε κάποιον «...χθες ο άντρας μου με χτύπησε...», το πιθανότερο και πρώτο πράγμα που θα τη ρωτήσει είναι «γιατί τι του έκανες...;». Η αλήθεια είναι πως το θύμα δεν έκανε τίποτα ούτε επεδίωξε ή προκάλεσε με κάποιο τρόπο την κακοποίησή της. Ακόμη όμως και στην περίπτωση που είχε κάνει κάτι ή είχε πει οτιδήποτε με το οποίο δεν συμφωνεί ο θύτης, το βάρος της ευθύνης πέφτει σε εκείνον που κακοποιεί, καθώς είναι δική του ευθύνη και επιλογή να προβεί σε τέτοιες συμπεριφορές. Πολλές γυναίκες καταβάλουν προσπάθειες για να αλλάξουν οι ίδιες την δική τους συμπεριφορά για να αποφύγουν την κακοποίηση, χωρίς βέβαια κανένα αποτέλεσμα καθώς δεν φταίνε εκείνες. Δεν κάνουν αυτές κάτι λάθος, αλλά εκείνος που τις κακοποιεί (Πετρουλάκη κ.ά., 2015).

- *Όλες οι κακοποιημένες γυναίκες είναι ανήμπορες και αδύναμες*

Η κοινωνία έχει αναπτύξει αυτή τη στερεοτυπική αντίληψη γύρω από τις γυναίκες θύματα κακοποίησης. Η κοινωνία τείνει να παρουσιάζει τις γυναίκες που έχουν κακοποιηθεί είτε ως αδύναμες και παθητικές ή υστερικές και τρελές. Οι γυναίκες αυτές παρόλο που η σεξουαλική κακοποίηση που έχουν υποστεί τις επηρεάζει, δεν διαφέρουν σε τίποτα από τις γυναίκες οι οποίες δεν έχουν υποστεί κάποια καταχρηστική συμπεριφορά στην ζωή τους (Αρσέλ κ.ά., 2011).

- *Φταίει το ποτό*

Το αλκοόλ δεν είναι μία από τις αιτίες κακοποίησης. Το αλκοόλ αποτελεί μία δικαιολογία ανάμεσα σε πολλές άλλες όπως τα ναρκωτικά, τα οικονομικά προβλήματα ή ότι πέρασε μία πολύ δύσκολη μέρα στη δουλειά. Βέβαια δεν αποκλείεται να υπάρχουν τέτοια προβλήματα σε κάποιες περιπτώσεις, αλλά σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν την αιτία της κακοποίησης. Παρόλα αυτά το αλκοόλ και τα ναρκωτικά μπορούν να αυξήσουν την επικινδυνότητα, καθώς όποιος βρίσκεται υπό την επήρειά τους κατά τη διάρκεια ενός βίαιου επεισοδίου, μπορεί να γίνει πιο επικίνδυνος απ' ότι είναι νηφάλιος (Πετρουλάκη κ.ά., 2015).

- *Οι άνδρες κακοποιούν σεξουαλικά τις γυναίκες (ή προσπαθούν να το κάνουν), για να εκτονώσουν τις ορμές τους*

Η σεξουαλική κακοποίηση σε ελάχιστο βαθμό έχει να κάνει με το ερωτικό πάθος που νιώθει κάποιος άντρας για μία γυναίκα, παρόλο που η σεξουαλική κακοποίηση περιλαμβάνει σεξουαλικές συμπεριφορές και όργανα αναπαραγωγής. Η σεξουαλική κακοποίηση αποτελεί μια πράξη βίας, στην οποία το σεξ χρησιμοποιείται ως όπλο. Στο μεγαλύτερο βαθμό των περιπτώσεων η σεξουαλική κακοποίηση διαπράττεται από το δράστη για να ικανοποιήσει μη σεξουαλικές ανάγκες, εξαιτίας λοιπόν αυτού η σεξουαλική κακοποίηση αποκαλείται «ψευδοσεξουαλική πράξη» (Ματσάκη, 2007).

- *Είναι ψυχικά άρρωστος*

Το φαινόμενο της κακοποίησης δεν οφείλεται σε κάποια ψυχική διαταραχή. Η βία είναι μία μαθημένη συμπεριφορά και όχι ψυχική ασθένεια. Εμπειρίες που έχει ζήσει στην παιδική του ηλικία, μηνύματα που έχει λάβει από την κοινωνία, έχουν επηρεάσει το άτομο το οποίο κακοποιεί. Υπάρχουν βέβαια και κάποιες εξαιρέσεις, όπου δεν αποκλείεται να υπάρχουν κάποιοι λίγοι οι οποίοι να πάσχουν από ψυχική διαταραχή, όμως σε καμία περίπτωση δεν αποτελούν αιτία κακοποίησης (Πετρουλάκη κ.ά., 2015).

- *Οι λεσβίες έχουν μικρότερη πιθανότητα να κακοποιηθούν απ' ότι οι ετερόφυλες γυναίκες*

Η κακοποίηση λεσβιών γυναικών τείνει να αυξάνεται σε σχέση με αυτή των ετερόφυλων γυναικών. Η κακοποίηση ομόφυλων γυναικών χαρακτηρίζεται συχνά ως έγκλημα μίσους, καθώς αποτελεί επίθεση εναντίον του σεξουαλικού τους προσανατολισμού αλλά και των γυναικών. Η κακοποίηση μιας ομοφυλόφιλης γυναίκας από έναν άντρα μπορεί να θεωρηθεί ως τιμωρία για τις

σεξουαλικές τις προτιμήσεις ή ως ένας τρόπος ως προς το να τη «διορθώσουν» έτσι ώστε να γίνει ετερόφυλη (Ματσάκη, 2007).

- *Οι άνδρες δεν παρενοχλούνται σεξουαλικά*

Τέλος άλλος ένας μύθος που ενυπάρχει είναι ότι οι άνδρες δεν αποτελούν και οι ίδιοι θύματα σεξουαλικής κακοποίησης. Στις περισσότερες περιπτώσεις ο άνδρας παρουσιάζεται ως ο δράστης και η γυναίκα ως θύμα, όμως παρόλα αυτά υπάρχουν έρευνες σχετικές με την κακοποίηση από τις οποίες προκύπτει ότι υπάρχει ένα ποσοστό γυναικών το οποίο ασκεί βία κατά των ανδρών (Αρτινοπούλου και Παπαθεοδώρου, 2004).

8. Μέτρα για την πρόληψη

Σύμφωνα με τους Κανδυλάκη και Ζαιμάκη (2005) η πρόληψη από φορείς προστασίας και βοήθειας προς τις γυναίκες χωρίζεται σε τρία βασικά επίπεδα τα οποία είναι το πρωτογενές επίπεδο, το δευτερογενές και το τριτογενές επίπεδο. Το κάθε επίπεδο περιλαμβάνει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά που θα αναλύσουμε στο κείμενο που ακολουθεί.

Πιο συγκεκριμένα όσον αφορά το πρώτο επίπεδο περιλαμβάνει προγράμματα τα οποία στοχεύουν ώστε να προετοιμαστούν οι νέοι για το γονεϊκό ρόλο που θα κληθούν να αναλάβουν και να συνειδητοποιήσουν ότι οι ανθρώπινες σχέσεις γενικότερα και ειδικότερα οι σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων θα πρέπει να βασίζονται κυρίως στις αρχές της ισότητας και του αλληλοσεβασμού. Επιπλέον περιλαμβάνει τη βαθύτερη κατανόηση πώς οποιαδήποτε μορφή βίας αποτελεί ανεπίτρεπτη και μη αποδεκτή συμπεριφορά και καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Επιπλέον θα πρέπει να αλλάξει η νοοτροπία και οι στάσεις των Μ.Μ.Ε. όσον αφορά στον τρόπο που παρουσιάζουν τις περιπτώσεις κακοποίησης. Σε γενικές γραμμές η πρωτογενής πρόληψη περιλαμβάνει προγράμματα που έχουν στόχο τον περιορισμό των αιτιών που προκαλούν άμεσα ή έμμεσα το πρόβλημα. Στόχος του πρωτογενούς επιπέδου είναι να μειωθεί ο στερεοτυπικός διαχωρισμός των δύο φύλων και να μειωθεί η βία στη κοινωνία μας μέσω της ελάττωσης της προβολής βίαιων προγραμμάτων από τα Μ.Μ.Ε. Επιπλέον όσον αφορά τον τρόπο διαπαιδαγώγησης των παιδιών από τους γονείς τους, οι γονείς θα πρέπει να μάθουν να μη χρησιμοποιούν βίαιους τρόπους προκειμένου να πειθαρχήσουν τα παιδιά τους. Να δίνουν στα παιδιά θετικά κίνητρα και όχι σωματικές τιμωρίες προκειμένου να επιτύχουν τη πειθαρχία. Τέλος θα ήταν απαραίτητο στα κοινωνικά επαγγέλματα να υπάρχει ειδική εκπαίδευση των εργαζομένων στις κοινωνικές υπηρεσίες και να ενημερώνονται συνεχώς για τα νέα προγράμματα που προκύπτουν για τις κακοποιημένες γυναίκες και τις καινούργιες τεχνικές που υπάρχουν για την αντιμετώπιση των κακοποιημένων γυναικών (Κανδυλάκη και Ζαιμάκης, 2005).

Όσον αφορά το δευτερογενές επίπεδο περιλαμβάνει τις γενικότερες και πιο αποτελεσματικές παρεμβάσεις. Για παράδειγμα μπορεί να περιλαμβάνει τηλεφωνικές επικοινωνίες, επισκέψεις στο σπίτι, παροχή πληροφοριών και νομικών συμβουλών προς την κακοποιημένη γυναίκα από κάποιον ειδικό. Βασικός στόχος των παρεμβάσεων στο δευτερογενές επίπεδο είναι να κατανοήσει και να συνειδητοποιήσει η γυναίκα πώς είναι θύμα κακοποίησης και πώς αυτή η κατάσταση που αντιμετωπίζει δεν είναι φυσιολογική. Όσο πιο γρήγορα καταφέρει η γυναίκα να κατανοήσει πώς είναι θύμα κακοποίησης τόσο πιο αποτελεσματική θα είναι η παρέμβαση που θα ακολουθηθεί. Είναι σημαντικό ο ειδικός σε αυτό το σημείο να δουλέψει μαζί με την γυναίκα- θύμα βίας και να την αφήσει να επιλέξει μόνη της τον τρόπο και το είδος με τον οποίο θέλει να βοηθηθεί ώστε να καταλήξει αυτή τη κατάσταση (Κανδυλάκη και Ζαιμάκης, 2005).

Τέλος, το τριτογενές επίπεδο πρόληψης της βίας δίνει έμφαση στο γεγονός πώς η γυναίκα θα πρέπει να μεταφερθεί σε ένα περιβάλλον όπου θα νιώθει ασφάλεια και που θα μπορούν να την στηρίξουν ώσπου η ίδια να βρει τη δύναμη και τη θέληση να πάρει τη ζωή στα χέρια της προκειμένου να αποφασίσει πώς θέλει να κινηθεί έπειτα από αυτό το γεγονός που της συνέβη. Όσο πιο ασφαλής νιώσει η γυναίκα τόσο πιο γρήγορα θα υπάρξει η ολική αντιμετώπιση του προβλήματος. Επιπροσθέτως εφόσον ο άμεσος σκοπός είναι η αποφυγή της επανάληψης της κακοποίησης θα πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι εφαρμόζουμε προγράμματα και κάνουμε παρεμβάσεις που αφορούν τη ενδυνάμωση της γυναίκας που υπέστη κακοποίηση από τον σύζυγο της (Κανδυλάκη και Ζαιμάκης, 2005).

Είναι σημαντικό να αναφέρουμε ότι χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια συντονισμού και πληροφόρησης μεταξύ όλων των φορέων που εμπλέκονται στα τρία επίπεδα πρόληψης αλλά και των ειδικών επαγγελματιών που εργάζονται στη πρόληψη βίας κατά των γυναικών με σκοπό το σχεδιασμό και την εφαρμογή καταλληλότερων προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης της βίας. Τα τρία επίπεδα παρέμβασης είναι σημαντικά όμως αυτό δεν σημαίνει πώς πρέπει να εφαρμόζονται ταυτόχρονα. Κάθε περίπτωση είναι ιδιαίτερη και γι αυτό τον λόγο θα πρέπει να σκεφτόμαστε πώς δεν είναι απαραίτητο κάθε γυναίκα να περάσει και από τα τρία στάδια παρέμβασης (Κανδυλάκη & Ζαιμάκης, 2005).

9. Σεξουαλική κακοποίηση και Κοινωνική Εργασία

Οι εφαρμογές της Κοινωνικής Εργασίας επιτελούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας του κοινωνικού λειτουργού με τις πιο περίπλοκες και επώδυνες περιοχές της ανθρώπινης εμπειρίας. Βασίζεται σε επιστημονικές γνώσεις, μεθόδους και τεχνικές, ενώ απαιτεί από τον κοινωνικό λειτουργό υψηλό βαθμό προσωπικής ευθύνης, δέσμευσης, ευελιξίας και πρωτοβουλίας. (Καλλινικάκη, 2011) Ο κοινωνικός λειτουργός ασκεί το επάγγελμά του σύμφωνα με τις αρχές και τη δεοντολογία του επαγγέλματος σε όλους τους τομείς που μπορεί να εργάζεται. Έτσι λοιπόν και στις περιπτώσεις κακοποίησης, ο κοινωνικός λειτουργός βασίζεται στη διαπροσωπική επικοινωνία με τα θύματα, μέσα σε συγκεκριμένα όρια χώρου, χρόνου και αρχών.

Ένας Κοινωνικός Λειτουργός μπορεί να δράσει σε δύο επίπεδα, πάνω στο θέμα της κακοποίησης. Σε πρώτο επίπεδο, μπορεί να δουλέψει πάνω στο θέμα της πρόληψης ως προς το φαινόμενο της κακοποίησης, και σε δεύτερο επίπεδο, στο θέμα της αντιμετώπισης τέτοιων φαινομένων. Ως προς το πρώτο επίπεδο, αυτό της πρόληψης, ο Κοινωνικός Λειτουργός μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του, οργανώνοντας εκστρατείες ενημέρωσης των ανθρώπων για το κοινωνικό φαινόμενο της κακοποίησης, σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση και φορείς όπως σχολείο, αστυνομία, εκκλησία κ.λπ.. Εκτός λοιπόν από το προληπτικό επίπεδο, ο Κοινωνικός Λειτουργός καλείται να αντιμετωπίσει και περιστατικά κακοποίησης. Ο Κοινωνικός Λειτουργός με τη σύμφωνη γνώμη του ενδιαφερόμενου-θύματος και μέσα στα πλαίσια του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και του απορρήτου, παρέχει βοήθεια στην αντιμετώπιση των συναισθηματικών, κοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων του. Βοηθάει την γυναίκα να πιστέψει στον εαυτό της και να ξεπεράσει την παθητική στάση απέναντι στο πρόβλημά της. Ακόμη μπορεί να παρέχει υπηρεσίες ενημερωτικού χαρακτήρα ως προς τις υπηρεσίες που μπορεί να απευθυνθεί το θύμα, αλλά και συμβουλευτικού χαρακτήρα τόσο για το θύμα όσο και για το συγγενικό του περιβάλλον (Γάτσας, 2006).

Στο στάδιο της αποκάλυψης φαινομένων κακοποίησης, ο Κοινωνικός Λειτουργός, φροντίζει να πιστέψει τον θεραπευόμενο και όχι να τον κατηγορήσει. Τονίζει πως η ευθύνη της κακοποίησης βαρύνει εκείνον και μόνο που τη διέπραξε, τονίζει επίσης πως έκανε ό,τι μπορούσε για να επιβιώσει κάτω από τις περιστάσεις αυτές, και πως μπορεί να θεραπευτεί έτσι ώστε να ξεπεράσει το αίσθημα ντροπής που νιώθει. Επίσης βοηθά τον θεραπευόμενο να εκδηλώσει τα αισθήματά του, δηλαδή τον θυμό και τη θλίψη που νιώθει. Υπάρχουν έντονα συναισθήματα θυμού και θλίψης σε περιστατικά κακοποίησης, και έτσι ο θεραπευτής θα πρέπει να ενθαρρύνει τον θεραπευόμενο να εξωτερικεύσει όλα αυτά που νιώθει κατά τη διάρκεια της θεραπείας του (Γιωτάκος και Τσιλιάκου, 2008).

Ο τρόπος με τον οποίο οι υπηρεσίες κοινωνικής εργασίας και οι επαγγελματίες τους κατανοούν και αντιμετωπίζουν τα περιστατικά βίας, είναι το αποτέλεσμα ενός αριθμού από παράγοντες που σχετίζονται με την κατανόηση των κοινωνικών λειτουργιών για τέτοια ζητήματα, με βάση την εκπαίδευση που έχουν λάβει για να εργαστούν πάνω σε τέτοιες περιπτώσεις και με την οργάνωση των υπηρεσιών, η οποία διευκολύνει ή παρεμποδίζει την ευαισθητοποιημένη αντιμετώπιση. Παρόλο που δεν υπάρχουν συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία από κοινωνικές υπηρεσίες, οι επαγγελματίες εκτιμούν πως τα νούμερα όσον αφορά το φαινόμενο της βίας είναι αρκετά υψηλά στην Ελλάδα (Χατζηφωτίου, 2005).

Καθώς το φαινόμενο της βίας εντοπίζεται και η λύση αυτού υποστηρίζεται από μεγάλους εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς (Unicef, Ο.Η.Ε. κ.ά.) τονίζεται ότι μεγάλο μέρος της πολιτικής που θα πρέπει να ακολουθούν οι υπηρεσίες και οι φορείς όπως η αστυνομία, η κοινωνική εργασία και οι υπηρεσίες υγείας απέναντι σε αυτό το πρόβλημα, θα πρέπει να εστιάζει στη συγκέντρωση ερευνητικού και άλλου υλικού, βασισμένο σε επιχειρήματα για την ενημέρωση του κοινού, την ενδυνάμωση και χειραφέτηση των γυναικών και την τελική καταστολή του προβλήματος (Χατζηφωτίου, 2005).

Τα θύματα βίας επισκέπτονται κατ' επανάληψη διάφορες δομές υγείας εξαιτίας τραυματισμών, προβλημάτων ψυχικής υγείας, ψυχοσωματικών διαταραχών, εξαρτήσεων και άλλων συνεπειών της έκθεσής τους στην βία. Το μεγαλύτερο μέρος της ευθύνης για την ανίχνευση, την παροχή στήριξης και/ή την παραπομπή των θυμάτων σε εξειδικευμένες δομές αλλά και για την διακοπή του φαύλου κύκλου της βίας, αποδίδεται στο σύστημα και στις/ στους επαγγελματίες Υγείας. Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας όσο και η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζουν ότι για να αναλάβει το σύστημα υγείας τον κρίσιμο ρόλο για την ανίχνευση της βίας στην τυπική ιατρική εξέταση, πρέπει να πληρούνται συγκεκριμένες προϋποθέσεις, με κυρίαρχη την εκπαίδευση όλων των επαγγελματιών υγείας (Πετρουλάκη και Κατσίκη, 2009).

10. Δίκτυα προστασίας

Σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν δίκτυα προστασίας που ασχολούνται με τη σεξουαλική κακοποίηση και αποτελούνται από Συμβουλευτικά Κέντρα, Ξενώνες Φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών καθώς επίσης και πολλές ακόμη υποστηρικτικές δομές που αφορούν σε θέματα βίας κατά των γυναικών.

Στην Αττική λειτουργεί η Γενική Γραμματεία Ισότητας Φύλων με την τηλεφωνική Γραμμή SOS 15900, όπου απευθύνεται σε γυναίκες θύματα βίας. Παρέχει υπηρεσίες για την νομική και ουσιαστική ισότητα των φύλων, καθώς επίσης και μέσω της τηλεφωνικής γραμμής SOS παρέχει άμεση βοήθεια σε έκτακτα και επείγοντα περιστατικά βίας και λειτουργεί 24 ώρες το 24ωρο όλο το χρόνο με αστική χρέωση. Ακόμη λειτουργούν 6 Συμβουλευτικά Κέντρα για τη βία κατά των Γυναικών σε Δήμους της Αθήνας όπως στο Δήμο Περιστερίου, Φυλής, Χαλανδρίου, Κερατσινίου-Δραπετσώνας, Εξαρχείων και Συντάγματος. Σε αυτά παρέχονται εξειδικευμένες υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλευτικής σε τομείς ψυχοκοινωνικής και νομικής στήριξης των γυναικών θύματα βίας. Επίσης λειτουργούν Ξενώνες Φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών, όπως ο Ξενώνας Δήμου Αθηναίων, Πειραιά, Αχαρνών και «ΦΟΙΒΗ», όπου δίνεται η δυνατότητα φιλοξενίας γυναικών με τα παιδιά τους. Παρέχεται στις φιλοξενούμενες τόσο συμβουλευτική και ψυχολογική όσο και υλική στήριξη. Οι Ξενώνες αυτοί λειτουργούν στις περιοχές της Αθήνας παρέχοντας τις υπηρεσίες τους στις γυναίκες που το έχουν ανάγκη.

Τέλος, υπάρχουν και άλλοι φορείς που λειτουργούν παρέχοντας υπηρεσίες σε γυναίκες θύματα. Τέτοιοι φορείς είναι το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.), το Δίκτυο Γυναικών Ευρώπης, η Διεθνής Εταιρεία Στήριξης Οικογένειας-Φροντίδα (Δ.Ε.Σ.Ο.), το Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της βίας, η Πανελλαδική Οργάνωση Γυναικών «Παναθηναϊκή» Μαραθώνα, η W.I.N. HELLAS Διεθνής Υποστήριξη Γυναικών, το Κέντρο Έρευνας για θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι.), το ΔΙΟΤΙΜΑ- Κέντρο Γυναικείων Μελετών και Ερευνών, η «Νέα Ζωή» Κινητή Μονάδα για θύματα trafficking κ.ά. Σε όλα αυτά παρέχεται συμβουλευτική και ψυχολογική υποστήριξη καθώς επίσης και υλική στήριξη σε κάποια κέντρα, βοηθώντας έτσι τις γυναίκες να σταθούν στα πόδια τους μετά από περιστατικά βίας που έχουν έρθει αντιμέτωπες στην ζωή τους.

Στην Θεσσαλονίκη επίσης υπάρχουν φορείς που εξυπηρετούν τις γυναίκες θύματα βίας και τις οικογένειές τους. Λειτουργούν ξενώνες φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών Δήμου Θεσσαλονίκης καθώς και Δήμου Κορδελιού- Ευόσμου, το Συμβουλευτικό Κέντρο Γυναικών Θεσσαλονίκης στο οποίο παρέχονται υπηρεσίες πληροφόρησης και συμβουλευτικής και στο οποίο λειτουργεί και Ξενώνας στον οποίο μπορούν να διαμείνουν γυναίκες με τις οικογένειές τους.

Ακόμη λειτουργούν το Χ.Ε.Ν.Θ. Κέντρο Ψυχοκοινωνικής Στήριξης Γυναικών, ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός- Τμήμα Θεσσαλονίκης και το Καταφύγιο Γυναίκας – Κέντρο Στήριξης Κακοποιημένων Γυναικών όπου παρέχεται ψυχοκοινωνική και νομική στήριξη στις γυναίκες. Επίσης υπάρχει το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) Θεσσαλονίκης- Τμήμα Ξενώνα και Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης-Φοίνικα και το Τμήμα Υποδοχής και Κέντρο Κοινωνικής Στήριξης Πύλης Αξιού. Τέλος υπάρχουν το Α21 Καταργώντας την αδικία στον 21^ο αιώνα και το ΕΡΓΑΝΗ-Κέντρο Στήριξης της Απασχόλησης και της Επιχειρηματικότητας των Γυναικών.

Εκτός από την Αθήνα και την Θεσσαλονίκη, σε όλη την υπόλοιπη Ελλάδα κατά τόπους, λειτουργούν φορείς που αποτελούνται από Ξενώνες, Συμβουλευτικά Κέντρα και άλλες δομές που εξειδικεύονται σε θέματα βίας και παρέχουν τις υπηρεσίες τους ανά γεωγραφική περιοχή.¹⁰

¹⁰ http://www.antiviolence-net.eu/Organizations_06_12_2013.pdf
http://www.antiviolence-net.eu/Odigos_apodrasis.pdf

ΜΕΡΟΣ Β΄ ΕΡΕΥΝΑ

1. Μεθοδολογία Έρευνας

1.1 Εισαγωγή

Το θέμα της σεξουαλικής κακοποίησης έχει απασχολήσει πολύ τόσο τον ακαδημαϊκό κλάδο όσο και την κοινωνία. Για τον λόγο αυτό πραγματοποιήσαμε μια έρευνα σχετικά με τις απόψεις φοιτητών/ φοιτητριών δυο πανεπιστημίων της χώρας για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις όσον αφορά στο βιασμό. Κίνητρο για την επιλογή αυτού του δείγματος αποτελεί το γεγονός ότι οι φοιτητές/φοιτήτριες, εν δυνάμει ψυχολόγοι, αργότερα στην επαγγελματική τους πορεία είναι πιθανό να παρέχουν υπηρεσίες συμβουλευτικής στήριξης σε θύτες, αλλά και άτομα που έχουν υποστεί σεξουαλική κακοποίηση. Γι' αυτό το λόγο είναι σημαντικό να εξετάσουμε ποιες ακριβώς είναι οι απόψεις τους πάνω στο θέμα και κατά πόσο τελικά συμφωνούν ή διαφωνούν με κάποιους μύθους ή στερεοτυπικές αντιλήψεις γενικά για το θέμα του βιασμού, αλλά και για τα χαρακτηριστικά θυτών, θυμάτων και άλλα.

1.2 Σκοπός και στόχοι της έρευνας

Σκοπός της έρευνας μας είναι να διερευνηθούν οι απόψεις των φοιτητών/ φοιτητριών Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Κρήτης για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις όσον αφορά γενικά στο θέμα του βιασμού, στα κίνητρα του θύτη, καθώς και στα χαρακτηριστικά και στην ευθύνη του θύτη και του θύματος. Επίσης, στόχος μας είναι να ερευνήσουμε εάν υπάρχει κάποια συσχέτιση ανάμεσα στο φύλο, στο έτος φοίτησης και σε συγκεκριμένες απόψεις για το βιασμό.

1.3 Ερευνητικά ερωτήματα

Προκειμένου να επιτευχθεί ο σκοπός της έρευνας μας προχωρήσαμε στην αποσαφήνιση των ερευνητικών ερωτημάτων. Έτσι, θέσαμε τα εξής ερωτήματα:

- Ποιες είναι οι απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για το θέμα του βιασμού γενικά;
- Ποιες είναι οι απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα κίνητρα της σεξουαλικής κακοποίησης;
- Ποιες είναι οι απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά του θύτη και του θύματος και την ευθύνη του θύτη και του θύματος;
- Ποιες είναι οι απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και θύμα βιασμού;

- Υπάρχει συσχέτιση ανάμεσα στο φύλο, στο έτος φοίτησης και σε συγκεκριμένες απόψεις για το θύτη και θύμα βιασμού;

1.4 Πεδίο μελέτης

Ο ερευνώμενος πληθυσμός που επιλέξαμε, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω, είναι οι φοιτητές/ φοιτήτριες του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Κρήτης. Επιλέχθηκαν άτομα από όλα τα έτη φοίτησης. Το δείγμα αποτελείται εξ ολοκλήρου από φοιτητές Ψυχολογίας των προαναφερθέντων Πανεπιστημίων στις αντίστοιχες Σχολές τους. Με αυτό τον τρόπο επιλογής τους δείγματος μας προσπαθήσαμε να εξάγουμε όσο το δυνατόν πιο έγκυρα αποτελέσματα.

1.5 Δειγματοληψία

Η μέθοδος δειγματοληψίας που χρησιμοποιήσαμε στην έρευνα μας ήταν η στρωματοποιημένη τυχαία δειγματοληψία. Το δείγμα μας αποτελείται από 90 φοιτήτριες/φοιτητές (N = 90), 15 άντρες και 75 γυναίκες, των δυο πανεπιστημίων που επιλέξαμε και φοιτούν σε όλα τα έτη σπουδών.

1.6 Τεχνικές συλλογής στοιχείων

Για να εξάγουμε συμπεράσματα για το θέμα μας πραγματοποιήσαμε ποσοτική έρευνα με τη χρήση ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο αυτό δημιουργήθηκε από την κ. Αικατερίνη Γκαρή, καθηγήτρια του τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών και τους συνεργάτες της το 2009 για ανάλογη έρευνα. (Γκαρή κ.ά., 2009) Προκειμένου να συλλέξουμε τα στοιχεία που χρειαζόμασταν το δείγμα μας συμπλήρωσε απευθείας τα ερωτηματολόγια μετά τη διανομή τους. Συμπληρώθηκαν 45 ερωτηματολόγια από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και ακόμη 45 από το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

1.7 Ερευνητικό εργαλείο

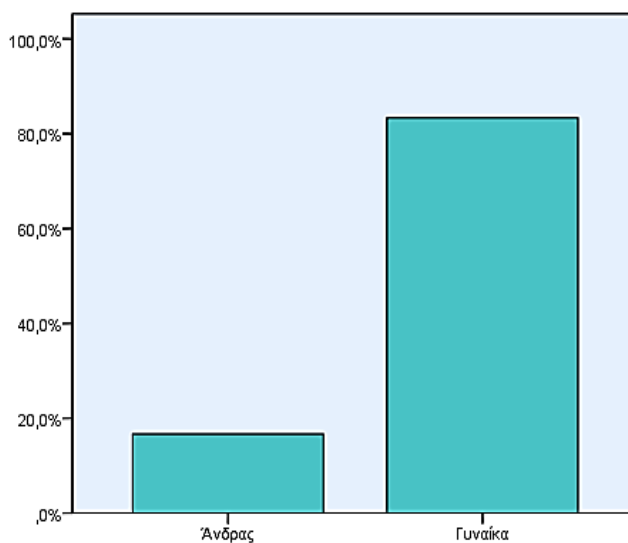
Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήσαμε, όπως προαναφέρθηκε, δημιουργήθηκε από την κ. Γκαρή Αικατερίνη και συνεργάτες της. Περιλαμβάνει μύθους και στερεοτυπικές αντιλήψεις σχετικά με το θέμα της σεξουαλικής κακοποίησης. Προκειμένου να εξάγουμε τα συμπεράσματα που χρειαζόμασταν κατηγοριοποιήσαμε τις μεταβλητές αυτές ανάλογα με το θέμα που προσομοιάζουν σε άλλες 3 κατηγορίες όπως μύθοι και στερεοτυπικές αντιλήψεις γενικά για το βιασμό, για τα κίνητρα του βιασμού, τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη θύτη και θύματος.

1.8 Στατιστική ανάλυση

Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιήσαμε περιγραφική στατιστική μέσω του πακέτου SPSS, ενώ για το τελευταίο ερευνητικό ερώτημα που αφορά την συσχέτιση μεταξύ μεταβλητών χρησιμοποιήσαμε το στατιστικό έλεγχο chi-square (χ^2) εφόσον πρόκειται για κατηγορικές μεταβλητές.

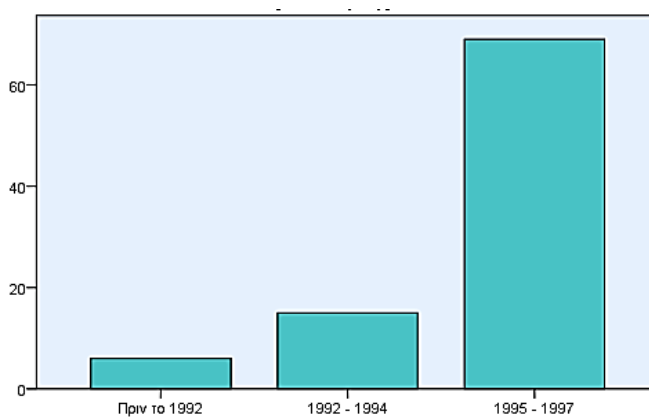
2.Αποτελέσματα

2.1 Δημογραφικά στοιχεία δείγματος

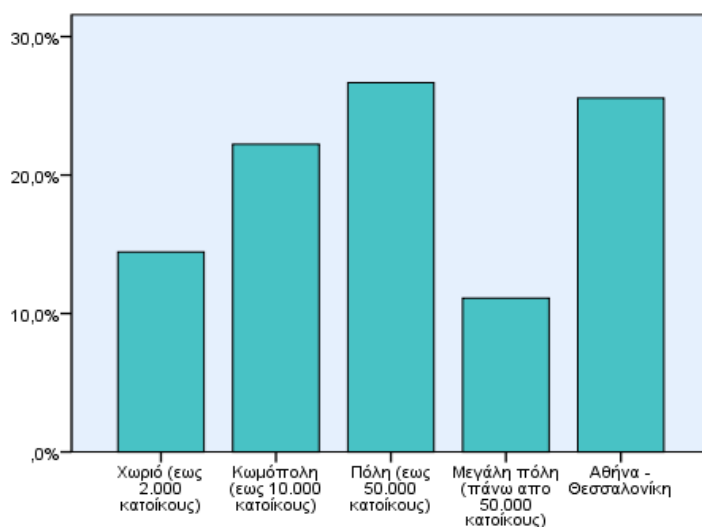
Γράφημα 2.1 Φύλο

Το δείγμα της έρευνας μας αποτελούν φοιτήτριες και φοιτητές από το Πανεπιστήμιο Κρήτης και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο. (N = 90) Πιο συγκεκριμένα, συμπληρώθηκαν 75 ερωτηματολόγια από σπουδάστριες (83,3%) και 15 (16,7%) από σπουδαστές.

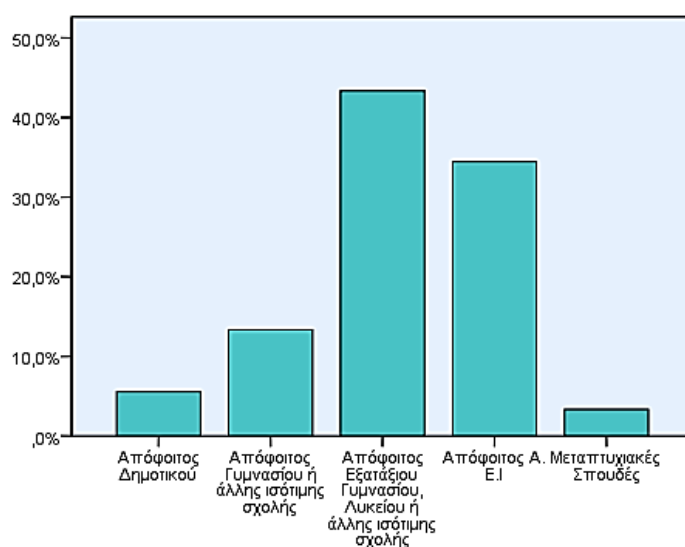
Γράφημα 2.2 Έτος Γέννησης

Σχετικά με το έτος γέννησης των σπουδαστών 6 άτομα (6,7%) δήλωσαν ημερομηνία γέννησης πριν το 1992, 15 άτομα (16,7%) γεννήθηκαν μεταξύ του 1992 και του 1994 ενώ 69 άτομα (76,7%) δήλωσαν πως γεννήθηκαν μεταξύ του 1995 και του 1997.

Γράφημα 2.3 Περιοχή κατοικίας (τα περισσότερα χρόνια)

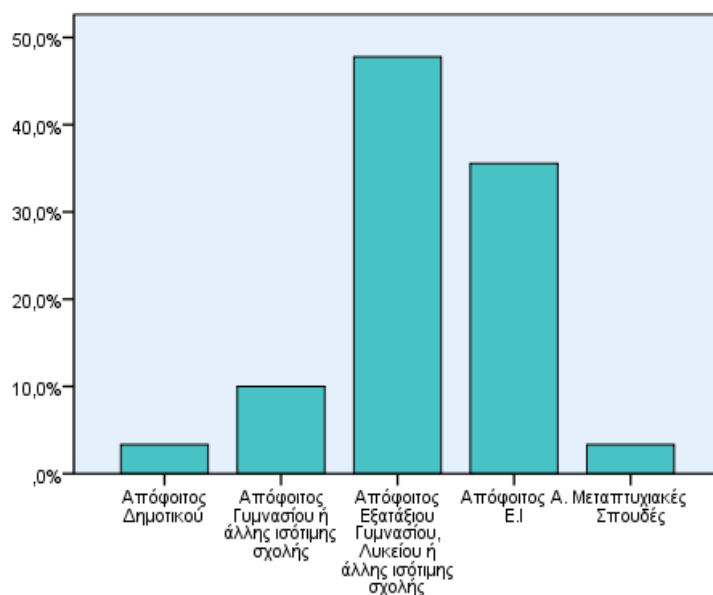
Από το δείγμα ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών, 24 από αυτούς (26,7%), απάντησαν πως η περιοχή κατοικίας τους τα περισσότερα χρόνια είναι πόλη (έως 50.000 κατοίκους). Επίσης, 23 άτομα (25,6%) ζουν στην Αθήνα ή τη Θεσσαλονίκη, 20 άτομα (22,2%) ζουν σε κωμόπολη (έως 10.000 κατοίκους), 13 άτομα (14,4%) μένουν σε χωριό (έως 2.000 κατοίκους) και τέλος 10 άτομα (11,1%) απάντησαν πως μένουν σε μεγάλη πόλη (πάνω από 50.000 κατοίκους).

Γράφημα 2.4 Μορφωτικό επίπεδο πατέρα

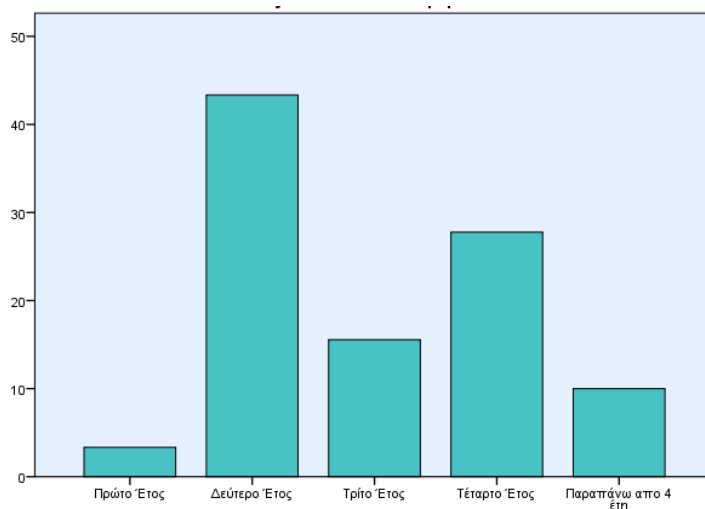
Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα τους 39 άτομα (43,3%) απάντησαν πως ο πατέρας τους είναι απόφοιτος Εξατάξιου Γυμνασίου ή Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής, 31

άτομα (34,4%) πως είναι απόφοιτος Α.Ε.Ι, 12 άτομα (13,3%) δήλωσαν πως είναι απόφοιτος Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης σχολής, 5 άτομα (5,6%) πως είναι απόφοιτος Δημοτικού και 3 άτομα (3,3%) απάντησαν πως ο πατέρας τους έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές.

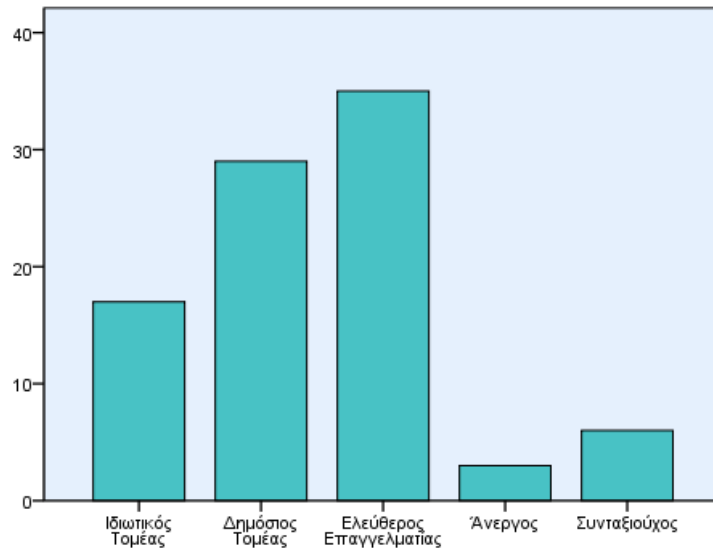
Γράφημα 2.5 Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο της μητέρας τους 43 άτομα (47,8%) απάντησαν πως είναι απόφοιτη Εξατάξιου Γυμνασίου ή Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής, 32 άτομα (35,6%) πως είναι απόφοιτος Α.Ε.Ι, 9 άτομα (10,0%) πως είναι απόφοιτος Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης σχολής και από 3 άτομα (3,3%) δήλωσαν πως οι μητέρες τους είναι απόφοιτες Δημοτικού και έχουν κάνει μεταπτυχιακές σπουδές.

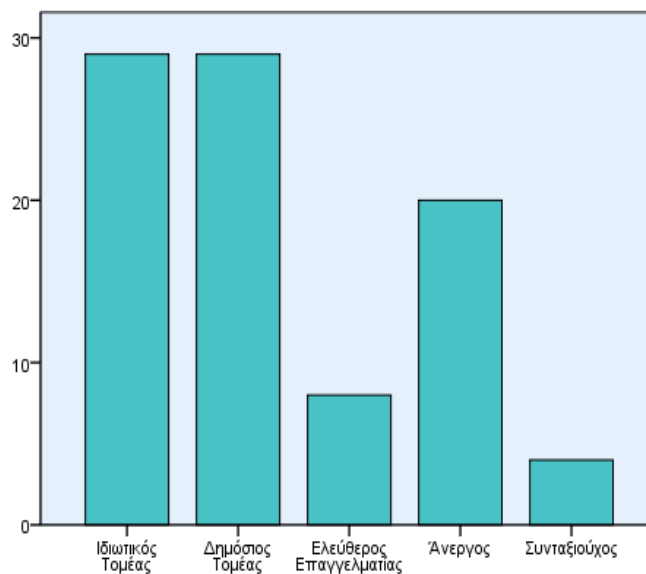
Γράφημα 2.6 Έτος φοίτησης

Από τους ερωτώμενους οι 39 (43,3%) φοιτούν στο δεύτερο έτος, 25 (27,8%) στο τέταρτο έτος, 14 (15,6%) στο τρίτο έτος, 9 άτομα (10,0%) δήλωσαν πως φοιτούν παραπάνω από 4 έτη και 3 άτομα (3,3%) βρίσκονται στο πρώτο έτος.

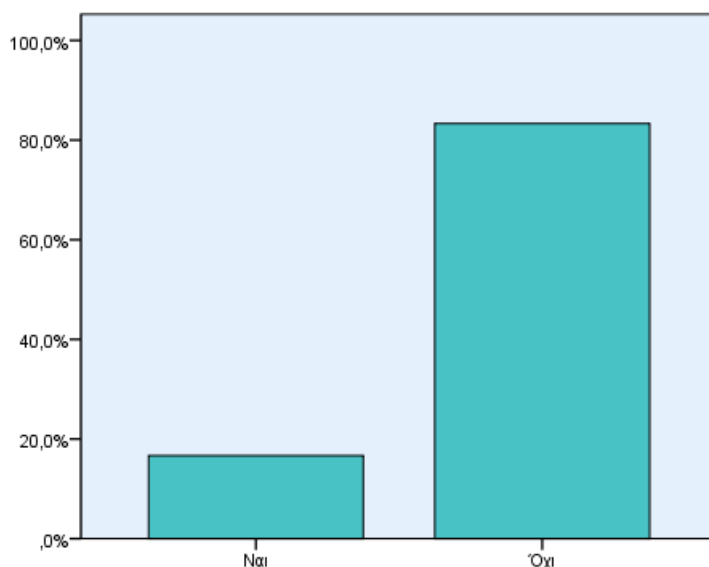
Γράφημα 2.7 Επάγγελμα πατέρα

Από τους ερωτώμενους, σχετικά με το επάγγελμα του πατέρα τους, οι 35 (38,9%) απάντησαν πως είναι ελεύθερος επαγγελματίας, 29 άτομα (32,2%) πως εργάζεται στον Δημόσιο Τομέα, 17 άτομα (18,9%) απάντησαν πως εργάζεται στον Ιδιωτικό Τομέα, 6 άτομα (6,7%) δήλωσαν πως είναι συνταξιούχος και 3 άτομα (3,3%) πως είναι άνεργος.

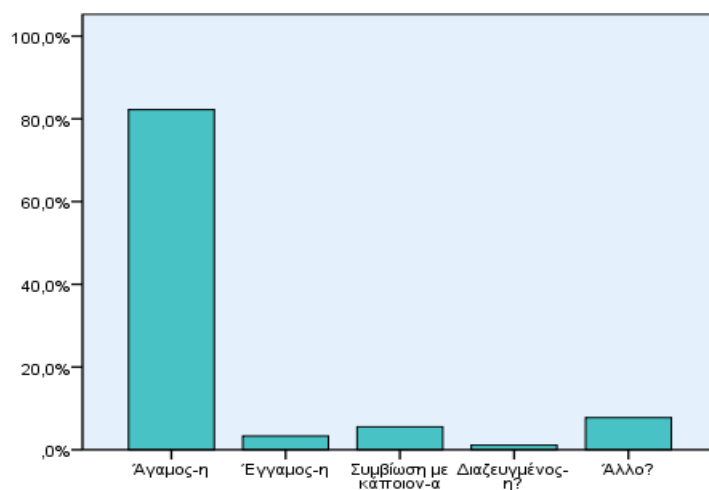
Γράφημα 2.8 Επάγγελμα μητέρας

Σχετικά με το επάγγελμα της μητέρας τους από 29 άτομα (32,2%) απάντησαν πως οι μητέρα τους εργάζεται στον Ιδιωτικό και στον Δημόσιο Τομέα, 20 άτομα (22,2%) απάντησαν πως είναι άνεργη, 8 άτομα (8,9%) πως είναι ελεύθερος επαγγελματίας και 4 άτομα (4,4%) πως είναι συνταξιούχος.

Γράφημα 2.9 Επαγγελματική κατάσταση

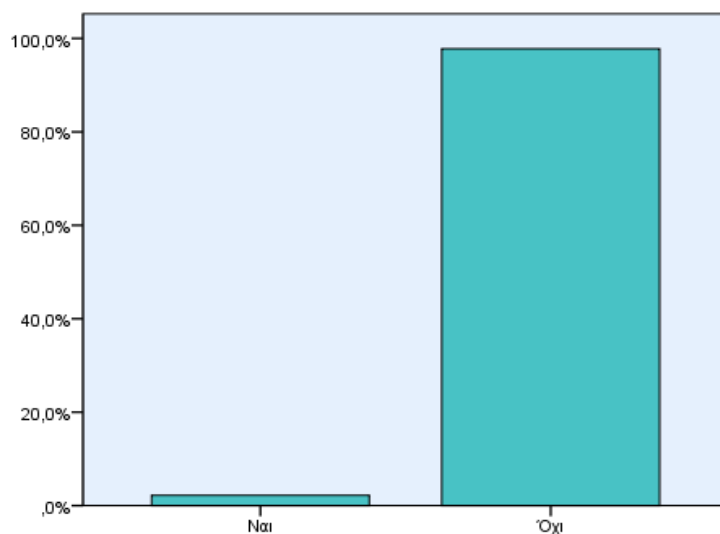
Σχετικά με την επαγγελματική τους κατάσταση 75 (83,3%) από τους ερωτώμενους απάντησαν πως δεν εργάζονται και 15 άτομα (16,7%) απάντησαν πως εργάζονται.

Γράφημα 2.10 Οικογενειακή κατάσταση

Στην ερώτηση για την οικογενειακή τους κατάσταση 74 άτομα (82,2%) απάντησαν πως είναι άγαμοι, 7 άτομα (7,8%) απάντησαν πως είναι κάτι άλλο από τα παραπάνω, 5 άτομα (5,6%)

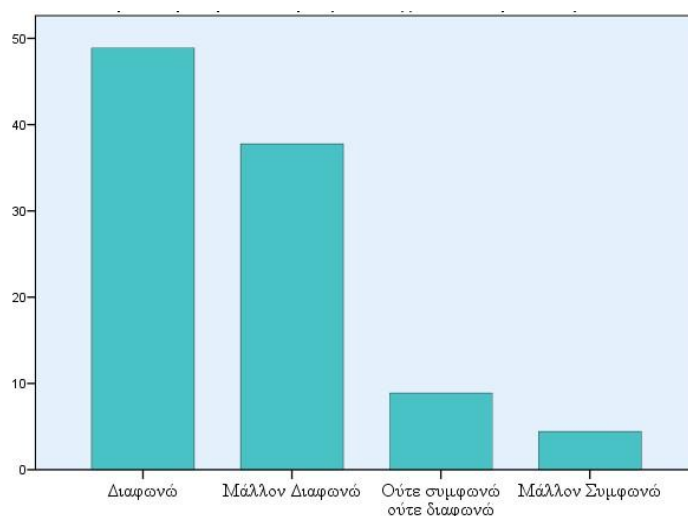
δήλωσαν πως συμβιώνουν με τον σύντροφο τους, 3 άτομα (3,3%) είναι έγγαμοι και 1 άτομο (1,1%) είναι διαζευγμένο.

Γράφημα 2.11 Περιστατικό Βιασμού

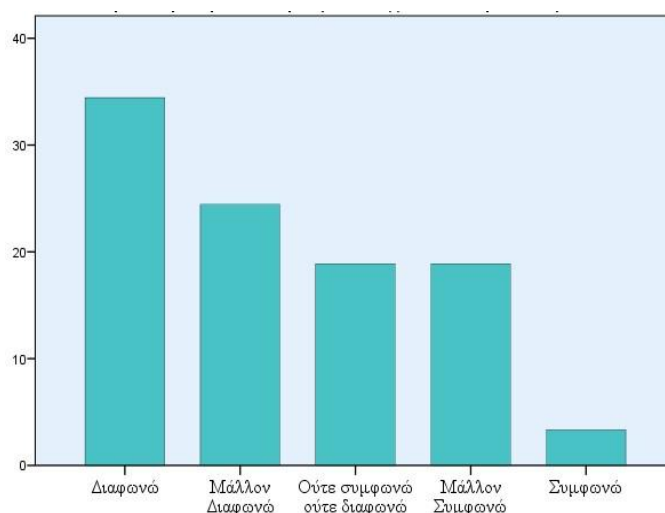
Στην ερώτηση αν «έχει συμβεί κάποια περίπτωση βιασμού μέχρι σήμερα, σε πρόσωπο τους στενού σας περιβάλλοντος» 88 άτομα (97,8%) απάντησαν πως όχι και 2 άτομα (2,2%) απάντησαν ναι.

2.2 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για το βιασμό γενικά

Γράφημα 2.12 Ερώτημα: Τα περισσότερα περιστατικά βιασμού καταγγέλλονται στην αστυνομία, %.

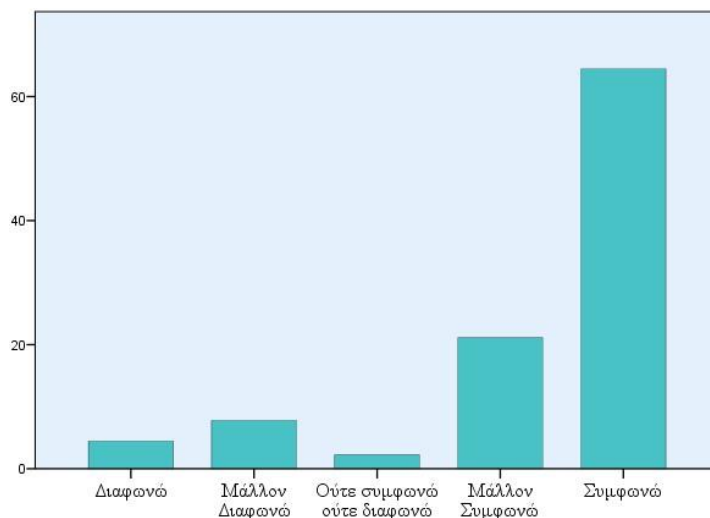
Όσον αφορά στην ερώτηση ότι «τα περιστατικά βιασμού καταγγέλλονται στην αστυνομία» 44 ερωτώμενοι διαφώνησαν (48,9%), 34 απάντησαν πως μάλλον διαφωνούν (37,8%), 8 δήλωσαν πως ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (8,9%) ενώ 4 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%).

Γράφημα 2.13 Ερώτημα: όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται %

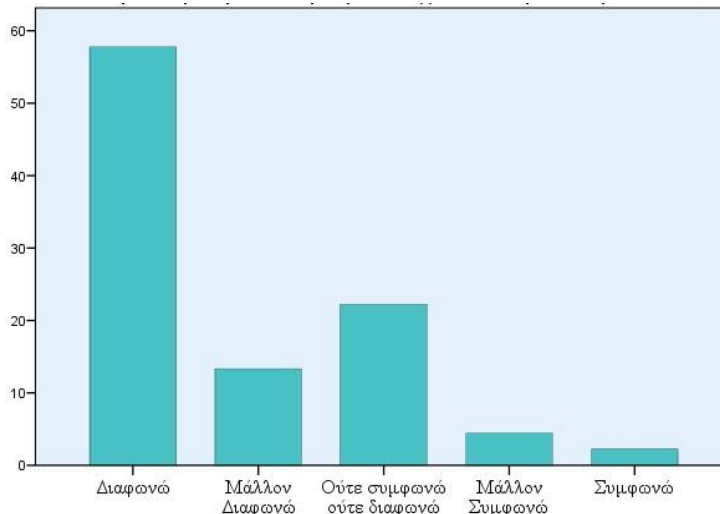
Στην ερώτηση «όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται» 31 άτομα διαφώνησαν (34,4%), 22 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (24,4%), δεν συμφωνούν

αλλά ούτε και διαφωνούν 17 άτομα (18,9%) ακόμη 17 άτομα δήλωσαν πως μάλλον συμφωνούν (18,9%) ενώ συμφώνησαν 3 άτομα (3,3%).

Γράφημα 2.14 Ερώτημα: Οποιαδήποτε γυναίκα θα μπορούσε να πέσει θύμα βιασμού, %.

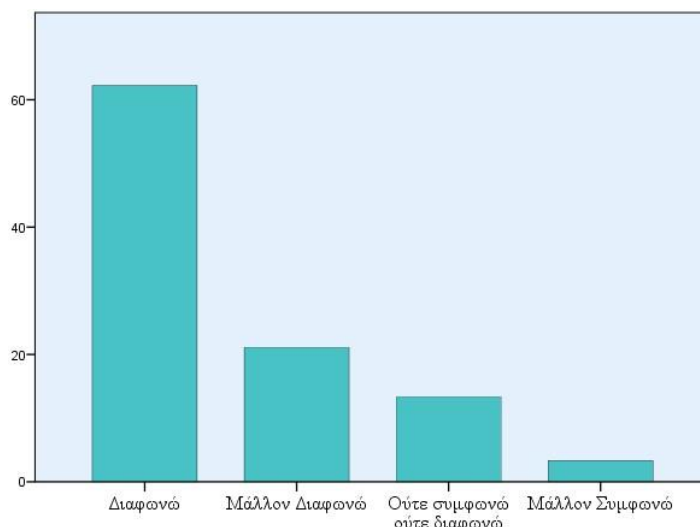
Στην ερώτηση «οποιαδήποτε γυναίκα θα μπορούσε να πέσει θύμα βιασμού» 58 ερωτώμενοι συμφώνησαν (64,4%), 19 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (21,2%), 7 ότι μάλλον διαφωνούν (7,8%), 4 διαφώνησαν (4,4%) και 2 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν.

Γράφημα 2.15 Ερώτημα: Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μιας σεξουαλικά έμπειρης γυναίκας, %.

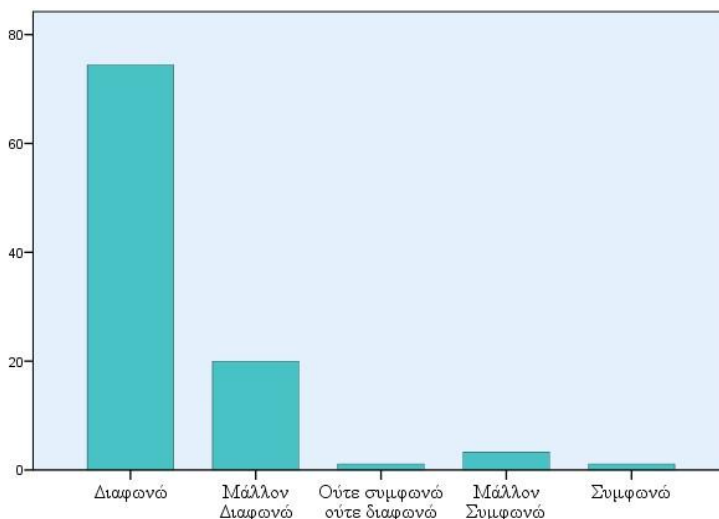
Στην ερώτηση «είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μίας σεξουαλικά έμπειρης γυναίκας» διαφώνησαν 52 από

τους ερωτώμενους (57,8%), 20 δήλωσαν πως ούτε συμφωνούν, ούτε διαφωνούν (22,2%) 12 πως μάλλον διαφωνούν (13,3%), 4 πως μάλλον συμφωνούν (4,4%) και τέλος 2 συμφώνησαν (2,2%).

Γράφημα 2.16 Ερώτημα: Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας ηλικιωμένης γυναίκας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μια νέας γυναίκας, %.

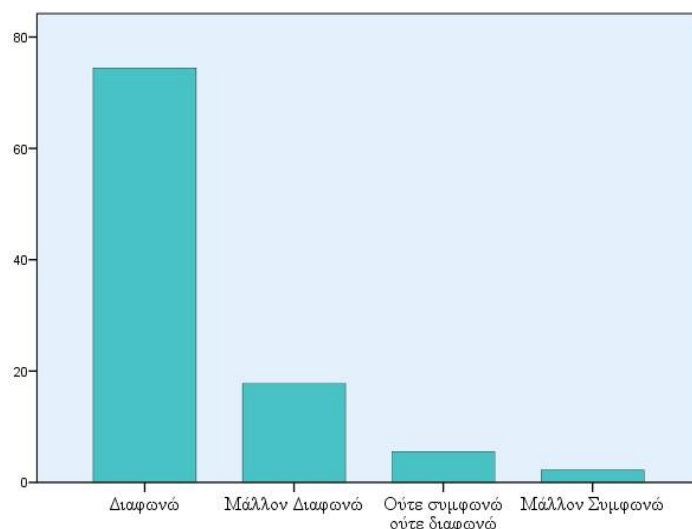
Στην ερώτηση «είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας ηλικιωμένης γυναίκας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μιας νέας γυναίκας» διαφώνησαν 56 από τους ερωτώμενους (62,2%), 19 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (21,1%), 12 ότι ούτε συμφωνούν, ούτε διαφωνούν (13,3%) και 3 ότι μάλλον συμφωνούν (3,3%).

Γράφημα 2.17 Ερώτημα: Η εμπειρία του βιασμού δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο κοινωνικό στιγματισμό για το θύμα, %.

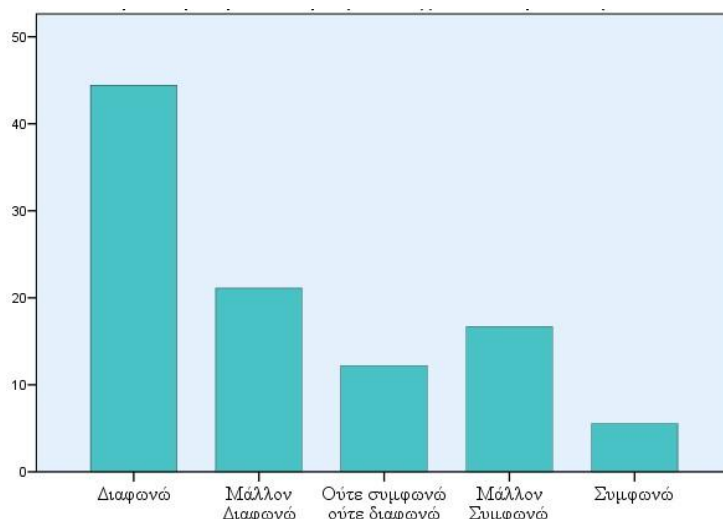
Στην ερώτηση «η εμπειρία του βιασμού δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο κοινωνικό στιγματισμό για το θύμα» 67 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (74,4%), 18 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν

(20,0%), 3 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (3,3%), 1 ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί (1,1%), και ακόμα 1 ότι συμφωνεί (1,1%).

Γράφημα 2.18 Ερώτημα: Μία σεξουαλική επίθεση δεν είναι ένα γεγονός που προκαλεί απαραίτητα ψυχολογικό τραύμα στο θύμα, %.

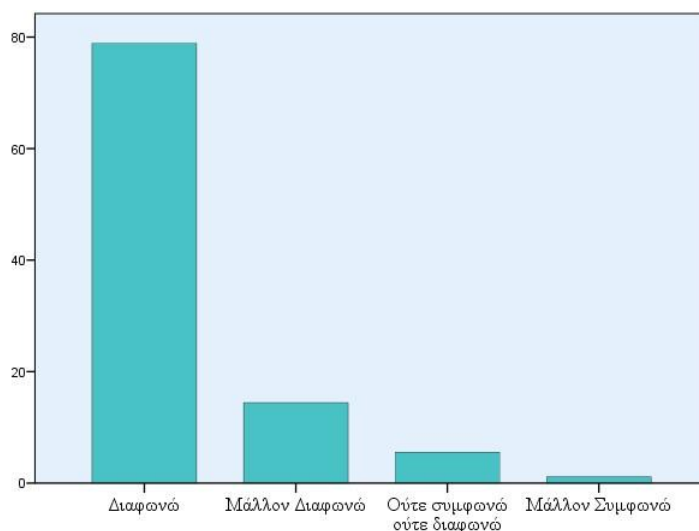
Σχετικά με την ερώτηση «μια σεξουαλική επίθεση δεν είναι ένα γεγονός που προκαλεί απαραίτητα ψυχολογικό τραύμα στο θύμα» διαφώνησαν 67 από τους ερωτώμενους (74,4%), 16 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), 5 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (5,6%) και 2 ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

Γράφημα 2.19 Ερώτημα: Το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άνδρας επιτίθεται σε μία άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή, %.

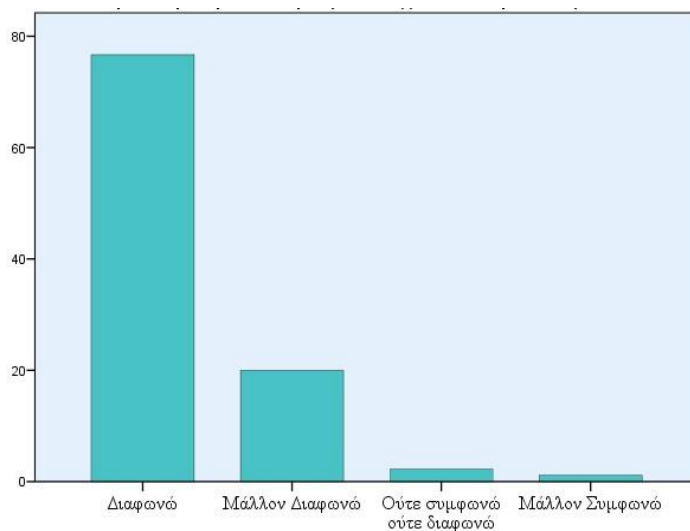
Σχετικά με την ερώτηση «το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άνδρας επιτίθεται σε μια άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή» 40

ερωτώμενοι διαφώνησαν (44,4%), 19 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (21,1%), 15 ότι μάλλον συμφωνούν (16,7%) 11 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (12,2%) και 5 ότι συμφωνούν (5,6%).

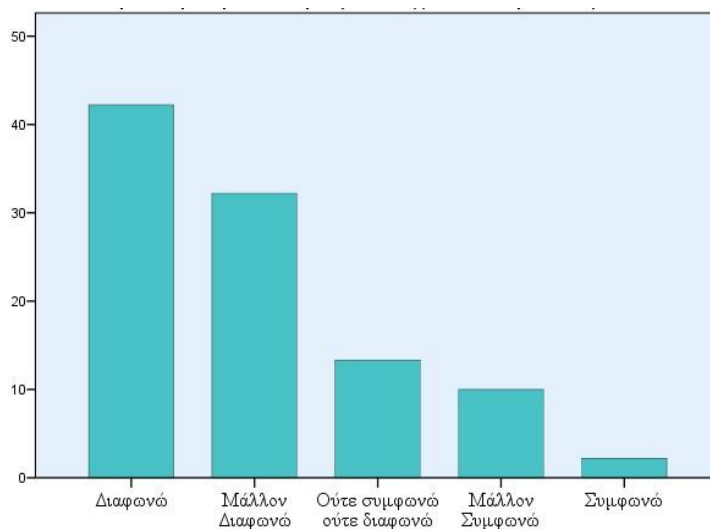
Γράφημα 2.20 Ερώτημα: Ο βιασμός είναι ένα έγκλημα που μπορεί να απειλήσει μόνο τις γυναίκες, %.

Στην ερώτηση «ο βιασμός είναι ένα έγκλημα που μπορεί να απειλήσει μόνο τις γυναίκες» διαφώνησαν 71 από τους ερωτώμενους (78,9%), 13 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (14,4%), 5 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (5,6%) και 1 μάλλον συμφωνώ (1,1%).

Γράφημα 2.21 Ερώτημα: Οι βιασμοί είναι ένα σχετικά σπάνιο φαινόμενο, %.

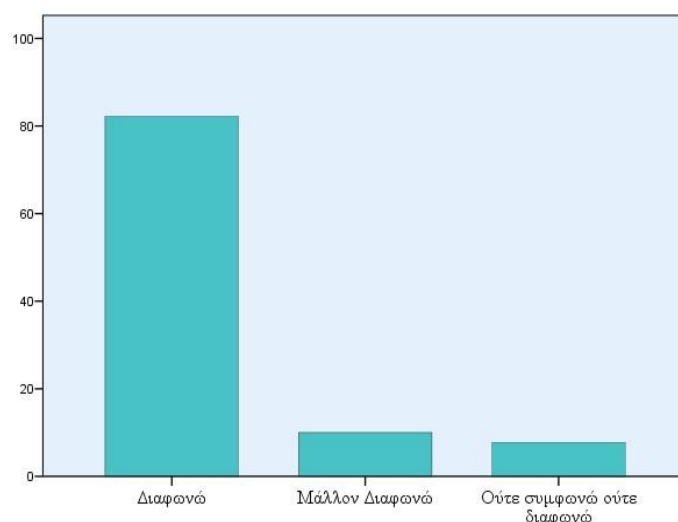
Όσον αφορά την ερώτηση «οι βιασμοί είναι ένα σχετικά σπάνιο φαινόμενο» 69 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (76,7%), 18 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (20,0%), 2 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (2,2%) και 1 ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

Γράφημα 2.22 Ερώτημα: Ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο, %.

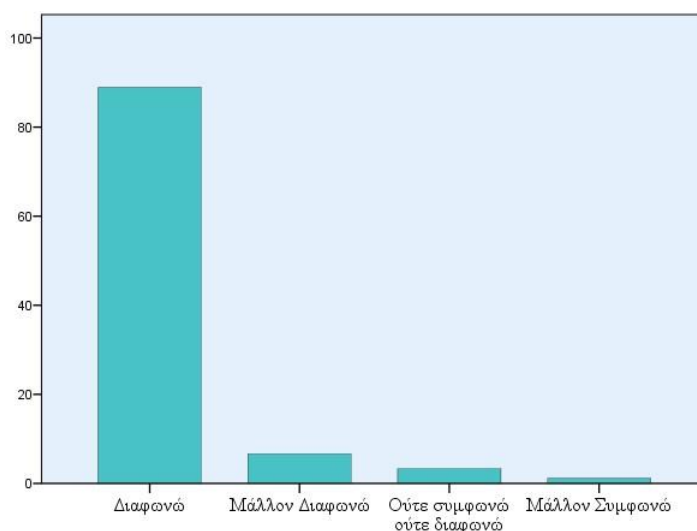
Σχετικά με την ερώτηση «ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο» 38 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (42,2%), 29 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (32,2%), 12 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (13,3%), 9 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (10,0%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

2.3 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα κίνητρα του βιασμού

Γράφημα 2.23 Ερώτημα: Γυναίκες που κυκλοφορούν μόνες τους αργά τη νύχτα ουσιαστικά πηγαίνουν γυρεύοντας όσον αφορά το θέμα του βιασμού, %

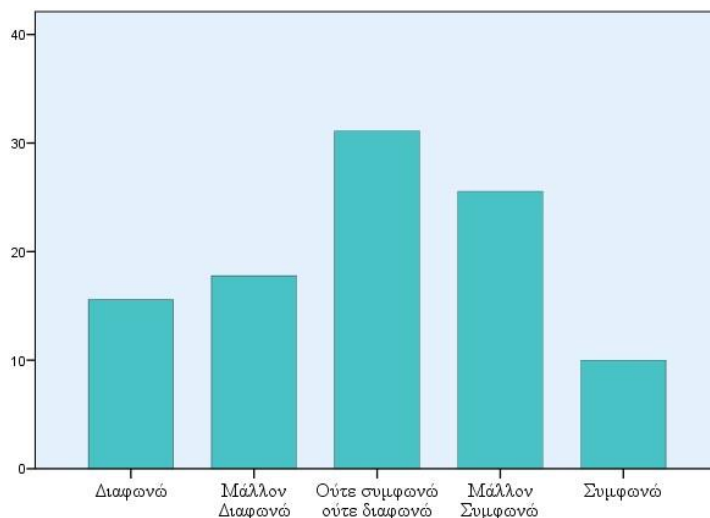
Στην ερώτηση «γυναίκες που κυκλοφορούν μόνες τους αργά τη νύχτα ουσιαστικά πηγαίνουν γυρεύοντας όσον αφορά το θέμα του βιασμού» διαφώνησαν 74 από τους ερωτώμενους (82,2%), 9 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (10,0%) και 7 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (7,8%).

Γράφημα 2.24 Ερώτημα: Πολλοί δράστες βιασμών είχαν δεχθεί σεξουαλική πρόκληση (π.χ. από το ντύσιμο του θύματος), και δεν ευθύνονται για τη συμπεριφορά τους, %

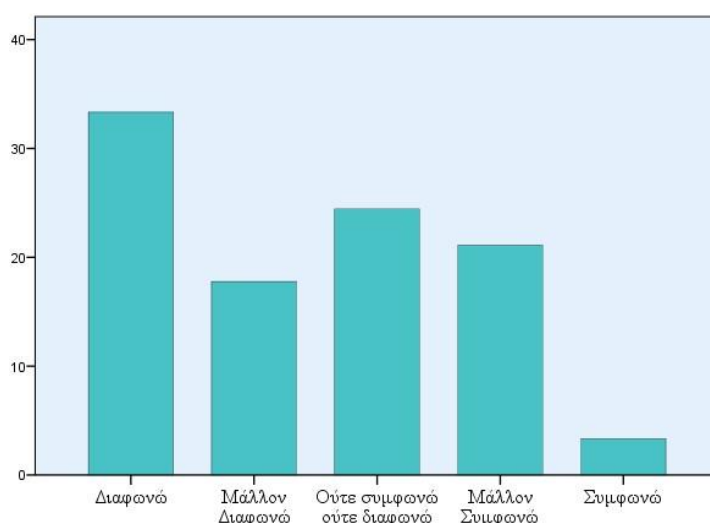
Σχετικά με την ερώτηση «πολλοί δράστες βιασμών είχαν δεχθεί σεξουαλική πρόκληση (π.χ. από το ντύσιμο του θύματος), και δεν ευθύνονται για τη συμπεριφορά τους» 80 από τους

ερωτώμενους διαφώνησαν (88,9%), 6 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (6,7%), 3 ότι ούτε συμφωνούν ούτε και διαφωνούν (3,3%) και 1 ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

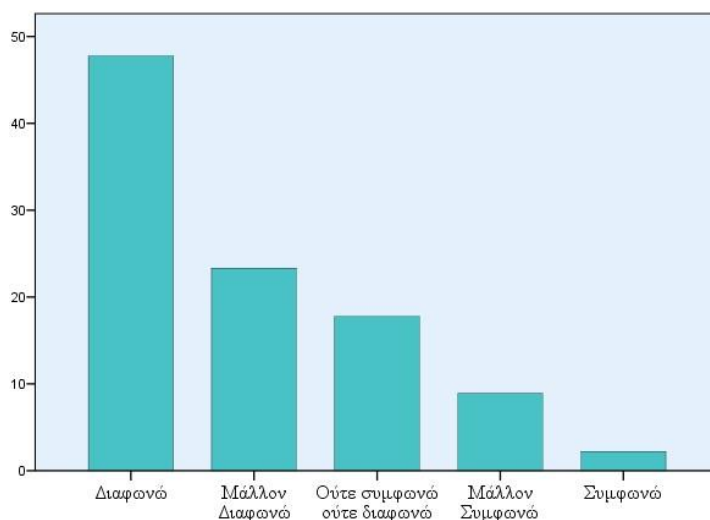
Γράφημα 2.25 Ερώτημα: το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία, %.

Στην ερώτηση «το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» 28 από τους ερωτώμενους ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (31,1%), 23 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (25,6%), 16 ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), 14 διαφώνησαν (15,6%) και 9 συμφώνησαν (10,0%).

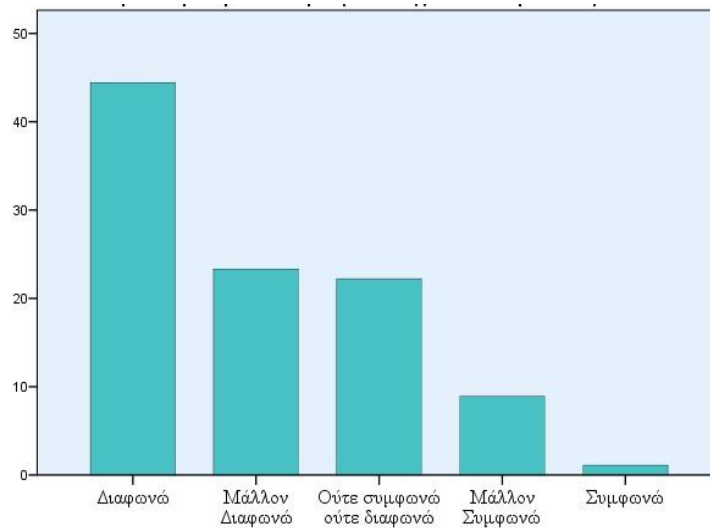
Γράφημα 2.26 Ερώτημα: πολλοί από τους δράστες βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα, που καταλήγουν σε αυτή τη πράξη, εκφορτίζοντας τη πίεση που αισθάνονται, %

Σχετικά με την ερώτηση «πολλοί από τους δράστες βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα, που καταλήγουν σε αυτή τη πράξη, εκφορτίζοντας τη πίεση που αισθάνονται» 30 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (33,3%), 22 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (24,4%), 19 ότι μάλλον συμφωνούν (21,2%), 16 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), και 3 συμφώνησαν (3,3%).

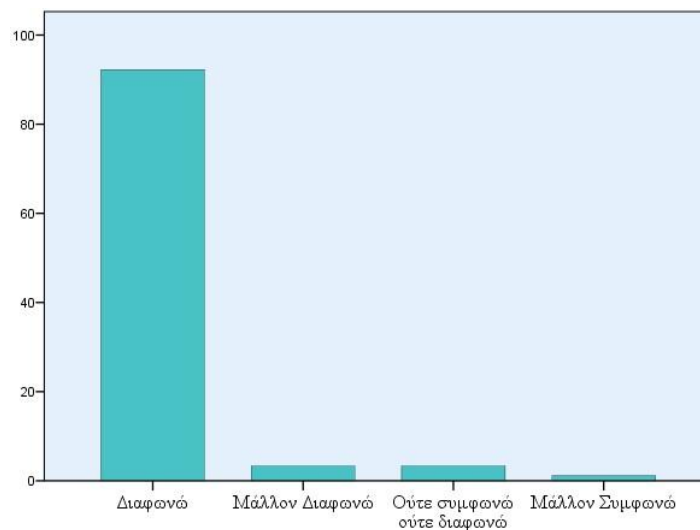
Γράφημα 2.27 Ερώτημα: Ο βιασμός αποτελεί μια πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μιας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας, %

Στην ερώτηση «ο βιασμός αποτελεί μια πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μιας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας» 43 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (47,8%), 21 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (23,3%), 16 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (17,8%), 8 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (8,9%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

Γράφημα 2.28 Ερώτημα: πολλές περιπτώσεις βιασμών εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες, %

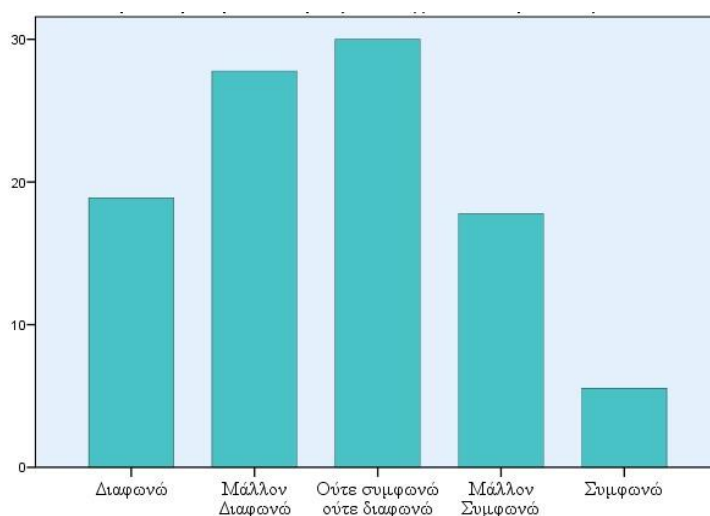
Σχετικά με την ερώτηση «πολλές περιπτώσεις βιασμών εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες» 40 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (44,4%), 21 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (23,3%), 20 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (22,2%), 8 ότι μάλλον συμφωνούν (8,9%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

Γράφημα 2.29 Ερώτημα: Όλες οι γυναίκες έχουν την ενδόμυχη επιθυμία του βιασμού, και για αυτό το λόγο η κατηγορία ενός άνδρα για βιασμό είναι χωρίς νόημα, %

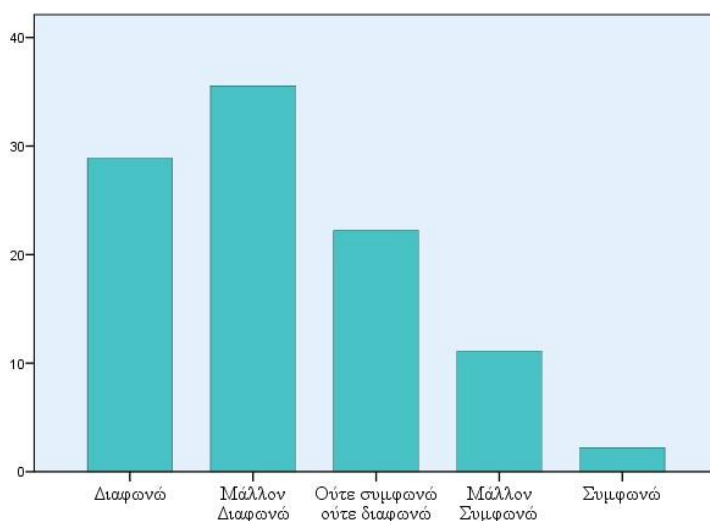
Στην ερώτηση «όλες οι γυναίκες έχουν την ενδόμυχη επιθυμία του βιασμού, και γι αυτό το λόγο η κατηγορία ενός άνδρα για βιασμό είναι χωρίς νόημα» 83 άτομα διαφώνησαν (92,2%), 3 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (3,3%), 3 ακόμη ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (3,3%) και 1 ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

2.4 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη

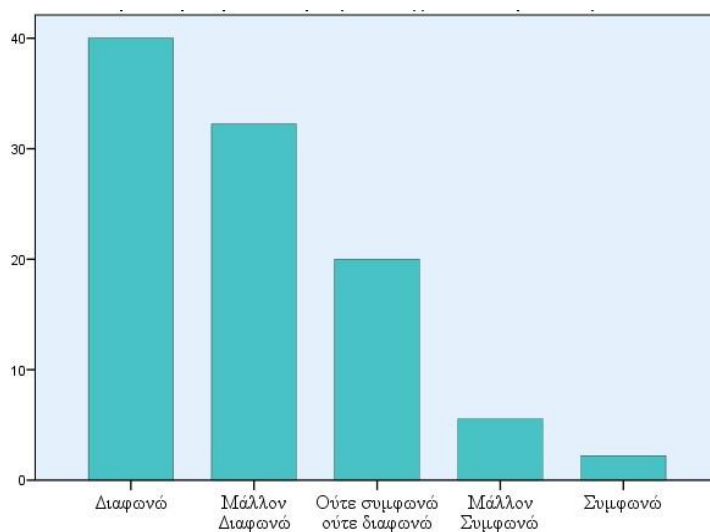
Γράφημα 2.30 Ερώτημα: Κάποιος που κατηγορείται για βιασμό (και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά εγκλήματα) κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος, %

Σχετικά με την ερώτηση «κάποιος που κατηγορείται για βιασμό (και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά εγκλήματα) κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος» 27 άτομα απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (30,0%), 25 ότι μάλλον διαφωνούν (27,8%), 17 διαφώνησαν (18,9%), 16 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (17,8%) και 5 συμφώνησαν (5,6%).

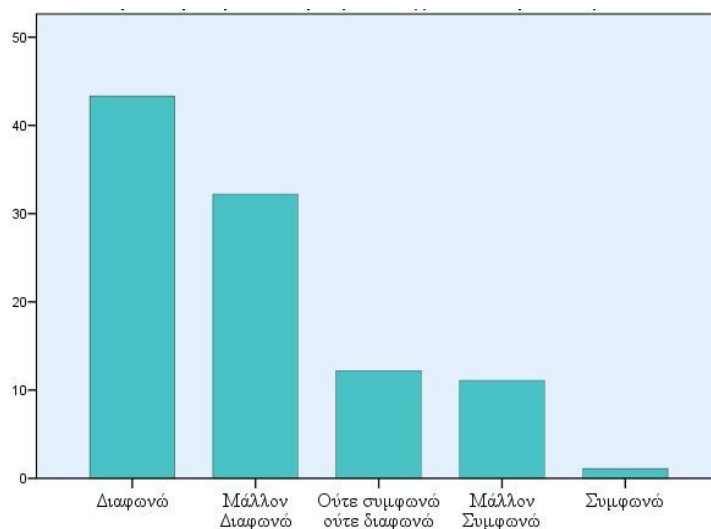
Γράφημα 2.31 Ερώτημα: Οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα τα οποία συνηγορούν υπέρ της αθώωσης, %

Όσον αφορά την ερώτηση «οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα τα οποία συνηγορούν υπέρ της αθώωσης» 32 από τους ερωτώμενους απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (35,6%), 26 διαφώνησαν (28,9%), 20 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (22,2%), 10 ότι μάλλον συμφωνούν (11,1%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

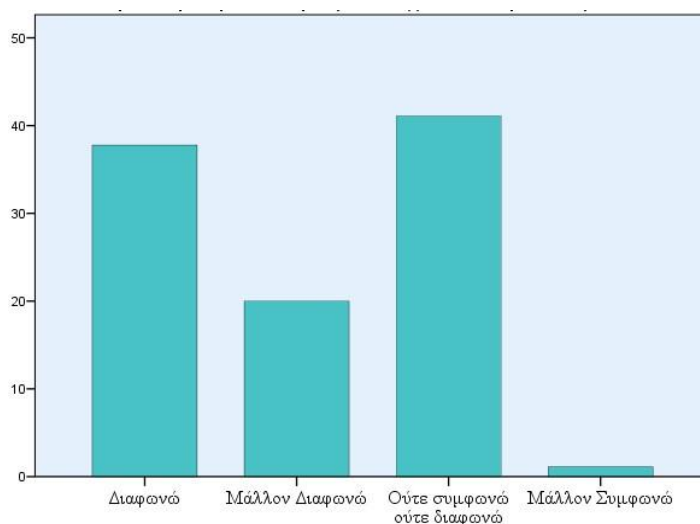
Γράφημα 2.32 Ερώτημα: Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, %

Στην ερώτηση «οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου» 36 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (40,0%), 29 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (32,2%), 18 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (20,0%), 5 ότι μάλλον συμφωνούν (5,6%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

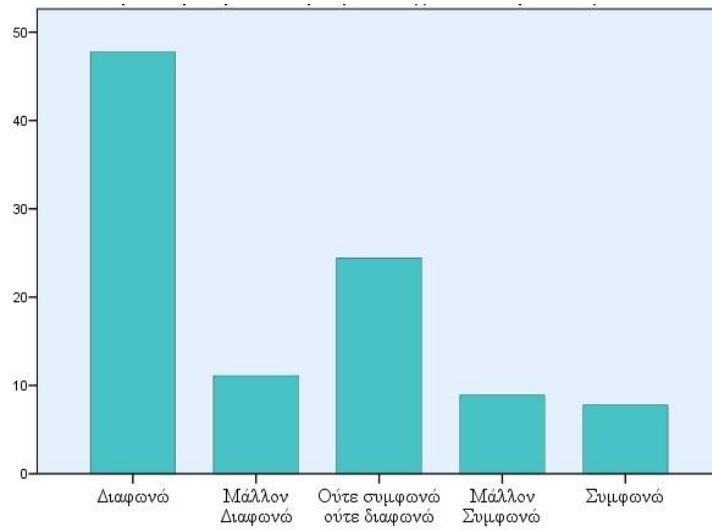
Γράφημα 2.33 Ερώτημα: Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικό – οικονομικού επιπέδου, %

Σχετικά με την ερώτηση «οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικό – οικονομικού επιπέδου» 39 άτομα διαφώνησαν (43,3%), 29 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (32,2%), 11 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (12,2%), 10 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (11,1%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

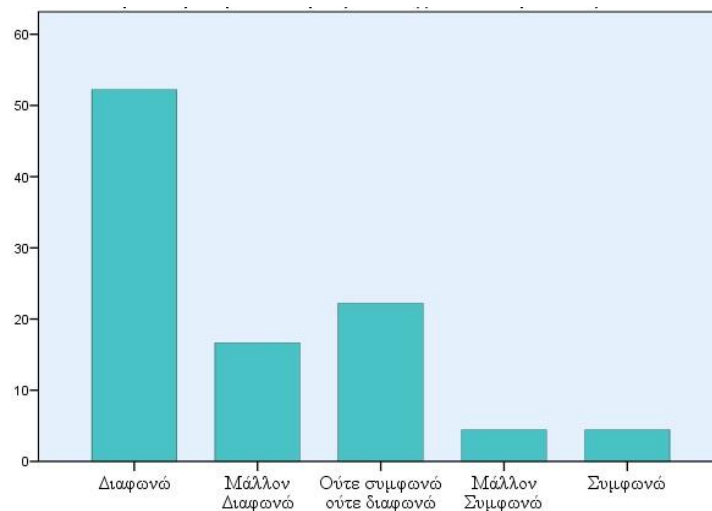
Γράφημα 2.34 Ερώτημα: οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή, %

Στην ερώτηση «οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή» 37 από τους ερωτώμενους απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (41,1%), 34 διαφώνησαν (37,8%), 18 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (20,0%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

Γράφημα 2.35 Ερώτημα: Όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση στη ζωή τους να διαπράξουν βιασμό, %

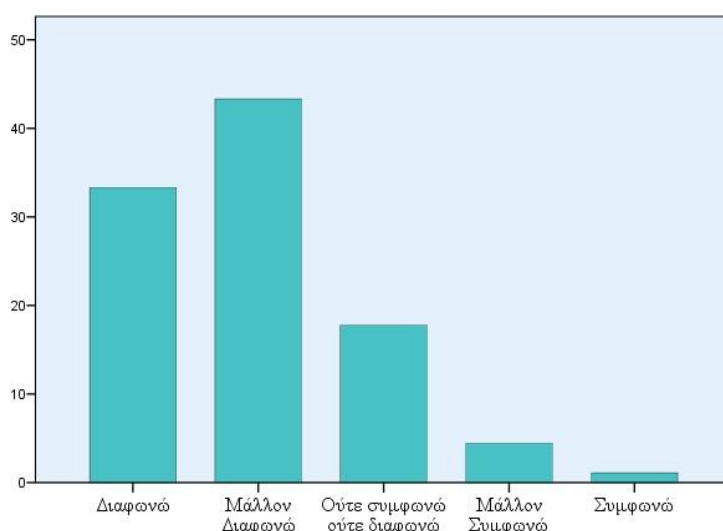
Όσον αφορά την ερώτηση «όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση στη ζωή τους να διαπράξουν βιασμό» 43 άτομα διαφώνησαν (47,8%), 22 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (24,4%), 10 ότι μάλλον διαφωνούν (11,1%), 8 ότι μάλλον συμφωνούν (8,9%) και 7 συμφώνησαν (7,8%).

Γράφημα 2.36 Ερώτημα: Είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του, %

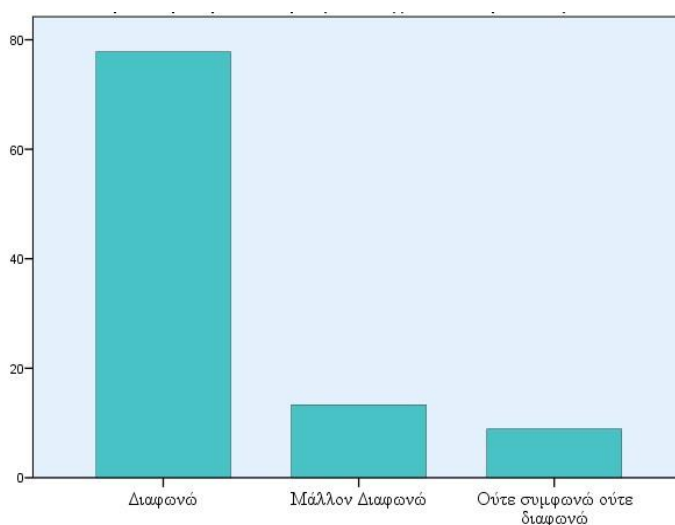
Στην ερώτηση «είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του» 47 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (52,2%), 20 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (22,2%), 15 ότι μάλλον διαφωνούν (16,7%), 4 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%) και ακόμη 4 συμφώνησαν (4,4%).

2.5 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος

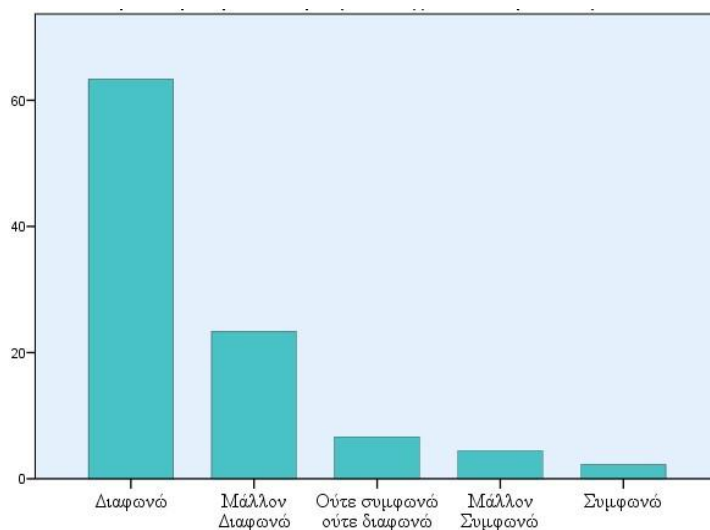
Γράφημα 2.37 Ερώτημα: Μια γυναίκα που στην αρχή καταγγέλλει βιασμό αλλά στη συνέχεια παραιτείται από τις κατηγορίες, το κάνει διότι η καταγγελία της ήταν ψευδής, αποσκοπώντας σε κάποιο προσωπικό της όφελος, %

Στην ερώτηση «μια γυναίκα που στην αρχή καταγγέλλει βιασμό αλλά στη συνέχεια παραιτείται από τις κατηγορίες, το κάνει διότι η καταγγελία της ήταν ψευδής, αποσκοπώντας σε κάποιο προσωπικό της όφελος» 39 από τους ερευνώμενους απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (43,3%), 30 διαφώνησαν (33,3%), 16 απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (17,8%), 4 ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

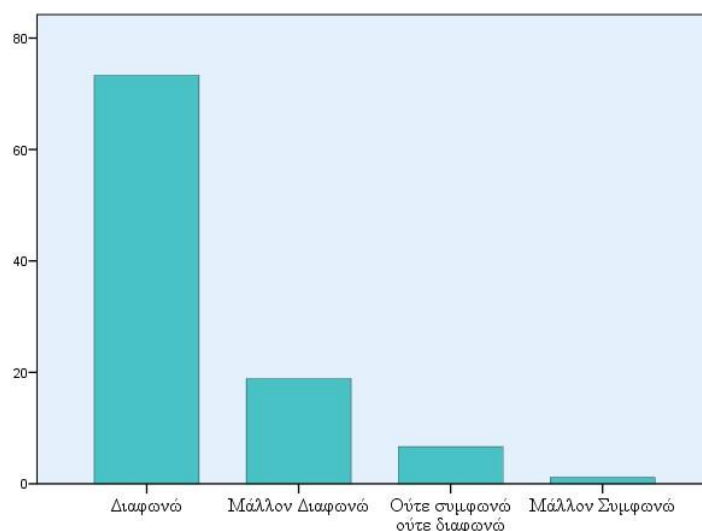
Γράφημα 2.38 Ερώτημα: Όταν ένα άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα βιασμού καθυστερεί να αναφέρει το γεγονός, τότε κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται, %

Στην ερώτηση «όταν ένα άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα βιασμού καθυστερεί να αναφέρει το γεγονός, τότε κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται» 70 άτομα διαφώνησαν (77,8%), 12 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (13,3%) και 8 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (8,9%).

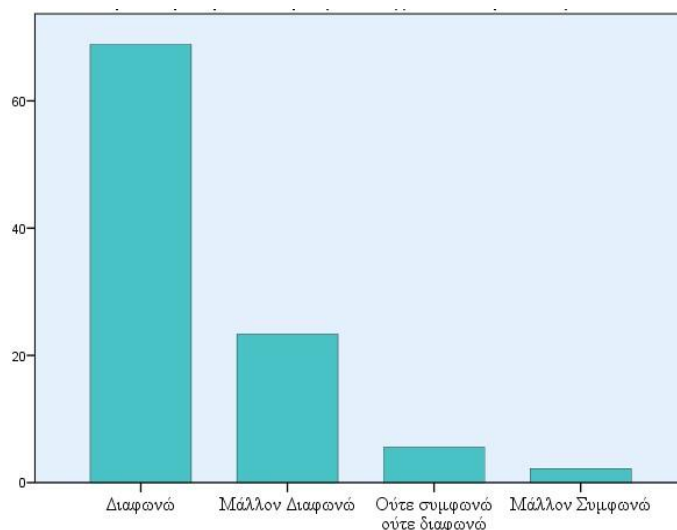
Γράφημα 2.39 Ερώτημα: Μία γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της, %

Σχετικά με την ερώτηση «μια γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της» 57 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (63,3%), 21 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (23,3%), 6 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (6,7%), 4 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

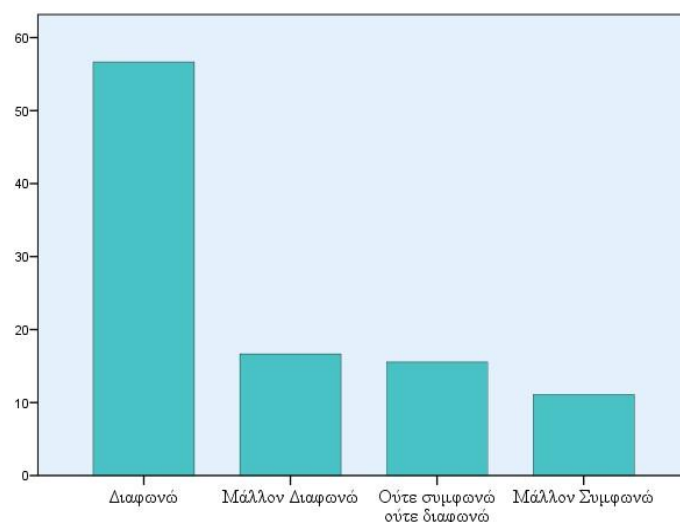
Γράφημα 2.40 Ερώτημα: Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως ευκολόπιστες αφελείς %

Σχετικά με την ερώτηση «οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως ευκολόπιστες – αφελείς» 66 άτομα διαφώνησαν (73,3%), 17 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (18,9%), 6 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (6,7%) και 1 μάλλον συμφωνώ (1,1%).

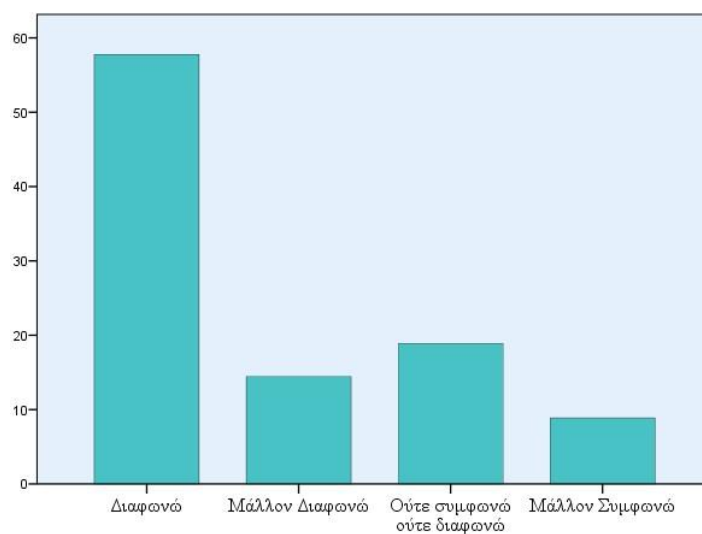
Γράφημα 2.41 Ερώτημα: Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές, %

Όσον αφορά την ερώτηση «οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές» 62 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (68,9%), 21 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (23,3%), 5 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (5,6%) και 2 ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

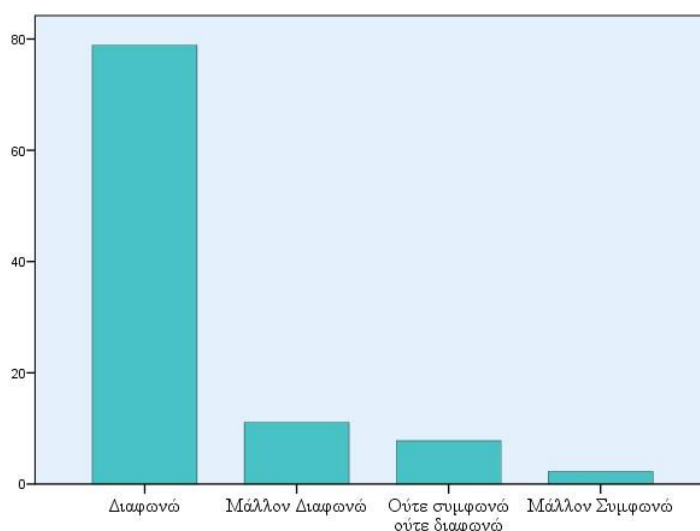
Γράφημα 2.42 Ερώτημα: Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να προκαλέσουν τη προσοχή των ανδρών, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό, %

Όσον αφορά την ερώτηση «οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να προκαλέσουν τη προσοχή των ανδρών, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό» 51 άτομα διαφώνησαν (56,7%), 15 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (16,7%), 14 άτομα ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (15,6%) και 10 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (11,1%).

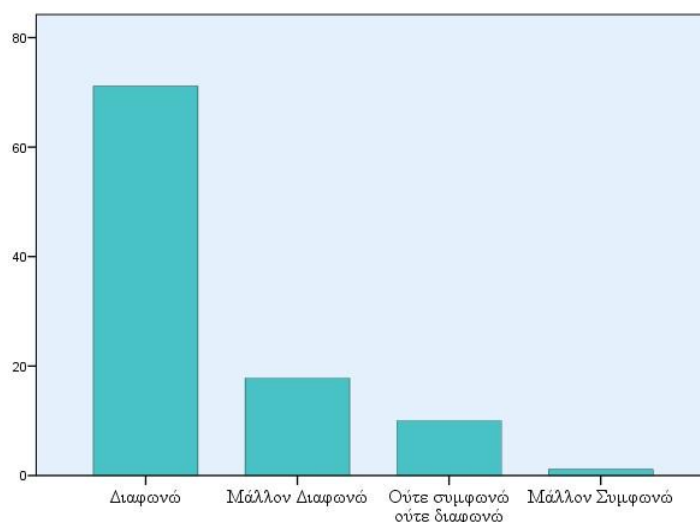
Γράφημα 2.43 Ερώτημα: Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό, %

Σχετικά με την ερώτηση «οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό» 52 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (57,8%), 17 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (18,9%), 13 ότι μάλλον διαφωνούν (14,4%) και 8 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (8,9%).

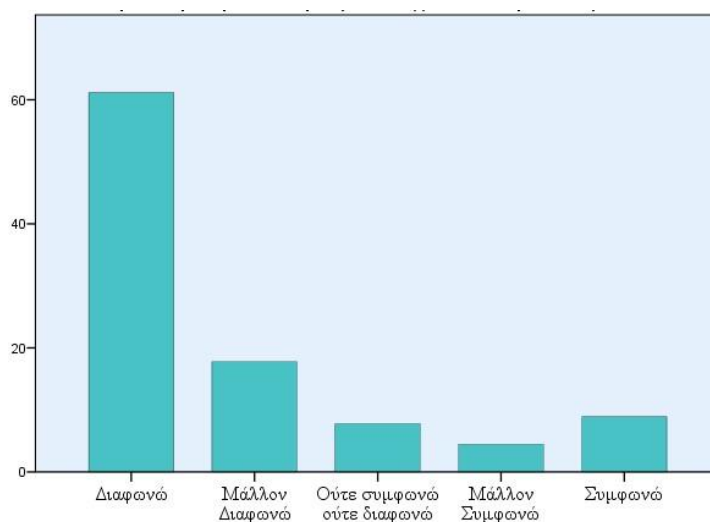
Γράφημα 2.44 Ερώτημα: Όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές γι αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μια ένδειξη ότι όντως ευθύνεται ως ένα βαθμό για το βιασμό του, %

Στην ερώτηση «όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές γι αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μια ένδειξη ότι όντως ευθύνεται ως ένα βαθμό για το βιασμό του» 71 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (78,9%), 10 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (11,1%), 7 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (7,8%) και 2 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

Γράφημα 2.45 Ερώτημα: Μια γυναίκα που ισχυρίζεται ότι έχει βιαστεί, αλλά δεν παρουσιάζει σημάδια ψυχολογικής κατάρρευσης, κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται, %

Σχετικά με την ερώτηση «μια γυναίκα που ισχυρίζεται ότι έχει βιαστεί, αλλά δεν παρουσιάζει σημάδια ψυχολογικής κατάρρευσης, κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται» 64 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (71,1%), 16 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), 9 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (10,0%) και 1 ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

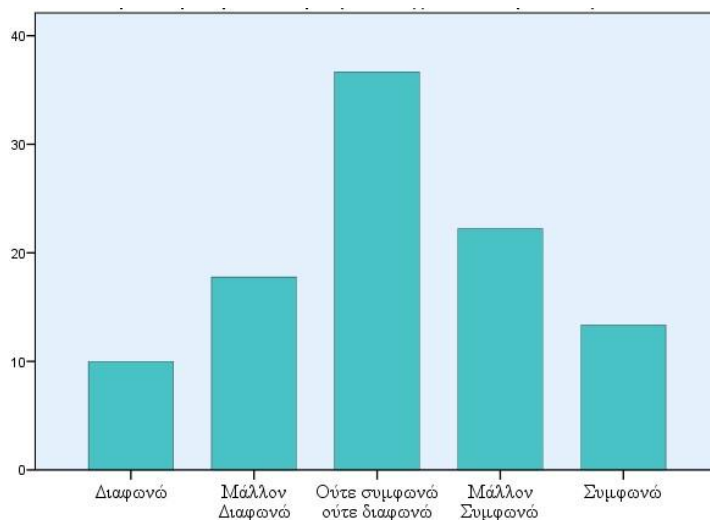

Γράφημα 2.46 Ερώτημα: Μια γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στο βιαστή της ακόμη κι αν απειλείται η ζωή της,%

Σχετικά με την ερώτηση «μια γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στο βιαστή της ακόμη κι αν απειλείται η ζωή της» 55 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (61,1%), 16

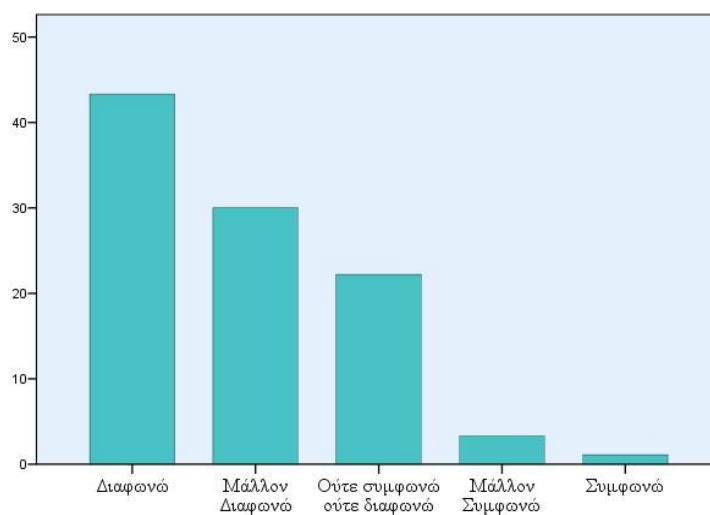
απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), 8 συμφώνησαν (8,9%), 7 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (7,8%) και 4 ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%).

2.6 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού

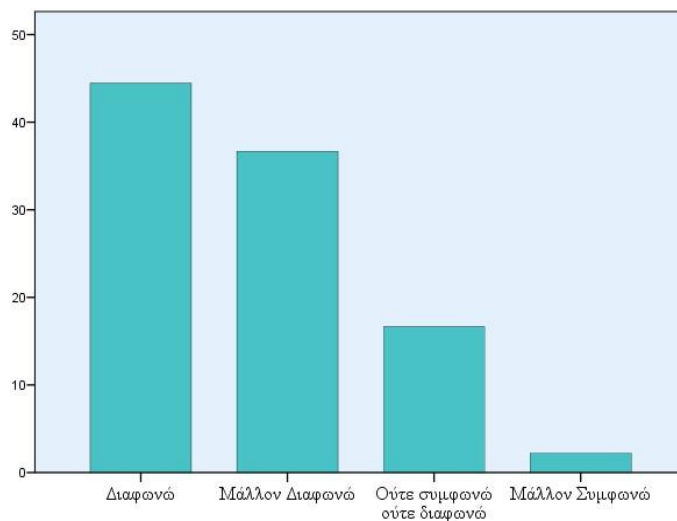
Γράφημα 2.47 Ερώτημα: Όταν ένας άνθρωπος κατηγορείται για βιασμό, το πιο πιθανό είναι ότι είναι ένοχος, %

Σχετικά με την ερώτηση «όταν ένας άνθρωπος κατηγορείται για βιασμό, το πιο πιθανό είναι ότι είναι ένοχος» 33 από τους ερωτώμενους απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (36,7%), 20 ότι μάλλον συμφωνούν (22,2%), 16 δήλωσαν ότι μάλλον διαφωνούν (17,8%), 12 συμφώνησαν (13,3%) και 9 διαφώνησαν (10,0%).

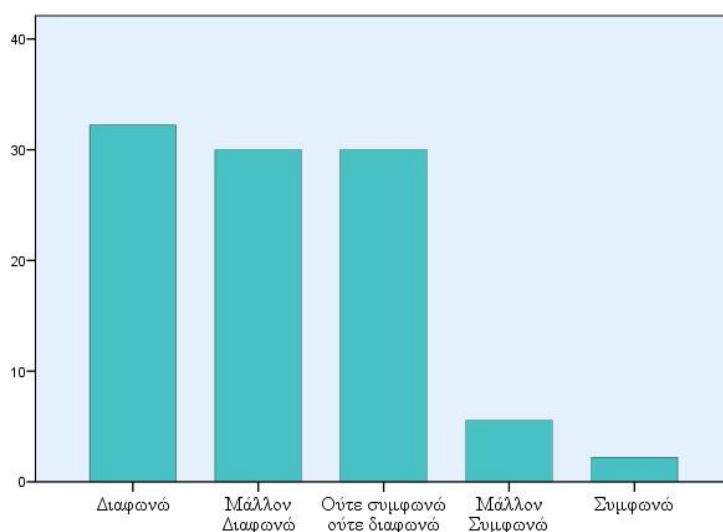
Γράφημα 2.48 Ερώτημα: Οι γυναίκες συνήθως κατηγορούν άνδρες για βιασμό, χωρίς να είναι ένοχοι, %

Σχετικά με την ερώτηση «οι γυναίκες συνήθως κατηγορούν άνδρες για βιασμό, χωρίς να είναι ένοχοι» 39 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (43,3%), 27 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (30,0%), 20 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (22,2%), 3 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (3,3%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

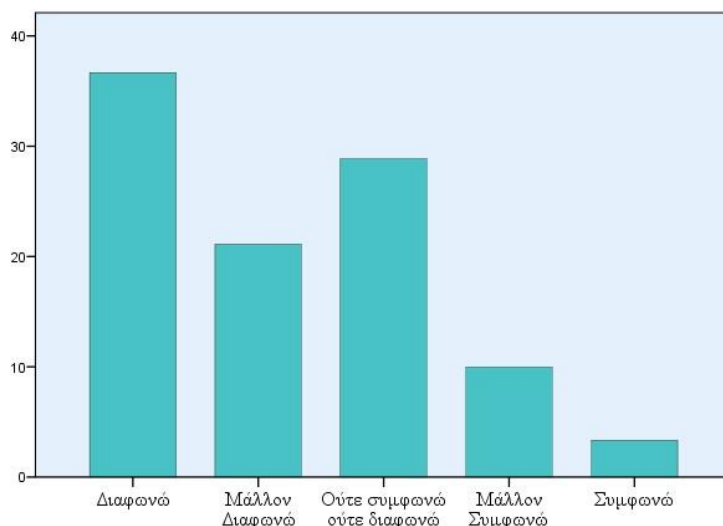
Γράφημα 2.49 Ερώτημα: Οι περισσότερες κατηγορίες για βιασμό είναι άδικες, %

Στην ερώτηση «οι περισσότερες κατηγορίες για βιασμό είναι άδικες» 40 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (44,4%), 33 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (36,7%), 15 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (16,7%) και 2 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

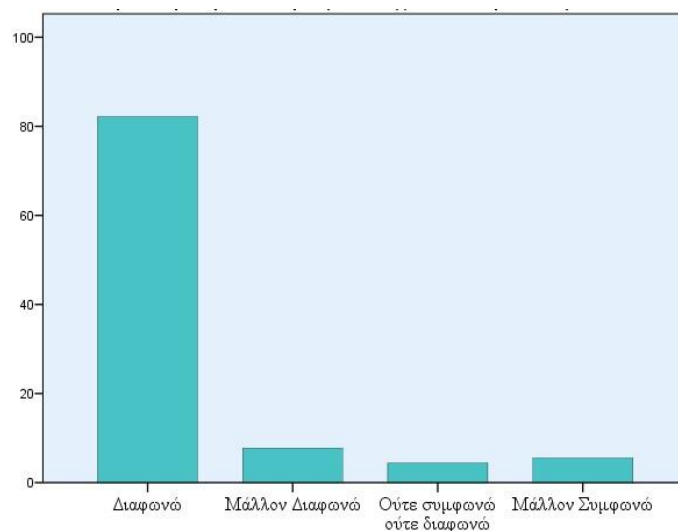
Γράφημα 2.50 Ερώτημα: Είναι συχνό φαινόμενο να κατηγορεί άδικα μια γυναίκα έναν άνδρα για βιασμό, επειδή μετάνιωσε που σύναψε σεξουαλικές σχέσεις μαζί του, %

Σχετικά με την ερώτηση «είναι συχνό φαινόμενο να κατηγορεί άδικα μια γυναίκα έναν άνδρα για βιασμό, επειδή μετάνιωσε που σύναψε σεξουαλικές σχέσεις μαζί του» 29 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (32,2%), 27 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (30,0%), ακόμη 27 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (30,0%), 5 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (5,6%) και 2 συμφώνησαν (2,2%).

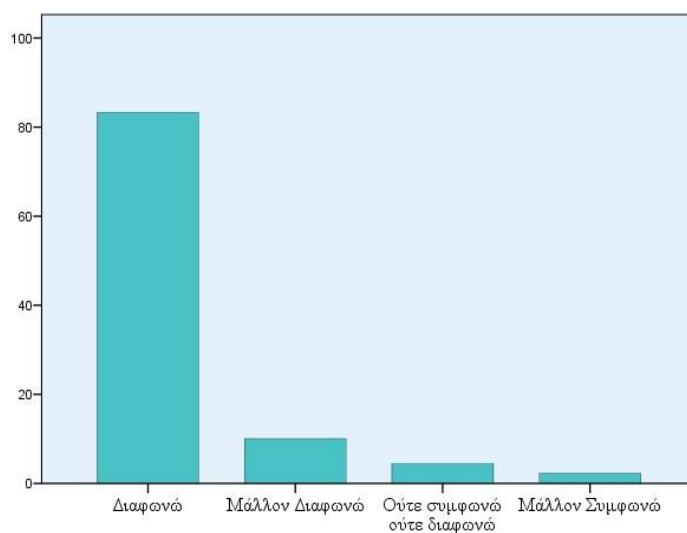
Γράφημα 2.51 Ερώτημα: Κατά τη διάρκεια μιας δίκης με θέμα έναν βιασμό, οι γυναίκες – δικαστές/ ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη, %

Στην ερώτηση «κατά τη διάρκεια μιας δίκης με θέμα έναν βιασμό, οι γυναίκες – δικαστές/ ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη» 33 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (36,7%), 26 απάντησαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (28,9%), 19 ότι μάλλον διαφωνούν (21,1%), 9 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (10,0%) και 3 συμφώνησαν (3,3%).

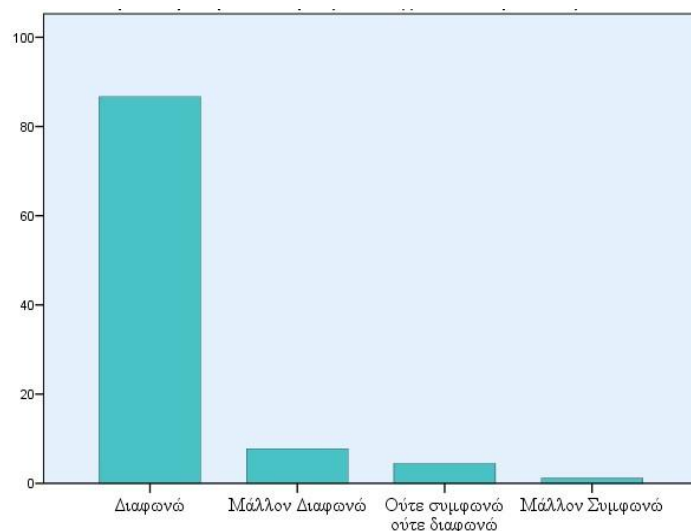
Γράφημα 2.52 Ερώτημα: Ένα μεγάλο ποσοστό κατηγοριών για βιασμό είναι αβάσιμο, διότι οι περισσότερες γυναίκες όταν λένε «Όχι» εννοούν στην πραγματικότητα «Ναι, %

Όσον αφορά την ερώτηση «ένα μεγάλο ποσοστό κατηγοριών για βιασμό είναι αβάσιμο, διότι οι περισσότερες γυναίκες όταν λένε «Όχι» εννοούν στην πραγματικότητα «Ναι» 74 άτομα διαφώνησαν (82,2%), 7 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (7,8%), 5 ότι μάλλον συμφωνούν (5,6%) και 4 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (4,4%).

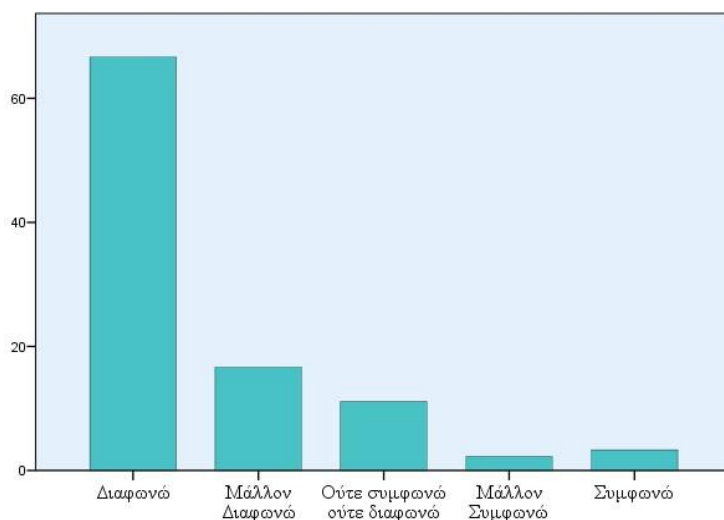
Γράφημα 2.53 Ερώτημα: Τα θύματα συνήθως «απολαμβάνουν» ως ένα βαθμό το βιασμό τους, %

Στην ερώτηση «τα θύματα συνήθως «απολαμβάνουν» ως ένα βαθμό το βιασμό τους» 75 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (83,3%), 9 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (10,0%), 4 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (4,4%) και 2 ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

Γράφημα 2.54 Ερώτημα: Αν ένα θύμα βιασμού έχει βιαστεί ξανά στο παρελθόν, τότε κατά πάσα πιθανότητα έχει προκαλέσει με κάποιο τρόπο τους βιασμούς του, %

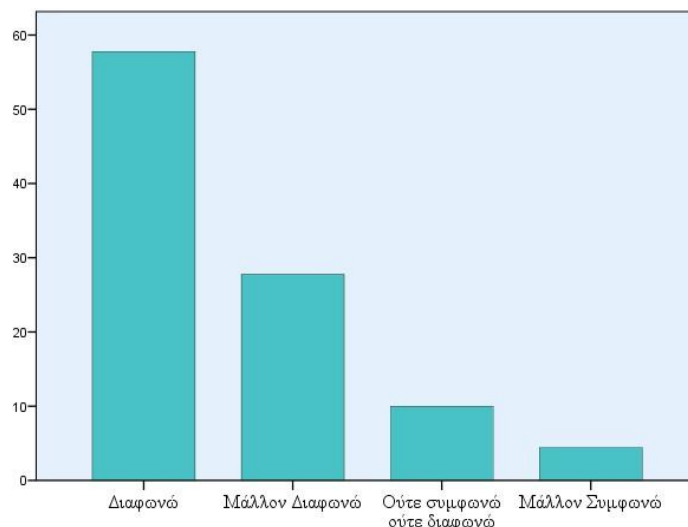
Σχετικά με την ερώτηση «αν ένα θύμα βιασμού έχει βιαστεί ξανά στο παρελθόν, τότε κατά πάσα πιθανότητα έχει προκαλέσει με κάποιο τρόπο τους βιασμούς του» 78 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (86,7%), 7 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (7,8%), 4 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (4,4%) και 1 μάλλον συμφωνώ (1,1%).

Γράφημα 2.55 Ερώτημα: Τα θύματα βιασμού είναι ποιο ελκυστικά από το μέσο όρο, %

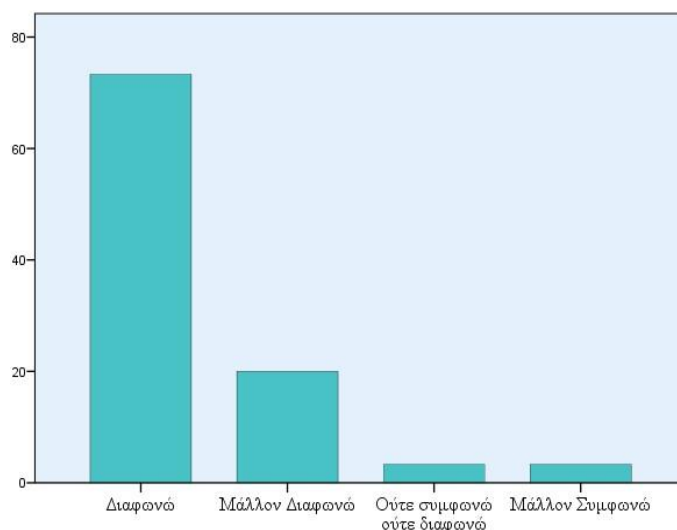
Στην ερώτηση «τα θύματα βιασμού είναι ποιο ελκυστικά από το μέσο όρο» 60 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (66,7%), 15 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (16,7%), 10 ότι ούτε

συμφωνούν ούτε διαφωνούν (11,1%), 3 συμφώνησαν (3,3%) και 2 δήλωσαν ότι μάλλον συμφωνούν (2,2%).

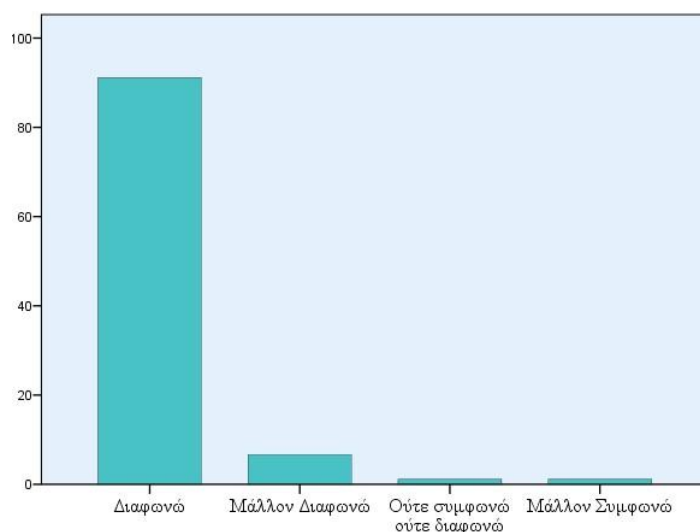
Γράφημα 2.56 Ερώτημα: Αν μια γυναίκα πραγματικά θέλει να αποφύγει το βιασμό της από έναν άνδρα, τότε μπορεί να το καταφέρει, %

Στην ερώτηση «αν μια γυναίκα πραγματικά θέλει να αποφύγει το βιασμό της από έναν άνδρα, τότε μπορεί να το καταφέρει» 52 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (57,8%), 25 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (27,8%), 9 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (10,0%) και 4 ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%).

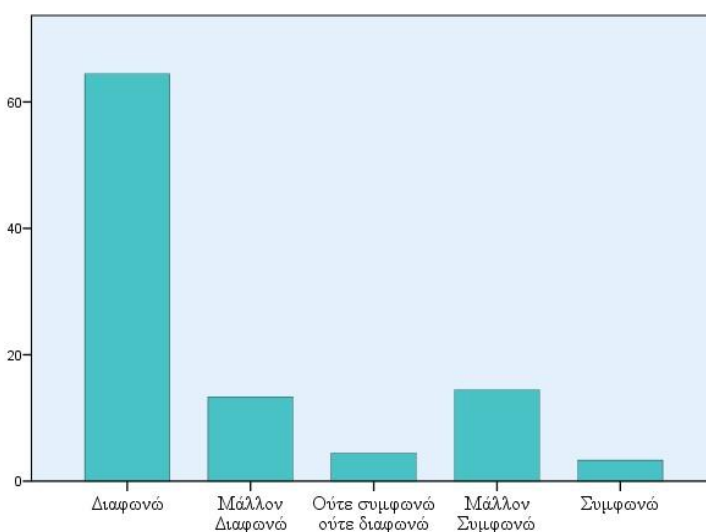
Γράφημα 2.57 Ερώτημα: Στο βιασμό, όταν το θύμα και ο θύτης γνωρίζονταν πριν το περιστατικό, τότε το πιο πιθανό είναι το θύμα να έχει προκαλέσει το θύτη, % Σχετικά με την ερώτηση «στο βιασμό, όταν το θύμα και ο θύτης γνωρίζονταν πριν το περιστατικό, τότε το

πιο πιθανό είναι το θύμα να έχει προκαλέσει το θύτη» 66 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (73,3%), 18 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (20,0%), 3 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (3,3%) και ακόμη 3 ότι μάλλον συμφωνούν (3,3%).

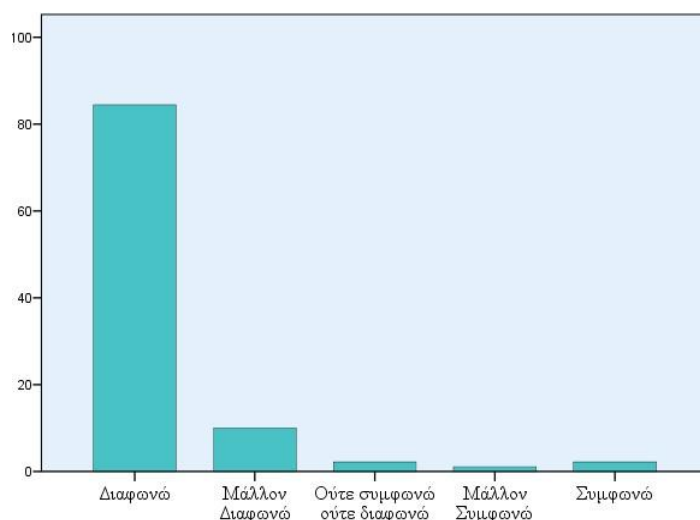
Γράφημα 2.58 Ερώτημα: Σε ορισμένες περιπτώσεις βιασμών, το θύμα «άξιζε» κατά κάποιο τρόπο αυτό που του συνέβη, %

Σχετικά με την ερώτηση «σε ορισμένες περιπτώσεις βιασμών, το θύμα «άξιζε» κατά κάποιο τρόπο αυτό που του συνέβη» 82 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (91,1%), 6 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (6,7%), 1 ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί (1,1%) και ακόμη 1 ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

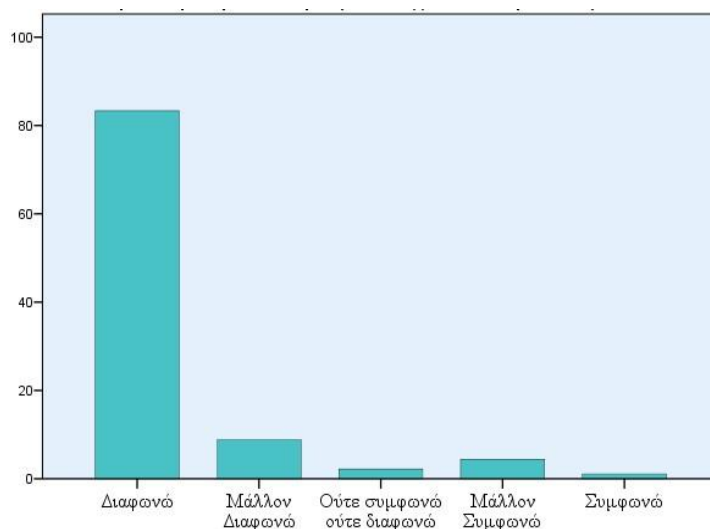
Γράφημα 2.59 Ερώτημα: Το να αναγκάσει ένας άνδρας με τη βία μια γυναίκα που δεν γνωρίζει να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του είναι περισσότερο κατακριτέο από το να αναγκάσει ένας σύζυγος με τη βία τη σύζυγο του να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, %

Στην ερώτηση «το να αναγκάσει ένας άνδρας με τη βία μια γυναίκα που δεν γνωρίζει να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του είναι περισσότερο κατακριτέο από το να αναγκάσει ένας σύζυγος με τη βία τη σύζυγο του να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του» 58 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (64,4%), 13 απάντησαν ότι μάλλον συμφωνούν (14,4%), 12 ότι μάλλον διαφωνούν (13,3%), 4 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (4,4%) και 3 συμφώνησαν (3,3%).

Γράφημα 2.60 Ερώτημα: Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με σωματική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός, %

Σχετικά με την ερώτηση «όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με σωματική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός» 76 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (84,4%), 9 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (10,0%), 2 ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (2,2%), ακόμη 2 συμφώνησαν (2,2%) και 1 δήλωσε ότι μάλλον συμφωνεί (1,1%).

Γράφημα 2.61 Ερώτημα: Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με ψυχολογική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός, %

Στην ερώτηση «όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με ψυχολογική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός» 75 από τους ερωτώμενους διαφώνησαν (83,3%), 8 απάντησαν ότι μάλλον διαφωνούν (8,9%), 4 ότι μάλλον συμφωνούν (4,4%), 2 δήλωσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν (2,2%) και 1 συμφώνησε (1,1%).

3.Συσχετίσεις μεταβλητών

Τα δεδομένα του ερωτηματολογίου που χρησιμοποιήσαμε ήταν κατηγορικά και γι αυτό το λόγο εφαρμόσαμε τον στατιστικό έλεγχο chi-square (χ^2). Λόγω όμως των μικρών συχνοτήτων που εμφανίζονταν στους πίνακες συσχέτισης εφαρμόσαμε και τον έλεγχο ακρίβειας του Fisher (Fisher's exact test). Στη συνέχεια επιλέξαμε κάποιες από τις μεταβλητές σχετικές με τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη αλλά και για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος.

Συσχέτιση χαρακτηριστικών ερωτώμενων και άποψης για την ευθύνη του θύτη:

- Συσχέτιση του φύλου και της άποψης «Το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,108$)
- Συσχέτιση φύλου και της άποψης «Οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα, τα οποία συνηγορούν υπέρ της αθώωσης» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,448$)
- Συσχέτιση του φύλου και της άποψης «Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου» στην οποία υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,08$)

Φύλο Φοιτητών * Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου. Crosstabulation

Count

		Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.			Total
		Διαφωνώ Μάλλον Διαφωνώ	ή Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	Μάλλον Συμφωνώ ή Συμφωνώ	
Φύλο	Άνδρας	7	4	4	15

Φοιτητή	Γυναίκα	58	14	3	75
Total		65	18	7	90

Chi-Square Tests

	Value	Df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	10,285 ^a	2	,006	,006		
Likelihood Ratio	8,055	2	,018	,019		
Fisher's Exact Test	8,602			,008		
Linear-by-Linear Association	9,140 ^b	1	,003	,005	,005	,003
N of Valid Cases	90					

a. 2 cells (33,3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,17.

b. The standardized statistic is -3,023.

Στον πίνακα 1 μπορούμε να δούμε πως μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών απάντησαν πως διαφωνούν ή μάλλον διαφωνούν με τη συγκεκριμένη άποψη συγκρινόμενο με το ποσοστό των ανδρών. Πιο συγκεκριμένα, από τους άντρες διαφωνεί ή μάλλον διαφωνεί το 46,7% του δείγματος ενώ από τις γυναίκες το 77,3%. Από τον πίνακα 2 βλέπουμε πως το αποτέλεσμα του Fisher's Exact Test είναι $p = 0,008 < 0,05$ επομένως υπάρχει σημαντική σχέση ανάμεσα στο φύλο και την παραπάνω άποψη – μύθο για τον βιασμό.

- Συσχέτιση του έτους φοίτησης και της άποψης «Το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Ελεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,992$)

- Συσχέτιση του έτους φοίτησης και της άποψης «Οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,656$)
- Συσχέτιση του έτους φοίτησης και της άποψης «Όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση της ζωής τους να διαπράξουν βιασμό» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,920$)

Συσχέτιση χαρακτηριστικών ερωτώμενων και ευθύνης του θύματος

- Συσχέτιση του φύλου και της άποψης «Μια γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της» στην οποία δεν υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,463$)
- Συσχέτιση του φύλου και της άποψης «οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,446$)
- Συσχέτιση του έτους φοίτησης και της άποψης «Όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές για αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μια ένδειξη ότι όντως ευθύνεται για τον βιασμό του» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,570$)
- Συσχέτιση του έτους φοίτησης και της άποψης «Μια γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στον βιαστή της ακόμη και αν απειλείται η ζωή της» στην οποία δεν βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά. (Έλεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,899$)

4. Αποτελέσματα - Συζήτηση

Συνοψίζοντας την πορεία και τα στάδια της έρευνας μας αναφέρουμε εν συντομία ότι το θέμα της αναφέρεται «στις απόψεις των φοιτητών Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Κρήτης για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις σχετικά με το φαινόμενο του βιασμού.

Στους ερωτώμενους δόθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο δημιουργήθηκε από την κ. Γκαρή και τους συνεργάτες της (2009) και για την εξαγωγή κάποιων συμπερασμάτων χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο SPSS. Μέσα από την λεπτομερή ανάλυση των αποτελεσμάτων του SPSS, με την χρήση περιγραφικής στατιστικής, κάποιων διευκρινιστικών διαγραμμάτων και με την διεξαγωγή ελέγχων για την ύπαρξη ή όχι συσχετίσεων ανάμεσα σε μεταβλητές μπορούμε να εξάγουμε κάποια αποτελέσματα από την έρευνα μας, τα οποία είναι και σχετικά με τα ερευνητικά ερωτήματα τα οποία θέσαμε αρχικά, σε συνδυασμό με τη χρήση της σχετικής βιβλιογραφίας που παραθέτουμε.

4.1 Δημογραφικά στοιχεία

Το δείγμα μας αποτελείται από 90 φοιτητές/φοιτήτριες Ψυχολογίας και από τα δύο Πανεπιστήμια (από 75 γυναίκες, ποσοστό 83,3% και 15 άντρες ποσοστό 16,7%) που φοιτούσαν σε όλα τα έτη σπουδών (43,3% φοιτούσε στο δεύτερο έτος σπουδών). Σχετικά με την ημερομηνία γέννησης των ερωτώμενων οι περισσότεροι από αυτούς (76,7%) δήλωσαν πως γεννήθηκαν μεταξύ του 1995 και του 1997. Επίσης η πλειοψηφία (26,7%, 11,1% και 25,6%) έχουν ζήσει τα περισσότερα χρόνια της ζωής τους σε πόλεις (έως 50.000 κατοίκους), σε μεγάλες πόλεις (πάνω από 50.000 κατοίκους) ή στην Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη αντίστοιχα. Στην ερώτηση για την δική τους επαγγελματική κατάσταση το 83,3% του δείγματος απάντησε πως δεν εργάζεται. Επίσης το 82,2% του δείγματος δήλωσαν πως είναι άγαμοι. Στην ερώτηση αν υπάρχει κάποιο περιστατικό βιασμού στο στενό τους περιβάλλον το 97,8% απάντησε πως όχι. Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο του πατέρα και της μητέρας του το 43,3% απάντησε πως ο πατέρας τους είναι απόφοιτος εξατάξιου Γυμνασίου, Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής και το 47,8% το ίδιο για την μητέρα τους.

4.2 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για το βιασμό γενικά

Όσον αφορά στις γενικές απόψεις των ερωτώμενων για το βιασμό, όπως ήταν αναμενόμενο (καθώς οι ερωτώμενοι είναι φοιτήτριες/φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που σπουδάζουν ένα ανθρωποκεντρικό επάγγελμα) η πλειοψηφία απάντησε με σωστό τρόπο και επομένως έχει αμφισβητήσει στερεοτυπικές γενικές αντιλήψεις για το βιασμό. Όμως σε αρκετές τοποθετήσεις υπήρχε ένα σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων που είχαν στερεοτυπικές αντιλήψεις ή απαντούσαν ότι ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν με την συγκεκριμένη άποψη.

Αναλυτικότερα πλειοψηφικά δόθηκαν οι παρακάτω σωστές απαντήσεις:

-Ποσοστό 96,7% διαφωνούν/μάλλον διαφωνούν με την τοποθέτηση ότι «ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο» .

-Ποσοστό (94,4%), διαφωνούν/μάλλον διαφωνούν με την άποψη ότι η «η εμπειρία του βιασμού δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο κοινωνικό στιγματισμό για το θύμα»

-Ποσοστό (93,3%), διαφωνούν/ μάλλον διαφωνούν με την άποψη ότι «ο βιασμός είναι ένα έγκλημα που μπορεί να απειλήσει μόνο τις γυναίκες»

-Ποσοστό (92,2%) διαφωνούν / μάλλον διαφωνούν με την τοποθέτηση «μια σεξουαλική επίθεση δεν είναι ένα γεγονός που προκαλεί απαραίτητα ψυχολογικό τραύμα στο θύμα». Η σχετική βιβλιογραφία αναφέρει πως «οι γυναίκες που έχουν υποστεί κακοποίηση από άγνωστο άτομο τείνουν να νιώθουν περισσότερο φόβο και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, από αυτές που έχουν κακοποιηθεί από γνωστούς τους» (Ματσάκη, 2007:86).

-Ποσοστό 86,7 % των ερωτώμενων διαφωνούν/μάλλον διαφωνούν με την άποψη ότι «τα περιστατικά βιασμού καταγγέλλονται στην αστυνομία».

-Ποσοστό 85.6% συμφωνούν/μάλλον συμφωνούν με την άποψη ότι «οποιαδήποτε γυναίκα θα μπορούσε να πέσει θύμα βιασμού»

-Ποσοστό (83,3%) διαφωνούν/ μάλλον διαφωνούν με την άποψη ότι «είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας ηλικιωμένης γυναίκας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μιας νέας γυναίκας»

-Ποσοστό 71,1% διαφωνούν/μάλλον διαφωνούν στην ερώτηση «είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μίας σεξουαλικά έμπειρης γυναίκας»

-Ποσοστό (65,5%) διαφωνούν/ μάλλον διαφωνούν με την τοποθέτηση ότι «το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άνδρας επιτίθεται σε μια άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή»

-Ποσοστό 58,8% διαφωνούν/μάλλον διαφωνούν με την τοποθέτηση ότι «όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται»

Όμως σε αρκετές τοποθετήσεις υπήρχε ένα σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων ((από 13,3% έως 41,1%) που είχαν στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση όσον αφορά στις απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για το βιασμό γενικά.

-Σημαντικό ποσοστό (41.1%) δεν έχει κατανοήσει ότι υπάρχουν θύτες που δεν καταδικάζονται (18,9% δεν συμφωνούν αλλά ούτε και διαφωνούν με την ερώτηση «όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται», ενώ 22,2% μάλλον συμφωνούν/συμφωνούν)

-Ποσοστό (34,5%) δείχνει να μην κατανοεί πως ο δράστης του βιασμού μπορεί να είναι άτομο που γνωρίζει το θύμα αφού στην άποψη «το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άγνωστος άνδρας επιτίθεται σε μια άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή» (22,3% απάντησε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί και 12,2% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί).

-Ποσοστό (28,8%) θεωρεί πως «είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας για βιασμό παρά μιας σεξουαλικά έμπειρης κοπέλας» (22,2% δήλωσε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και 6,6% απάντησε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί).

-Ποσοστό (25,5%) θεωρεί ότι «ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο» (13,3% δήλωσαν πως ούτε συμφωνούν ούτε διαφωνούν και 12,2% πως συμφωνούν/ μάλλον συμφωνούν).

4.3 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα κίνητρα του βιασμού

Στις απόψεις του ερωτηματολογίου αναφορικά με τα κίνητρα του βιασμού η πλειοψηφία των ερωτώμενων αμφισβήτησε τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το συγκεκριμένο θέμα εκτός από την τοποθέτηση ότι «το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» όπου η πλειοψηφία (66,7%) φαίνεται να μην έχει κατανοήσει ότι κίνητρο του δράστη του βιασμού δεν είναι η σεξουαλική επιθυμία (35,6% δήλωσε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί, 31,1% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και μόνο 33.4% δήλωσε ότι διαφωνεί/μάλλον διαφωνεί). Στη βιβλιογραφία μπορούμε να δούμε σχετικά με το θέμα αυτό ότι η σεξουαλική κακοποίηση έχει να κάνει σε ελάχιστο βαθμό με το ερωτικό πάθος και αποκαλείται ψευδοσεξουαλική πράξη ακριβώς γιατί διαπράττεται για να ικανοποιήσει μη σεξουαλικές ανάγκες του δράστη (Γιωτάκος, 2004).

Αναλυτικότερα πλειοψηφικά δόθηκαν οι παρακάτω σωστές απαντήσεις:

-Ποσοστό (95,6) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «πολλοί δράστες βιασμών είχαν δεχθεί σεξουαλική πρόκληση από το θύμα (π.χ. από το ντύσιμο του) και δεν ευθύνονται για τη συμπεριφορά τους».

-Ποσοστό (95,5%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «όλες οι γυναίκες έχουν την ενδόμυχη επιθυμία του βιασμού και γι αυτό το λόγο οι κατηγορίες τους δεν έχουν νόημα».

-Ποσοστό (92,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «γυναίκες που κυκλοφορούν μόνες τους αργά τη νύχτα ουσιαστικά «πηγαίνουν γυρεύοντας» όσον αφορά το θέμα του βιασμού». Σε αντίστοιχη έρευνα με τίτλο «Αποδοχή των σύγχρονων μύθων της Σεξουαλικής Επιθετικότητας: απόψεις φοιτητριών/ φοιτητών Ιατρικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης» μπορούμε να δούμε πως σε παρόμοια πρόταση που υποστηρίζει πως «όποια γυναίκα είναι τόσο απρόσεκτη ώστε να περπατάει σε στενά σοκάκια τη νύχτα φταίει εν μέρει αν βιαστεί» ποσοστό 80,5% απάντησε πως μάλλον διαφωνεί/ διαφωνεί. (Μανιουδάκη και Χριστοδουλάκη, 2016)

-Ποσοστό (71,1%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «ο βιασμός είναι μια αυθόρμητη πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μιας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας».

-Ποσοστό (63,3%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «πολλές περιπτώσεις βιασμού εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες».

-Ποσοστό (51,1%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «πολλοί από τους δράστες βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα, που καταλήγουν σε αυτή την πράξη, εκφορτίζοντας την πίεση που αισθάνονται».

Όμως υπήρχε ένα σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων που είχε στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση όσον αφορά στα πραγματικά κίνητρα του βιασμού, συνδέοντας το κίνητρο του δράστη με την σεξουαλική επιθυμία, την σεξουαλική στέρηση και τον σεξουαλικό ερεθισμό.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω στην τοποθέτηση «το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» όπου η πλειοψηφία 66,7% φαίνεται να μην έχει κατανοήσει ότι κίνητρο του δράστη του βιασμού δεν είναι η σεξουαλική επιθυμία (35,6% δήλωσε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί και 31,1% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί.)

-Ποσοστό (48,9%) μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί/ ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη ότι «οι δράστες των βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα και ο λόγος που βιάζουν είναι για να εκφορτίσουν τα συναισθήματά τους» Στην συγκεκριμένη τοποθέτηση το 24,4% δήλωσε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 24,5% απάντησε πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί. Στην ίδια έρευνα σχετικά με τους μύθους της σεξουαλικής επιθετικότητας μπορούμε να δούμε πως στην άποψη «Η σεξουαλικότητα του άνδρα λειτουργεί σαν καζάνι που βράζει όταν η πίεση γίνεται

υπερβολικά υψηλή πρέπει να ξεθυμάνει» το 25,6% απάντησε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί. (Μανιουδάκη και Χριστοδουλάκη, 2016)

-Ποσοστό 28,9% μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί/ ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη ότι «ο βιασμός αποτελεί μια αυθόρμητη πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μιας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας» (17,8% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 11,1% δήλωσε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί με την άποψη).

-Ποσοστό (23,3%) μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί/ ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη ότι «οι περιπτώσεις βιασμού εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες» (13,3% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί ενώ το 10% απάντησε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί).

4.4 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη

Στην επόμενη κατηγορία για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη του βιασμού οι ερωτώμενοι, πλειοψηφικά, έδειξαν να αναγνωρίζουν τους μύθους γύρω από το προφίλ και τα χαρακτηριστικά του θύτη και να τους αμφισβητούν. Πιο συγκεκριμένα:

-Ποσοστό (75,5%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικό – οικονομικού επιπέδου».

-Ποσοστό (72,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου».

-Ποσοστό (68,9%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του».

-Ποσοστό (64,5%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα τα οποία συνηγορούν υπέρ της αθώωσης τους».

-Ποσοστό (58,9%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση πως «όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση στη ζωή τους να διαπράξουν βιασμό».

-Ποσοστό (57,8%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη πως «οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή».

Αρκετά σημαντικά ποσοστά των ερωτώμενων όμως (από 24,4% έως 53,4%) έδειξαν επίσης να συμφωνούν ή να μην τοποθετούνται σε συγκεκριμένες απόψεις για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη. Αναλυτικότερα:

-Ποσοστό (53,4%) θεωρεί ή δεν έχει άποψη πως «κάποιος που κατηγορείται για βιασμό -και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά εγκλήματα- κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος» καθώς το 30% δήλωσε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 23,4% απάντησε πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί.

-Ποσοστό (41,1%) απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη πως «οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή».

-Ποσοστό 41,1% θεωρεί ή δεν έχει άποψη πως «όλοι οι άνδρες είναι ικανοί να διαπράξουν βιασμό» (24,4% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 16,7% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό 35,5% πιστεύει ή δεν έχει άποψη πως «οι θύτες των βιασμών αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα και αυτός είναι ένας από τους λόγους που αθωώνονται στο δικαστήριο» (καθώς στην συγκεκριμένη τοποθέτηση το 22,2% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 12,2% δήλωσε πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό 31% πιστεύει ή δεν έχει άποψη πως «είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του» (22,2% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 8,8% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό 27,8% θεωρεί πως «οι θύτες βιασμών είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου» ή δεν έχει άποψη (καθώς στην τοποθέτηση αυτή το 20% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 7,8% απάντησε πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό 24,4% θεωρεί ή δεν έχει άποψη πως «οι θύτες βιασμών είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικό – οικονομικού επιπέδου» (καθώς στη συγκεκριμένη ερώτηση το 12,2% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το υπόλοιπο 12,2% απάντησε πως συμφωνεί/ μάλλον συμφωνεί).

4.5 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος βιασμού

Σχετικά με τα χαρακτηριστικά του θύματος του βιασμού η πλειοψηφία (με μεγάλα ποσοστά σε σύγκριση και με τις προηγούμενες κατηγορίες) έδειξαν να γνωρίζουν ποιο είναι περίπου το προφίλ των γυναικών αυτών και απάντησαν σωστά στις ερωτήσεις – μύθους. Συγκεκριμένα:

-Ποσοστό (92,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως ευκολόπιστες – αφελείς».

-Ποσοστό (92,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές».

-Ποσοστό (91,1%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «όταν ένα άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα βιασμού καθυστερεί να αναφέρει το γεγονός, τότε κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται».

-Ποσοστό (90%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές για αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μία ένδειξη ότι όντως ευθύνεται έως ένα βαθμό για το βιασμό του».

-Ποσοστό (89,9%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «μία γυναίκα που ισχυρίζεται ότι έχει βιαστεί, αλλά δεν παρουσιάζει σημάδια ψυχολογικής κατάρρευσης κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται».

-Ποσοστό (86,6%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «μια γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της».

-Ποσοστό (78,9%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «μία γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στο βιαστή της ακόμη κι αν απειλείται η ζωή της».

-Ποσοστό (76,6%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «μία γυναίκα που στην αρχή καταγγέλλει βιασμό αλλά στη συνέχεια παραιτείται από τις κατηγορίες, το κάνει διότι η καταγγελία της ήταν ψευδής, αποσκοπώντας σε κάποιο προσωπικό της όφελος».

-Ποσοστό (73,4%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «οι περισσότερες γυναίκες, στην προσπάθεια τους να προκαλέσουν την προσοχή των ανδρών, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό».

-Ποσοστό (72,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «οι περισσότερες γυναίκες, στην προσπάθεια τους να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό».

Και σε αυτή την ενότητα όμως υπήρχαν κάποια ποσοστά ερωτώμενων (από 13,3% έως 27,8%) που έδειξαν να δέχονται στερεοτυπικές αντιλήψεις ή να μην έχουν σαφή άποψη σχετικά με τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος βιασμού.

-Ποσοστό (27,8%) θεωρεί ή δεν έχει σαφή άποψη πως «οι γυναίκες προσπαθώντας να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν καταστάσεις οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό» (18,9% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 8,9% πως μάλλον συμφωνεί)

-Ποσοστό (26,7%) θεωρεί ή δεν έχει σαφή άποψη πως «οι γυναίκες προσπαθώντας να προκαλέσουν τους άνδρες προκαλούν καταστάσεις οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν

σε βιασμό» (το 15,6% δήλωσε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 11,1% πως μάλλον συμφωνεί).

-Ποσοστό (23,3%) θεωρεί ή δεν έχει σαφή άποψη ότι «ο λόγος που οι γυναίκες καταγγέλλουν το βιασμό τους και ύστερα παραιτούνται από τις κατηγορίες είναι γιατί ψεύδονται και αποσκοπούν σε προσωπικό τους όφελος». (Στην τοποθέτηση αυτή το 17,8% απάντησε ότι ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 5,5% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό (21,1%) πιστεύει ή δεν έχει σαφή άποψη πως «μια γυναίκα που δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στο βιαστή της, ακόμη κι αν απειλείται η ζωή της» (7,8% δήλωσε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 13,3% πως μάλλον συμφωνεί).

-Ποσοστό (13,3%) θεωρεί ή δεν έχει σαφή άποψη ότι «σε περίπτωση που μια γυναίκα αργήσει να αναφέρει το περιστατικό του βιασμού της στην αστυνομία, αυτό σημαίνει ότι γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός αυτό». (Στην συγκεκριμένη άποψη το 6,7% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 6,6% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

4.6 Απόψεις του ερευνώμενου πληθυσμού για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού

Η τελευταία ενότητα του ερωτηματολογίου αφορά στις απόψεις των ερωτώμενων για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις γύρω από το θύτη και το θύμα βιασμού. Όπως και στις άλλες ενότητες οι ερωτώμενοι απάντησαν πλειοψηφικά σωστά αμφισβητώντας τις στερεοτυπικές απόψεις που παρουσιάζονταν σχετικά με το θέμα αυτό.

Αναλυτικότερα:

-Ποσοστό (97,8%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «σε ορισμένες περιπτώσεις, το θύμα «άξιζε» κατά κάποιο τρόπο αυτό που του συνέβη».

-Ποσοστό (94,5%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «αν ένα θύμα βιασμού έχει βιαστεί ξανά στο παρελθόν, τότε κατά πάσα πιθανότητα έχει προκαλέσει με κάποιο τρόπο τους βιασμούς του».

-Ποσοστό (94,4%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με σωματική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός». Στη σχετική έρευνα για την «αποδοχή των μύθων της σεξουαλικής επιθετικότητας» βλέπουμε πως στην άποψη «όταν ορίζεται ο συζυγικός βιασμός δεν υπάρχει ξεκάθαρη διάκριση μεταξύ φυσιολογικής συζυγικής συνουσίας και βιασμού» απάντησε πως διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί το 60%. (Μανιουδάκη και Χριστοδουλάκη, 2016)

-Ποσοστό (93,3%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «τα θύματα συνήθως «απολαμβάνουν» έως ένα βαθμό το βιασμό τους».

-Ποσοστό (93,3%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «στο βιασμό, όταν το θύμα και ο θύτης γνωρίζονταν πριν το περιστατικό, τότε πιο πιθανό είναι το θύμα να έχει προκαλέσει το θύτη».

-Ποσοστό (92,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με ψυχολογική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός». Στην ίδια έρευνα που αναφέρθηκε παραπάνω, ποσοστό 16,7% διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «όταν ένας άνδρας παροτρύνει τη σύντροφο του να κάνουν σεξ αυτό δεν μπορεί να αποκληθεί βιασμός». (Μανιουδάκη και Χριστοδουλάκη, 2016)

-Ποσοστό (90%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «ένα μεγάλο ποσοστό κατηγοριών για βιασμό είναι αβάσιμα, διότι οι περισσότερες γυναίκες όταν λένε «όχι» στην πραγματικότητα εννοούν ναι».

-Ποσοστό (85,6%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «αν μία γυναίκα πραγματικά θέλει να αποφύγει το βιασμό της από έναν άνδρα, τότε μπορεί να το καταφέρει».

-Ποσοστό (83,4%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «τα θύματα βιασμού είναι πιο ελκυστικά από το μέσο όρο». Στη πραγματικότητα φαίνεται πως «μια γυναίκα επιλέγεται ως θύμα από το δράστη, περισσότερο με κριτήριο πόσο διαθέσιμη ή ευάλωτη δείχνει παρά με την εξωτερική της εμφάνιση» (Ματσάκη, 2007:82).

-Ποσοστό (81,1%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «οι περισσότερες κατηγορίες για βιασμό είναι άδικες».

-Ποσοστό (77,7%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «το να αναγκάσει ένας άνδρας με τη βία μία γυναίκα που δεν γνωρίζει να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του είναι περισσότερο κατακριτέο από το να αναγκάσει ένας σύζυγος με τη βία τη σύζυγο του να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του».

-Ποσοστό (73,3%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «οι γυναίκες συνήθως κατηγορούν άνδρες για βιασμό, χωρίς να είναι ένοχοι».

-Ποσοστό (62,2%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την άποψη «είναι συχνό φαινόμενο να κατηγορεί άδικα μία γυναίκα έναν άνδρα για βιασμό, επειδή μετάνιωσε που σύναψε σεξουαλικές σχέσεις μαζί του». «Υπάρχει βέβαια ένα ποσοστό καταγγελιών για βιασμό που είναι πράγματι ψευδείς, αυτό όμως αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα» (Ματσάκη, 2007:81).

-Ποσοστό (57,8%) διαφωνεί/ μάλλον διαφωνεί με την τοποθέτηση «κατά τη διάρκεια μίας δίκης με θέμα έναν βιασμό, οι γυναίκες – δικαστές/ ένορκoi ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη».

Τα ποσοστά των ερωτώμενων που συμφώνησαν ή δεν είχαν σαφή άποψη σχετικά με τις ερωτήσεις – μύθους για τον θύτη και το θύμα βιασμού κυμαίνονταν από 14,4% έως 42,2%.

-Ποσοστό (42,2%) πιστεύει ή δεν είχε σαφή άποψη πως «στις δίκες οι γυναίκες – δικαστές/ ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα και οι άνδρες με το θύτη» καθώς στη συγκεκριμένη άποψη το 28,9% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 13,3% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί.

-Ποσοστό (37,8%) πιστεύει ή δεν είχε σαφή άποψη πως «οι γυναίκες συχνά κατηγορούν άδικα άντρες για βιασμό επειδή μετάνιωσαν που σύναψαν σχέσεις μαζί τους» (το 30% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 7,8% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό (22,1%) θεωρεί ή δεν είχε σαφή άποψη ότι «είναι περισσότερο κατακριτέο να αναγκάσει ένας άνδρας μια άγνωστη του γυναίκα να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του παρά ένας σύζυγος να εξαναγκάσει τη σύζυγο του». Στην συγκεκριμένη άποψη το 17,7% δήλωσε πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί και το 4,4% πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί.

-Ποσοστό (16,6%) θεωρεί ή δεν είχε σαφή άποψη πως «θύματα βιασμού είναι πιο ελκυστικά από το μέσο όρο» (το 11,1% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 5,5% πως μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί).

-Ποσοστό (14,4%) θεωρεί ή δεν είχε σαφή άποψη «πως οι γυναίκες που θέλουν να αποφύγουν το βιασμό τους μπορούν να το καταφέρουν» καθώς στη συγκεκριμένη τοποθέτηση το 10% απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί και το 4,4% πως μάλλον συμφωνεί.

Συσχετίσεις

Δεν υπήρξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο έτος φοίτησης και στερεοτυπικές απόψεις για τον βιασμό. Υπήρξε στατιστική σημαντική διαφορά ανάμεσα στο φύλο και στην άποψη «Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου» στην οποία υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά. (Ελεγχος ακριβείας Fisher $p = 0,08$) Μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών (77,3%) απάντησαν πως διαφωνούν ή μάλλον διαφωνούν με τη συγκεκριμένη στερεοτυπική άποψη συγκρινόμενο με το ποσοστό των ανδρών (46,7%).

5. Περιορισμοί της έρευνας

Σχετικά με το δεύτερο κομμάτι της πτυχιακής μας, την έρευνα, δεν καταφέραμε να βρούμε αρκετούς άντρες για την συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, έτσι ώστε να υπάρχει περίπου ίσος αριθμός ερωτώμενων και από τα δύο φύλα. Ίσως αυτό συνέβη διότι οι σπουδαστές των Τμημάτων Ψυχολογίας είναι κατά πλειοψηφία γυναίκες. Επίσης, όπως αναφέρουμε και παραπάνω, λόγω του ότι στους πίνακες συσχέτισης υπήρχαν μικρές συχνότητες, κάτω των 5 ατόμων, αποφασίσαμε να χρησιμοποιήσουμε τον ακριβή έλεγχο του Fisher ώστε να έχουμε όσο το δυνατόν πιο έγκυρα αποτελέσματα στην έρευνα μας.

6. Επίλογος - Προτάσεις

Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να διερευνηθούν οι απόψεις των φοιτητών Ψυχολογίας του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου και του Πανεπιστημίου Κρήτης σχετικά με τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το βιασμό.

Συνοψίζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η πλειοψηφία των ερωτώμενων, αμφισβήτησε μύθους και στερεοτυπικές αντιλήψεις όσον αφορά τα κίνητρα του βιασμού, εκτός από την τοποθέτηση ότι «το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία» όπου η πλειοψηφία συμφώνησε ή δεν είχε άποψη. Σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων είχε στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση όσον αφορά στα πραγματικά κίνητρα του βιασμού, συνδέοντας το κίνητρο του δράστη με την σεξουαλικά επιθυμία, την σεξουαλική στέρηση και τον σεξουαλικό ερεθισμό. Επίσης σημαντικό ποσοστό των ερωτώμενων, αμφισβήτησε μύθους και στερεοτυπικές αντιλήψεις όσον αφορά στην ευθύνη και τα χαρακτηριστικά του θύτη. Σε μεγαλύτερα ποσοστά οι ερωτώμενοι αμφισβήτησαν στερεοτυπικές απόψεις για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύματος βιασμού, στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού αλλά και απόψεις – μύθους για το βιασμό γενικότερα.

Σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων όμως φάνηκε επίσης πως είχε στερεοτυπικές αντιλήψεις ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση όσον αφορά σε ορισμένες απόψεις – μύθους του ερωτηματολογίου. Πιο συγκεκριμένα, τα ποσοστά αυτά κυμάνθηκαν από 13,3% έως και 41,1% για το θέμα του βιασμού γενικά, από 13,3% έως και 66,7% για τα κίνητρα της σεξουαλικής κακοποίησης, 24,4% έως και 53,4% για τα χαρακτηριστικά του θύτη, 13,3% έως και 27,8% για τα χαρακτηριστικά του θύματος και τέλος 14,4% έως και 42,2% για τους μύθους και τις στερεοτυπικές αντιλήψεις για το θύτη και το θύμα βιασμού. Οι απόψεις – μύθοι οι οποίες και συγκέντρωσαν τα υψηλότερα

ποσοστά συμφωνίας ή οι ερωτώμενοι δεν είχαν άποψη ήταν κυρίως στερεοτυπικές αντιλήψεις για τα κίνητρα του βιαστή και για τα χαρακτηριστικά και την ευθύνη του θύτη. Αναλυτικότερα:

- «Το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική επιθυμία του». Με τον μύθο αυτό για το κίνητρο της σεξουαλικής κακοποίησης συμφώνησε ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση το 66,7% των ερωτώμενων. Στη σχετική βιβλιογραφία βλέπουμε πως στη σεξουαλική κακοποίηση μέσα στο γάμο απώτερος στόχος του δράστη είναι η απόκτηση ελέγχου και επιβολής και όχι η ικανοποίηση σεξουαλικών αναγκών. (Γιωτάκος, 2008)

- Ποσοστό (48,9%) μάλλον συμφωνεί/ συμφωνεί/ ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη ότι «οι δράστες των βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα και ο λόγος που βιάζουν είναι για να εκφορτίσουν τα συναισθήματα τους».

- «Κάποιος που κατηγορείται για βιασμό (και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά εγκλήματα) κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος». Με αυτή την άποψη συμφώνησε ή δεν είχε συγκεκριμένη άποψη για το θέμα το 53,4% των ερωτώμενων.

- «Όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται». Με την πρόταση αυτή συμφώνησε ή δεν είχε σαφή τοποθέτηση το 41,1% του δείγματος. Στην πραγματικότητα, σε αρκετές περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης βλέπουμε πως οι ένοχοι δεν καταδικάζονται για τη πράξη τους για παράδειγμα είτε λόγω έλλειψης στοιχείων είτε γιατί τα θύματα εκφοβίζονται και αποκρύπτουν την αλήθεια.

- Ποσοστό (41,1%) απάντησε πως ούτε συμφωνεί ούτε διαφωνεί με την άποψη πως «οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή».

- Ποσοστό 41,1% θεωρεί ή δεν έχει άποψη πως «όλοι οι άνδρες είναι ικανοί να διαπράξουν βιασμό».

- «Κατά τη διάρκεια μίας δίκης με θέμα ένα βιασμό, οι γυναίκες – δικαστές/ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη». Με αυτή τη πρόταση – μύθο συμφώνησε ή δεν είχε συγκεκριμένη τοποθέτηση το 42,2% των ερωτώμενων.

Καθώς οι ερωτώμενοι είναι αυριανοί επαγγελματίες που εμπλέκονται στη στήριξη των θυμάτων βιασμού είναι απαραίτητο να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να μπορέσουν να συμβάλουν στην ενδυνάμωση των θυμάτων. Οι εξυπηρετούμενοι θα πρέπει να μπορούν να ζητούν βοήθεια χωρίς το φόβο ότι θα τους κρίνουν ή θα τους κατηγορήσουν για ότι τους έχει συμβεί. (Kushmider et al., 2015) Επομένως μέσω της εκπαίδευσης θα πρέπει να συνεχισθεί η προσπάθεια για να διασαφηνισθούν πλήρως οι μύθοι και στερεοτυπικές αντιλήψεις

για το βιασμό, το θύτη, το θύμα, ιδιαίτερα δε για τα κίνητρα του βιασμού, καθώς σημαντικό ποσοστό ερωτώμενων αποδέχεται μύθους για τα κίνητρα του βιασμού. Αυτό θα μπορούσε να γίνει μέσω της εκπαίδευσης των φοιτητών στα πλαίσια του ακαδημαϊκού προγράμματος της Σχολής τους ή και μέσω Σεμιναρίων για επαγγελματίες.

Θεωρούμε ότι θα ήταν πολύ ενδιαφέρον να πραγματοποιηθεί μια παρόμοια έρευνα για το θέμα του βιασμού σε επαγγελματίες κοινωνικούς λειτουργούς δομών που ασχολούνται με περιστατικά βιασμών αλλά και άλλων δομών ώστε να υπάρχει μια σφαιρική εικόνα των στάσεων και των απόψεων της επαγγελματικής αυτής ομάδας. Ίσως αυτός να είναι ένας τρόπος να καταλάβουμε που ακριβώς «βρισκόμαστε» σχετικά με την αποδοχή των μύθων και των στερεοτυπικών αντιλήψεων του βιασμού, ώστε να γίνουν και περαιτέρω βήματα στην προσπάθεια εξάλειψης των προκαταλήψεων και την απόκτηση ουσιαστικών γνώσεων για την στήριξη των θυμάτων.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

- Αρσέλ, Λ., Ζορμπά, Ε., Σουλής, Σ. & Τόπα, Μ. (2011) *Βία κατά των γυναικών Οδηγός παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών*. Αθήνα: ΓΓΙΦ
- Αρτινοπούλου, Β. και Παπαθεοδώρου, Θ. (2004) *Η σεξουαλική κακοποίηση στους χώρους εργασίας* Αθήνα: ΚΕΘΙ
- Γάτσας, Β. (2006) *Βία κατά των γυναικών*. Αθήνα: Καλοκάθη
- Γιωτάκος, Ο. (2004) *Σεξουαλική επιθετικότητα και παραφιλίες*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις
- Γιωτάκος, Ι. και Τσιλιάκου, Μ. (2008) *Βιασμός*. Αθήνα: Αρχιπέλαγος
- Ζουλινάκη, Α., Κατσίκη, Γ., Ξυδοπούλου, Ε. & Παπαμιχαήλ, Σ. (2003) *Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών: Πρώτη πανελλαδική επιδημιολογική έρευνα* Αθήνα: ΚΕΘΙ
- Κακαζάνη, Κ. (2013-2014) *Το αδίκημα του βιασμού – Άρθρο 336 ΠΚ*. Διδακτορική διατριβή. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.
- Καλλινικάκη, Θ. (2011) *Εισαγωγή στη θεωρία και τη πρακτική της κοινωνικής εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Τόπος
- Κανδυλάκη Α, και Ζαιμάκης, Γ. (2005) *Δίκτυα Κοινωνικής Προστασίας, Μορφές Παρέμβασης σε Ευπαθείς Ομάδες και σε Πολυπολιτισμικές Κοινότητες*. Αθήνα: Κριτική.
- Ματσάκη, Α. (2007) *Οδηγός θεραπείας από το βιασμό*, μεταφρ. Πρεκατέ, Β. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις
- Πάρλαλης, Σ. (2011) «Η συμβολή των κοινωνικών λειτουργών στην αντιμετώπιση της συντροφικής κακοποίησης στις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας» στο: Παπαδακάκη, Μ.(επιμ.) *Οι πρακτικές εφαρμογές της κοινωνικής εργασίας στην Ελλάδα και στη Κύπρο*. Αθήνα: Πεδίο, σ.229-239
- Πετρουλάκη, Κ. & Κατσίκη, Γ. (2009) «*Βία κατά των Γυναικών: Δεδομένα, Αναλύσεις και Πρακτικές*» στο Νικολαΐδης, Γ. και Σταυριανάκη, Μ. (επιμ.) *Βία στην οικογένεια Τεκμηριωμένη Πρακτική και Τεκμήρια από την Πρακτική*. Αθήνα: ΚΨΜ, σελ.223-244
- Στρατηγάκη, Μ. (2007) *Το Φύλο Της Κοινωνικής Πολιτικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Τσιγκρής, Α. (1996) *Βιασμός Το αθέατο έγκλημα*. Αθήνα: Σάκκουλα
- Χατζηφωτίου, Σ. (2005) *Ενδοοικογενειακή βία κατά των γυναικών και παιδιών*. Θεσσαλονίκη: Τζιόλα

- Χατήρα, Κ. (2006) *Το ψυχικό τραύμα και ο πόνος που απορρέει από κάθε μορφής βία και κακοποίηση* στο: Γιωτάκος, Ο. και Πρεκατέ, Β. (επιμ.) *Σεξουαλική Κακοποίηση, Μυστικό; Όχι πια!* Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Ξενόγλωσση

- Maruani, M. (2008) *Γυναίκες, Φύλο, Κοινωνίες*. Στρατηγάκη, Μ. Αθήνα: Μεταίχμιο
- Walker, L. (2016) *Battered Women Syndrome*. New York: Springer Publishing Company
- Walker, L. (1993) *Η κακοποιημένη γυναίκα*, μεταφρ. Ανθούλιας, Τ. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Διαδίκτυο

- Βαρδάκου, Ι. (2009) «*Βία στην Οικογένεια: μορφές βίας – αίτια – προστασία της γυναίκας*» Εβδόμη. <http://www.psychosynthesis.gr/> [πρόσβαση 15 Μαΐου 2017]
- Κουφού, Α. (2013) «*Ο βιασμός ως πολιτικό έγκλημα – Ομαδικοί βιασμοί εν καιρώ πολέμου*» http://www.astynomia.gr/images/stories/periodiko/280_1.pdf [πρόσβαση 15 Μαΐου 2017]
- Μανιουδάκη, Ξ. και Χριστοδουλάκη, Μ. (2016) *Αποδοχή των σύγχρονων Μύθων της Σεξουαλικής Επιθετικότητας: Απόψεις φοιτητών/τριών Ιατρικής και Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης*: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Κρήτης. [πρόσβαση 30 Σεπτεμβρίου 2017]
- Πετρουλάκη, Κ. & Τσιριγώνη, Α. & Κουβέλη, Ε. & Σωτηρίου, Π. (2009) *Οδηγός «Απόδρασης» από μία Βίαη Σχέση* http://www.antiviolence-net.eu/Odigos_apodrasis.pdf [πρόσβαση 1 Ιουνίου]
- Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2014) *Βία κατά των γυναικών: πανευρωπαϊκή έρευνα*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης [file:///C:/Users/user/Downloads/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_el%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_el%20(1).pdf) [πρόσβαση 2 Ιουνίου 2017]
- Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια (2014) *Έκταση, Συχνότητα, Μορφές και Επιπτώσεις της Ενδοοικογενειακής Βίας κατά των Γυναικών στην Κύπρο*. Λευκωσία: Συμβουλευτική Επιτροπή για την Πρόληψη και Καταπολέμηση της Βίας στην Οικογένεια http://www.familyviolence.gov.cy/upload/research/erevna_2012oct_viol-ag-women_nov2014.pdf [πρόσβαση 4 Ιουνίου 2017]
- www.rainn.org [πρόσβαση 6 Ιουνίου 2017]

- http://www.colgate.edu/docs/d_offices-and-services_deanofthecollege_biassexualmisconductresources_sexualviolencesupportresourceseducation/myths-and-facts-about-sexual-violence-1-10-13.pdf?sfvrsn=2 [πρόσβαση 30 Μαΐου 2017]
- http://www.antiviolence-net.eu/Organizations_06_12_2013.pdf [πρόσβαση 3 Οκτωβρίου 2016]
- <http://katafygiogynaikas.org/prostasia/node/14> [πρόσβαση 3 Οκτωβρίου]
- <http://www.lifo.gr/now/world/122727> [πρόσβαση 2 Ιουνίου 2017]
- Kushmider, K., Beebe, J. & Black, L. (2015) «Rape Myth Acceptance: Implications for Counselor Education Programs. *The Journal of Counselor Preparation and Supervision*, 7(3). <http://dx.doi.org/10.7729/73.1071> [πρόσβαση 30 Σεπτεμβρίου 2017]

Παράρτημα

Ερωτηματολόγιο

Σκοπός της έρευνας είναι η διερεύνηση των στάσεων των ερωτώμενων σχετικά με τα περιστατικά βιασμού.

Η έρευνα πραγματοποιείται από τις φοιτήτριες του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας Καλοειδά Ελευθερία, Τσεχλίδου Γεωργία και Φωτακίδου Στυλιανή στα πλαίσια της πτυχιακής τους εργασίας (υπεύθυνη καθηγήτρια: Παπαδάκη Ελένη),

Το ερωτηματολόγιο (Γκαρή, Α. κ. α (2009) είναι ανώνυμο. Σας ευχαριστούμε για την συμμετοχή σας στην έρευνα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

1. **Φύλο:** Άνδρας Γυναίκα
2. **Έτος γέννησης:** _____
3. **Η περιοχή που έχετε ζήσει τα περισσότερα χρόνια της ζωής σας είναι:**

Χωριό (έως 2000 κατ.)	Κωμόπολη (έως 10.000 κατοίκους)	Πόλη (έως 50.000 κατ.)	Μεγάλη πόλη (πάνω από 50.000)	Αθήνα- Θεσσαλονίκη
-----------------------------	------------------------------------	---------------------------	----------------------------------	-----------------------

Τόπος μόνιμης κατοικίας: _____

4. **Μορφωτικό επίπεδο γονέων:**
Α) **Μορφωτικό επίπεδο πατέρα**

	Απόφοιτος δημοτικού		
	Απόφοιτος Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης Σχολής		
	Απόφοιτος βτάξιου Γυμνάσιου , Λυκείου ή άλλης ισότιμης Σχολής		
	Απόφοιτος Α.Ε.Ι		
	Μεταπτυχιακές σπουδές		

B) Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

	Απόφοιτη δημοτικού		
	Απόφοιτη Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης Σχολής		
	Απόφοιτη βτάξιου Γυμνάσιου , Λυκείου ή άλλης ισότιμης Σχολής		
	Απόφοιτη Α.Ε.Ι		
	Μεταπτυχιακές σπουδές		

5. Σε ποιο τμήμα και έτος σπουδών φοιτάτε;

6. Ποιο είναι το επάγγελμα του πατέρα σας; (π.χ. δάσκαλος μέσης εκπαίδευσης, ταμίας τράπεζας κτλ.)

7. Ποιο είναι το επάγγελμα της μητέρας σας;

8. Ασκείτε κάποιο επάγγελμα;

9. Ποια είναι η οικογενειακή σας κατάσταση;

	Άγαμος-η		
	Έγγαμος-η		
	Συμβίωση με κάποιον-α		
	Διαζευγμένος-η		
	Άλλο		

10. Έχει συμβεί κάποια περίπτωση βιασμού μέχρι σήμερα, σε πρόσωπο του στενού σας περιβάλλοντος;

Ναι

Όχι

Αν ναι, α) Γράψτε κάποια από τα συναισθήματα σας που θεωρείτε ότι είναι σημαντικά σε σχέση με το γεγονός αυτό:

β) Γράψε τη γνώμη σας για το γεγονός αυτό:

ΜΕΡΟΣ Α

Σημειώστε τις προτάσεις παρακάτω με ένα X ανάλογα με το επίπεδο συμφωνίας σας (1-5). Απαντήστε σε όλες τις προτάσεις, δίνοντας μόνο μία απάντηση κάθε φορά.

	:	Διαφωνώ (1)	Μάλλον Διαφωνώ (2)	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ (3)	Μάλλον συμφωνώ (4)	Συμφωνώ (5)
--	---	----------------	--------------------------	---	--------------------------	----------------

1	Όταν ένας άνθρωπος κατηγορείται για βιασμό, το πιο πιθανό είναι ότι είναι ένοχος					
2	Οι γυναίκες συνήθως κατηγορούν άνδρες για βιασμό, χωρίς να είναι ένοχοι.					
3	Οι περισσότερες κατηγορίες για βιασμό είναι άδικες.					
	Τα περισσότερα περιστατικά βιασμού					

4	καταγγέλλονται στην αστυνομία.					
5	Όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται.					

6	<p>Κάποιος που κατηγορείται για βιασμό (και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά εγκλήματα) κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος.</p>					
7	<p>Είναι συχνό φαινόμενο να κατηγορεί άδικα μία γυναίκα έναν άνδρα για βιασμό, επειδή μετάνιωσε που σύναψε σεξουαλικές σχέσεις μαζί του.</p>					
8	<p>Μια γυναίκα που στην αρχή καταγγέλλει βιασμό αλλά στη συνέχεια παραιτείται από τις κατηγορίες, το κάνει διότι η καταγγελία της ήταν ψευδής, αποσκοπώντας σε</p>					
	<p>κάποιο προσωπικό της όφελος.</p>					

9	Όταν ένα άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα βιασμού καθυστερεί να αναφέρει το γεγονός, τότε κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται.					
10	Κατά τη διάρκεια μίας δίκης με θέμα έναν βιασμό, οι γυναίκες-δικαστές/ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη.					
11	Ένα μεγάλο ποσοστό κατηγοριών για βιασμό είναι αβάσιμο, διότι οι περισσότερες γυναίκες όταν λένε «Όχι» εννοούν στην πραγματικότητα «Ναι»					

ΜΕΡΟΣ Β

Σημειώστε τις προτάσεις παρακάτω με ένα X ανάλογα με το επίπεδο συμφωνίας σας (1-5). Απαντήστε σε όλες τις προτάσεις, δίνοντας μόνο μία απάντηση κάθε φορά.

		<i>Διαφωνώ</i> (1)	<i>Μάλλον</i> <i>Διαφωνώ</i> (2)	<i>Ούτε</i> <i>συμφωνώ</i> <i>ούτε</i> <i>διαφωνώ</i> (3)	<i>Μάλλον</i> <i>συμφωνώ</i> (4)	<i>Συμφωνώ</i> (5)
1	Μία γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της.					
2	Τα θύματα συνήθως «απολαμβάνουν» ως ένα βαθμό το βιασμό τους.					

	Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως ευκολόπιστες αφελείς.					
--	--	--	--	--	--	--

3						
4	Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές.					
5	Αν ένα θύμα βιασμού έχει βιαστεί ξανά στο παρελθόν, τότε κατά πάσα πιθανότητα έχει προκαλέσει με κάποιο τρόπο τους βιασμούς του.					

6	<p>Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να προκαλέσουν την προσοχή των ανδρών, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό.</p>					
	<p>Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή</p>					

7	<p>τους, στην προσπάθεια τους να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό.</p>					
---	---	--	--	--	--	--

8	<p>Όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές γι' αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μία ένδειξη ότι όντως ευθύνεται ως έναν βαθμό για το βιασμό του.</p>					
9	<p>Γυναίκες που κυκλοφορούν μόνες τους αργά τη νύχτα ουσιαστικά «πηγαίνουν γυρεύοντας», όσον αφορά το θέμα του βιασμού.</p>					
10	<p>Τα θύματα βιασμού είναι ποιο ελκυστικά από το μέσο όρο</p>					
11	<p>Οποιαδήποτε γυναίκα θα μπορούσε να πέσει θύμα βιασμού.</p>					

12	Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μίας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μίας σεξουαλικά έμπειρης γυναίκας					
13	Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μίας ηλικιωμένης γυναίκας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μίας νέας γυναίκας.					

ΜΕΡΟΣ Γ

Σημειώστε τις προτάσεις παρακάτω με ένα X ανάλογα με το επίπεδο συμφωνίας σας (1-5). Απαντήστε σε όλες τις προτάσεις, δίνοντας μόνο μία απάντηση κάθε φορά.

		<i>Διαφωνώ</i> (1)	<i>Μάλλον</i> <i>Διαφωνώ</i> (2)	<i>Ούτε</i> <i>συμφωνώ</i> <i>ούτε</i> <i>διαφωνώ</i> (3)	<i>Μάλλον</i> <i>συμφωνώ</i> (4)	<i>Συμφωνώ</i> (5)
1	Αν μία γυναίκα πραγματικά θέλει να αποφύγει το βιασμό της από έναν άνδρα, τότε μπορεί να το καταφέρει					
2	Στο βιασμό, όταν το θύμα και ο θύτης γνωρίζονταν πριν το περιστατικό, τότε το πιο πιθανό είναι το θύμα να έχει προκαλέσει το θύτη.					
3	Πολλοί δράστες βιασμών είχαν δεχθεί σεξουαλική πρόκληση (π.χ. από το ντύσιμο του θύματος), και δεν ευθύνονται για τη συμπεριφορά τους.					

4	Οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα, τα οποία					
---	--	--	--	--	--	--

	συνηγορούν υπέρ της αθώωσης .					
5	Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου..					
6	Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικο- οικονομικού επιπέδου.					
7	Το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική επιθυμία του.					

8	Πολλοί από τους δράστες βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα, που καταλήγουν σε αυτή την πράξη, εκφορτίζοντας την πίεση που αισθάνονται					
---	---	--	--	--	--	--

9	Ο βιασμός αποτελεί μία αυθόρμητη πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μίας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας.					
10	Οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή.					
11	Μία γυναίκα που ισχυρίζεται ότι έχει βιαστεί, αλλά δεν παρουσιάζει σημάδια ψυχολογικής κατάρρευσης, κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται					

12	Σε ορισμένες περιπτώσεις βιασμών, το θύμα «άξιζε» κατά κάποιο τρόπο αυτό που του συνέβη.					
13	Η εμπειρία του βιασμού δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο κοινωνικό στιγματισμό για το θύμα.					
14	Μία σεξουαλική επίθεση δεν είναι ένα γεγονός που προκαλεί απαραίτητα ψυχολογικό τραύμα στο θύμα.					

ΜΕΡΟΣ Δ

Σημειώστε τις προτάσεις παρακάτω με ένα X ανάλογα με το επίπεδο συμφωνίας σας (1-5). Απαντήστε σε όλες τις προτάσεις, δίνοντας μόνο μία απάντηση κάθε φορά.

		<i>Διαφωνώ</i> (1)	<i>Μάλλον</i> <i>Διαφωνώ</i> (2)	<i>Ούτε</i> <i>συμφωνώ</i> <i>ούτε</i> <i>διαφωνώ</i> (3)	<i>Μάλλον</i> <i>συμφωνώ</i> (4)	<i>Συμφωνώ</i> (5)
1	Το να αναγκάσει ένας άνδρας με τη βία μία γυναίκα που δεν γνωρίζει να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του είναι περισσότερο					

	κατακριτέο από το να αναγκάσει ένας σύζυγος με τη βία τη σύζυγο του να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του.					
2	Το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άνδρας επιτίθεται σε μια άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή.					

3	Ο βιασμός είναι ένα έγκλημα που μπορεί να απειλήσει μόνο τις γυναίκες					
4	Οι βιασμοί είναι ένα σχετικά σπάνιο φαινόμενο.					
5	Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με σωματική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός.					

6	Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με ψυχολογική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός.					
---	--	--	--	--	--	--

7	Όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση της ζωής τους να διαπράξουν βιασμό.					
8	Πολλές περιπτώσεις βιασμών εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες.					
9	Είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω					
	της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του.					

10	Όλες οι γυναίκες έχουν την ενδόμυχη επιθυμία του βιασμού, και γι' αυτό το λόγο η κατηγορία εναντίον ενός άνδρα για βιασμό είναι χωρίς νόημα.					
11	Μία γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στο βιαστή της ακόμη κι αν απειλείται η ζωή της.					
12	Ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο.					

Αναλυτικά Αποτελέσματα SPSS

Πίνακας 1 Φύλο

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ανδρας	15	16,7	16,7	16,7
	Γυναίκα	75	83,3	83,3	100
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 2 Έτος Γέννησης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πριν το 1992	6	6,7	6,7	6,7
	1992 - 1994	15	16,7	16,7	23,3
	1995 - 1997	69	76,7	76,7	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 3 Περιοχή κατοικίας (τα περισσότερα χρόνια)

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Χωριό (εως 2.000 κατοίκους)	13	14,4	14,4	14,4
	Κωμόπολη (εως 10.000 κατοίκους)	20	22,2	22,2	36,7
	Πόλη (εως 50.000 κατοίκους)	24	26,7	26,7	63,3
	Μεγάλη πόλη (πάνω από 50.000 κατοίκους)	10	11,1	11,1	74,4
	Αθήνα – Θεσσαλονίκη	23	25,6	25,6	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 4 Μορφωτικό επίπεδο πατέρα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Απόφοιτος Δημοτικού	5	5,6	5,6	5,6
	Απόφοιτος Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης σχολής	12	13,3	13,3	18,9
	Απόφοιτος Εξατάξιου Γυμνασίου, Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής	39	43,3	43,3	62,2
	Απόφοιτος Α.Ε.Ι	31	34,4	34,4	96,7
	Μεταπτυχιακές Σπουδές	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 5 Μορφωτικό επίπεδο μητέρας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Απόφοιτος Δημοτικού	3	3,3	3,3	3,3
	Απόφοιτος Γυμνασίου ή άλλης ισότιμης σχολής	9	10,0	10,0	13,3
	Απόφοιτος Εξατάξιου Γυμνασίου, Λυκείου ή άλλης ισότιμης σχολής	43	47,8	47,8	61,1
	Απόφοιτος Α.Ε.Ι	32	35,6	35,6	96,7
	Μεταπτυχιακές Σπουδές	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 6 Έτος φοίτησης

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Πρώτο Έτος	3	3,3	3,3	3,3
	Δεύτερο Έτος	39	43,3	43,3	46,7
	Τρίτο Έτος	14	15,6	15,6	62,2
	Τέταρτο Έτος	25	27,8	27,8	90,0
	Παραπάνω απο 4 έτη	9	10,0	10,0	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 7 Επάγγελμα πατέρα

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ιδιωτικός Τομέας	17	18,9	18,9	18,9
	Δημόσιος Τομέας	29	32,2	32,2	51,1
	Ελεύθερος Επαγγελματίας	35	38,9	38,9	90,0
	Άνεργος	3	3,3	3,3	93,3
	Συνταξιούχος	6	6,7	6,7	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 8 Επάγγελμα μητέρας

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ιδιωτικός Τομέας	29	32,2	32,2	32,2
	Δημόσιος Τομέας	29	32,2	32,2	64,4
	Ελεύθερος Επαγγελματίας	8	8,9	8,9	73,3
	Άνεργος	20	22,2	22,2	95,6
	Συνταξιούχος	4	4,4	4,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 9 Επαγγελματική κατάσταση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	15	16,7	16,7	16,7
	Όχι	75	83,3	83,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 10 Οικογενειακή κατάσταση

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Άγαμος-η	74	82,2	82,2	82,2
	Έγγαμος-η	3	3,3	3,3	85,6
	Συμβίωση με κάποιον-α	5	5,6	5,6	91,1
	Διαζευγμένος-η	1	1,1	1,1	92,2
	Άλλο	7	7,8	7,8	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 11 Περιστατικό βιασμού

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Ναι	2	2,2	2,2	2,2
	Όχι	88	97,8	97,8	100,0
Total		90	100,0	100,0	

Πίνακας 12 Τα περισσότερα περιστατικά βιασμού καταγγέλλονται στην αστυνομία

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	44	48,9	48,9	48,9
	Μάλλον Διαφωνώ	34	37,8	37,8	86,7
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	8	8,9	8,9	95,6
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 13 Όσοι κατηγορούμενοι για βιασμό είναι πραγματικά ένοχοι, καταδικάζονται

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	31	34,4	34,4	34,4
	Μάλλον Διαφωνώ	22	24,4	24,4	58,9
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	17	18,9	18,9	77,8
	Μάλλον Συμφωνώ	17	18,9	18,9	96,7
	Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 14 Οποιαδήποτε γυναίκα θα μπορούσε να πέσει θύμα βιασμού.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	4	4,4	4,4	4,4
	Μάλλον Διαφωνώ	7	7,8	7,8	12,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	2,2	2,2	14,4
	Μάλλον Συμφωνώ	19	21,1	21,1	35,6
	Συμφωνώ	58	64,4	64,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 15 Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας σεξουαλικά άπειρης κοπέλας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μιας σεξουαλικά έμπειρης γυναίκας.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	52	57,8	57,8	57,8
	Μάλλον Διαφωνώ	12	13,3	13,3	71,1
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	20	22,2	22,2	93,3
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 16 Είναι πιο αξιόπιστη η μαρτυρία μιας ηλικιωμένης γυναίκας που κατηγορεί έναν άνδρα για βιασμό παρά μια νέας γυναίκας.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	56	62,2	62,2	62,2
	Μάλλον Διαφωνώ	19	21,1	21,1	83,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	12	13,3	13,3	96,7
	Μάλλον Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 17 Η εμπειρία του βιασμού δεν συνεπάγεται ιδιαίτερο κοινωνικό στιγματισμό για το θύμα.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	67	74,4	74,4	74,4
	Μάλλον Διαφωνώ	18	20,0	20,0	94,4
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	1	1,1	1,1	95,6
	Μάλλον Συμφωνώ	3	3,3	3,3	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 18 Μία σεξουαλική επίθεση δεν είναι ένα γεγονός που προκαλεί απαραίτητα ψυχολογικό τραύμα στο θύμα.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	67	74,4	74,4	74,4
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	92,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	5	5,6	5,6	97,8
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 19 Το έγκλημα του βιασμού είναι μια κατάσταση κατά την οποία ένας άνδρας επιτίθεται σε μία άγνωστη του γυναίκα και την υποχρεώνει σε σεξουαλική επαφή.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	40	44,4	44,4	44,4
	Μάλλον Διαφωνώ	19	21,1	21,1	65,6
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	11	12,2	12,2	77,8
	Μάλλον Συμφωνώ	15	16,7	16,7	94,4
	Συμφωνώ	5	5,6	5,6	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 20 Ο βιασμός είναι ένα έγκλημα που μπορεί να απειλήσει μόνο τις γυναίκες.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	71	78,9	78,9	78,9
	Μάλλον Διαφωνώ	13	14,4	14,4	93,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	5	5,6	5,6	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 21 Οι βιασμοί είναι ένα σχετικά σπάνιο φαινόμενο.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	69	76,7	76,7	76,7
	Μάλλον Διαφωνώ	18	20,0	20,0	96,7
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	2,2	2,2	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 22 Ο βιασμός ανδρών είναι σπάνιο φαινόμενο.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	38	42,2	42,2	42,2
	Μάλλον Διαφωνώ	29	32,2	32,2	74,4
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	12	13,3	13,3	87,8
	Μάλλον Συμφωνώ	9	10,0	10,0	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 23 Γυναίκες που κυκλοφορούν μόνες τους αργά τη νύχτα ουσιαστικά "πηγαίνουν γυρεύοντας" όσον αφορά το θέμα του βιασμού.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	74	82,2	82,2	82,2
	Μάλλον Διαφωνώ	9	10,0	10,0	92,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	7	7,8	7,8	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 24 Πολλοί δράστες βιασμών είχαν δεχθεί σεξουαλική πρόκληση (π.χ. απο το ντύσιμο του θύματος) και δεν ευθύνονται για τη συμπεριφορά τους.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	80	88,9	88,9	88,9
	Μάλλον Διαφωνώ	6	6,7	6,7	95,6
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	3	3,3	3,3	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 25 Το κυριότερο κίνητρο του δράστη ενός βιασμού είναι να εκπληρώσει τη σεξουαλική του επιθυμία.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	14	15,6	15,6	15,6
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	33,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	28	31,1	31,1	64,4
	Μάλλον Συμφωνώ	23	25,6	25,6	90,0
	Συμφωνώ	9	10,0	10,0	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 26 Πολλοί από τους δράστες των βιασμών είναι άτομα σεξουαλικά στερημένα, που καταλήγουν σε αυτή τη πράξη εκφορτίζοντας την πίεση που αισθάνονται.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	30	33,3	33,3	33,3
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	51,1
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	22	24,4	24,4	75,6
	Μάλλον Συμφωνώ	19	21,1	21,1	96,7
	Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 27 Ο βιασμός αποτελεί μια αυθόρμητη πράξη, στην οποία καταλήγει ο δράστης λόγω μίας παρορμητικής σεξουαλικής επιθυμίας.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	43	47,8	47,8	47,8
	Μάλλον Διαφωνώ	21	23,3	23,3	71,1
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	16	17,8	17,8	88,9
	Μάλλον Συμφωνώ	8	8,9	8,9	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 28 Πολλές περιπτώσεις βιασμών εξηγούνται με βάση το γεγονός ότι οι άνδρες ερεθίζονται σεξουαλικά πιο εύκολα από τις γυναίκες.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	40	44,4	44,4	44,4
	Μάλλον Διαφωνώ	21	23,3	23,3	67,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	20	22,2	22,2	90,0
	Μάλλον Συμφωνώ	8	8,9	8,9	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 29 Όλες οι γυναίκες έχουν την ενδόμυχη επιθυμία του βιασμού, και γι αυτό το λόγο η κατηγορία εναντίον ενός άνδρα για βιασμό είναι χωρίς νόημα.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	83	92,2	92,2	92,2
	Μάλλον Διαφωνώ	3	3,3	3,3	95,6
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	3	3,3	3,3	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 30 Κάποιος που κατηγορείται για βιασμό (και είχε στο παρελθόν προβλήματα με το νόμο άσχετα με σεξουαλικά προβλήματα) κατά πάσα πιθανότητα είναι ένοχος.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	17	18,9	18,9	18,9
	Μάλλον Διαφωνώ	25	27,8	27,8	46,7
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	27	30,0	30,0	76,7
	Μάλλον Συμφωνώ	16	17,8	17,8	94,4
	Συμφωνώ	5	5,6	5,6	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 31 Οι δράστες των βιασμών πάσχουν από ψυχολογικά προβλήματα, τα οποία συνηγορούν υπέρ της αθώωσης.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	26	28,9	28,9	28,9
	Μάλλον Διαφωνώ	32	35,6	35,6	64,4
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	20	22,2	22,2	86,7
	Μάλλον Συμφωνώ	10	11,1	11,1	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 32 Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	36	40,0	40,0	40,0
	Μάλλον Διαφωνώ	29	32,2	32,2	72,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	18	20,0	20,0	92,2
	Μάλλον Συμφωνώ	5	5,6	5,6	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 33 Οι άνθρωποι που είναι κατά συρροή βιαστές είναι συνήθως άτομα χαμηλού κοινωνικό - οικονομικού επιπέδου.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	39	43,3	43,3	43,3
	Μάλλον Διαφωνώ	29	32,2	32,2	75,6
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	11	12,2	12,2	87,8
	Μάλλον Συμφωνώ	10	11,1	11,1	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 34 Οι βιαστές είναι πρόσωπα με πολύ έντονη σεξουαλική ζωή.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	34	37,8	37,8	37,8
	Μάλλον Διαφωνώ	18	20,0	20,0	57,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	37	41,1	41,1	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 35 Όλοι οι άνδρες είναι ικανοί σε κάποια φάση της ζωής τους να διαπράξουν βιασμό.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	43	47,8	47,8	47,8
	Μάλλον Διαφωνώ	10	11,1	11,1	58,9
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	22	24,4	24,4	83,3
	Μάλλον Συμφωνώ	8	8,9	8,9	92,2
	Συμφωνώ	7	7,8	7,8	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 36 Είναι φυσιολογικό κάθε άνδρας να εκφράζει μέσω της σεξουαλικής πράξης μια τάση κυριαρχίας απέναντι στη σύντροφο του.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	47	52,2	52,2	52,2
	Μάλλον Διαφωνώ	15	16,7	16,7	68,9
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	20	22,2	22,2	91,1
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	95,6
	Συμφωνώ	4	4,4	4,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 37 Μια γυναίκα που στην αρχή καταγγέλλει βιασμό άλλα στη συνέχεια παραιτείται από τις κατηγορίες, το κάνει διότι η καταγγελία της ήταν ψευδής, αποσκοπώντας σε κάποιο προσωπικό της όφελος.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	30	33,3	33,3	33,3
	Μάλλον Διαφωνώ	39	43,3	43,3	76,7
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	16	17,8	17,8	94,4
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 38 Όταν ένα άτομο που ισχυρίζεται ότι είναι θύμα βιασμού καθυστερεί να αναφέρει το γεγονός, τότε κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	70	77,8	77,8	77,8
	Μάλλον Διαφωνώ	12	13,3	13,3	91,1
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	8	8,9	8,9	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 39 Μια γυναίκα που διστάζει να αναφέρει ένα περιστατικό βιασμού στην αστυνομία, το κάνει διότι κατά βάθος γνωρίζει ότι έχει προκαλέσει το γεγονός του βιασμού με τη συμπεριφορά της.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	57	63,3	63,3	63,3
	Μάλλον Διαφωνώ	21	23,3	23,3	86,7
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	6	6,7	6,7	93,3
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 40 Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως ευκολόπιστες - αφελείς.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	66	73,3	73,3	73,3
	Μάλλον Διαφωνώ	17	18,9	18,9	92,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	6	6,7	6,7	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 41 Οι γυναίκες που πέφτουν θύματα βιασμού είναι συνήθως σεξουαλικά προκλητικές.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	62	68,9	68,9	68,9
	Μάλλον Διαφωνώ	21	23,3	23,3	92,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	5	5,6	5,6	97,8
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 42 Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να προκαλέσουν τη προσοχή των ανδρών, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	51	56,7	56,7	56,7
	Μάλλον Διαφωνώ	15	16,7	16,7	73,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	14	15,6	15,6	88,9
	Μάλλον Συμφωνώ	10	11,1	11,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 43 Οι περισσότερες γυναίκες κάποια στιγμή στη ζωή τους, στην προσπάθεια τους να ικανοποιήσουν τη ματαιοδοξία τους, προκαλούν με τη συμπεριφορά τους καταστάσεις, οι οποίες ενέχουν μεγάλο κίνδυνο να καταλήξουν σε βιασμό.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	52	57,8	57,8	57,8
	Μάλλον Διαφωνώ	13	14,4	14,4	72,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	17	18,9	18,9	91,1
	Μάλλον Συμφωνώ	8	8,9	8,9	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 44 Όταν ένα θύμα βιασμού αισθάνεται ενοχές γι αυτό που του συνέβη, αυτό αποτελεί μία ένδειξη ότι όντως ευθύνεται ως ένα βαθμό για το βιασμό του.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	71	78,9	78,9	78,9
	Μάλλον Διαφωνώ	10	11,1	11,1	90,0
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	7	7,8	7,8	97,8
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 45 Μια γυναίκα που ισχυρίζεται ότι έχει βιαστεί, αλλά δεν παρουσιάζει σημάδια ψυχολογικής κατάρρευσης, κατά πάσα πιθανότητα ψεύδεται.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	64	71,1	71,1	71,1
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	88,9
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	9	10,0	10,0	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 46 Μια γυναίκα που πραγματικά δεν θέλει να βιαστεί αντιστέκεται στον βιαστή της ακόμη και αν απειλείται η ζωή της.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	55	61,1	61,1	61,1
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	78,9
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	7	7,8	7,8	86,7
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	91,1
	Συμφωνώ	8	8,9	8,9	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 47 Όταν ένας άνθρωπος κατηγορείται για βιασμό, το πιο πιθανό είναι ότι είναι ένοχος.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	9	10,0	10,0	10,0
	Μάλλον Διαφωνώ	16	17,8	17,8	27,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	33	36,7	36,7	64,4
	Μάλλον Συμφωνώ	20	22,2	22,2	86,7
	Συμφωνώ	12	13,3	13,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 48 Οι γυναίκες συνήθως κατηγορούν άντρες για βιασμό χωρίς να είναι ένοχοι.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	39	43,3	43,3	43,3
	Μάλλον Διαφωνώ	27	30,0	30,0	73,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	20	22,2	22,2	95,6
	Μάλλον Συμφωνώ	3	3,3	3,3	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 49 Οι περισσότερες κατηγορίες για βιασμό είναι άδικες.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	40	44,4	44,4	44,4
	Μάλλον Διαφωνώ	33	36,7	36,7	81,1
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	15	16,7	16,7	97,8
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 50 Είναι συχνό φαινόμενο να κατηγορεί άδικα μια γυναίκα έναν άνδρα για βιασμό, επειδή μετάνιωσε που σύναψε σεξουαλικές σχέσεις μαζί του.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	29	32,2	32,2	32,2
	Μάλλον Διαφωνώ	27	30,0	30,0	62,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	27	30,0	30,0	92,2
	Μάλλον Συμφωνώ	5	5,6	5,6	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 51 Κατά τη διάρκεια μιας δίκης με θέμα έναν βιασμό, οι γυναίκες - δικαστές/ ένορκοι ταυτίζονται περισσότερο με το θύμα, ενώ οι άνδρες με το θύτη.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	33	36,7	36,7	36,7
	Μάλλον Διαφωνώ	19	21,1	21,1	57,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	26	28,9	28,9	86,7
	Μάλλον Συμφωνώ	9	10,0	10,0	96,7
	Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 52 Ένα μεγάλο ποσοστό κατηγοριών για βιασμό είναι αβάσιμο, διότι οι περισσότερες γυναίκες όταν λένε όχι εννοούν στην πραγματικότητα να.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	74	82,2	82,2	82,2
	Μάλλον Διαφωνώ	7	7,8	7,8	90,0
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	4,4	4,4	94,4
	Μάλλον Συμφωνώ	5	5,6	5,6	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 53 Τα θύματα συνήθως "απολαμβάνουν" ως ένα βαθμό το βιασμό τους.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	75	83,3	83,3	83,3
	Μάλλον Διαφωνώ	9	10,0	10,0	93,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	4,4	4,4	97,8
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 54 Αν ένα θύμα βιασμού έχει βιαστεί ξανά στο παρελθόν, τότε κατά πάσα πιθανότητα έχει προκαλέσει με κάποιο τρόπο τους βιασμούς του.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	78	86,7	86,7	86,7
	Μάλλον Διαφωνώ	7	7,8	7,8	94,4
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	4,4	4,4	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 55 Τα θύματα βιασμού είναι πιο ελκυστικά από το μέσο όρο.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	60	66,7	66,7	66,7
	Μάλλον Διαφωνώ	15	16,7	16,7	83,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	10	11,1	11,1	94,4
	Μάλλον Συμφωνώ	2	2,2	2,2	96,7
	Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 56 Αν μία γυναίκα πραγματικά θέλει να αποφύγει το βιασμό της από έναν άνδρα, τότε μπορεί να το καταφέρει.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	52	57,8	57,8	57,8
	Μάλλον Διαφωνώ	25	27,8	27,8	85,6
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	9	10,0	10,0	95,6
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 57 Στο βιασμό, όταν το θύμα και ο θύτης γνωρίζονταν πριν το περιστατικό, τότε το πιο πιθανό είναι το θύμα να έχει προκαλέσει το θύτη.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	66	73,3	73,3	73,3
	Μάλλον Διαφωνώ	18	20,0	20,0	93,3
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	3	3,3	3,3	96,7
	Μάλλον Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 58 Σε ορισμένες περιπτώσεις βιασμών το θύμα "άξιζε" κατά κάποιον τρόπο αυτό που του συνέβη.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	82	91,1	91,1	91,1
	Μάλλον Διαφωνώ	6	6,7	6,7	97,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	1	1,1	1,1	98,9
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 59 Το να αναγκάσει ένας άνδρας με τη βία μία γυναίκα που δεν γνωρίζει να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του είναι περισσότερο κατακριτέο από το να αναγκάσει ένας σύζυγος με τη βία τη σύζυγο του να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	58	64,4	64,4	64,4
	Μάλλον Διαφωνώ	12	13,3	13,3	77,8
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	4	4,4	4,4	82,2
	Μάλλον Συμφωνώ	13	14,4	14,4	96,7
	Συμφωνώ	3	3,3	3,3	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 60 Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με σωματική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	76	84,4	84,4	84,4
	Μάλλον Διαφωνώ	9	10,0	10,0	94,4
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	2,2	2,2	96,7
	Μάλλον Συμφωνώ	1	1,1	1,1	97,8
	Συμφωνώ	2	2,2	2,2	100,0
	Total	90	100,0	100,0	

Πίνακας 61 Όταν ένας σύζυγος υποχρεώνει τη σύζυγο του με ψυχολογική βία να έρθει σε σεξουαλική επαφή μαζί του, αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί βιασμός.

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	Διαφωνώ	75	83,3	83,3	83,3
	Μάλλον Διαφωνώ	8	8,9	8,9	92,2
	Ούτε συμφωνώ ούτε διαφωνώ	2	2,2	2,2	94,4
	Μάλλον Συμφωνώ	4	4,4	4,4	98,9
	Συμφωνώ	1	1,1	1,1	100,0
	Total	90	100,0	100,0	